

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Siunnersuummut nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Inatsisartut inatsisaata atuuttup akuerineqareerneratalu kingorna teknikkikkut taamatullu inuiaqatigiinni killissaliussani annertuunik allannguuteqartoqarsimanerata malitsigisaanik siunnersuut suliarineqarpoq. Allannguutit taakkua aalajangersakkanik tuniniaanissamut nittarsaassisarnermut tunngasut iluarsineqarnissaannik pisariaqartitsinerup annertusineranik malitseqarpoq kiisalu maleruagassat inuiaqatigiinni maannakkut pisunut naleqqussarneqarlutik.

Atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaat atuuttoq ulloq 13. november 1986 atuutilerpoq. Inatsimmut tamatuma kingorna allannguuteqartitsinernit ataasiinnaq tuniniaanissamut nittarsaassisarnermut tunngasunik aalajangersakkanut tunngassuteqarpoq, tassami meqqinik, aallagartanik assigisaanniluunniit pisinissaq sioqqullugu atugassanngortinneqarsimasunik atuilluni akikillisaasiisarnissamut allatulluunniit tunniussisarnissamut inerteqquteqarneq 2001-imi atuutsinneqalerpoq. Tuniniaanissamut nittarsaassisarnermut tunngatillugu aalajangersakkat atuuttut taamaallutik annertunerusumik inatsisip 1986-imi atuutsinneqalerneraneersuupput. Tamatuma malitsigisaanik inatsit atuuttoq, inuiaqatigiinni ineriartornermut inatsisip atuutilerneratalu kingorna pisimasumut naleqqiullugu ullutsinnut naleqqukkunnaarsimavoq.

Tamatuma saniatigut Atuisartunut siunnersuisooqatigiit allattoqarfianni misilittakkat takutippaat, tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut tunngatillugu aalajangersakkanik ullutsinnut naleqquttunik pisariaqartitsineq annertusiartortoq, tassami maleruagassat atuuttut pisuni arlalinni naammattarsimanngillat. Tamanna pingaartumik meeqqanut inuusuttunullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunit siunnerfigissallugit pilerinaateqalersimasunut tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu malugisimaneqarpoq. Paasisutissanut meeqqat inuusuttullu pissusissamisoortumik upperinnittarnerat kiisalu tuniniaanissamut nittarsaassinermut suliniutinik imminnut sammitinneqartunik paasinnilertorsinnaanissamut misilittagaasa killeqarnerat pissutigalugu, pingaartumik taakkua suliniutinut taamaattunut immikkut illersorneqarnissaasa anguneqarnissaa kissaatiginarpoq.

Aammattaaq misilittakkat takutippaat Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiummik ingerlataqartut amerliartuinnartut, tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu allakkanik elektroniskiusunik atuisarnerat annertusiartortoq. Tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut

tunngatillugu inatsimmi atuuttumi aalajangersakkat, tusagassiuutit elektroniskiusut atorlugit tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut tunngasunik maleruagassanik imaqaanngillat, pissutigalugu inatsimmi aalajangersakkat tamatuma atugaalernerata siornatigit aalajangersagaammata. Atuisartut inuussutissarsiummik ingerlataqartumit tuniniaanissamut nittarsaassinermut tunngasunik saaffigineqarnerminni, atuisartup saaffiginninnerit taamaattut tigunissaannut soqutiginninngikkuni, tigusiumanginnissamut periarfissaqarnissaat kissaatiginarpoq.

Siunnersuutip aamma aalajangersakkat arlallit internettikkut nioqqutissanik kiffartuussissutinillu pisinermut tunngasut imarai. Aalajangersakkat taakkua inuussutissarsiummik ingerlataqartup aamma tuniniaanissamut nittarsaassinermi internettikkullu tunisinermi paasissutissanik pisariaqartunik pisisussap pisinermut atatillugu isumaliutigilluakkamik aalajangiisinnaalersitsisunik tunniussisarnissaanik qulakkeereqataassapput. Nioqqutissanik kiffartuussissutinillu internettikkut pisinermik atuisarneq ukiorpassuarni annertusiartorsimavoq. Tamanna aamma Kalaallit Nunaanni atuuppoq, tassani nunami sumiiffinni inissisimanerup inissisimaffiillu amerlanertigit malitsigisaanik tunisassiat aalajangersimasut taamaallaat internettikkut pissarsiarineqarsinnaasarlutik.

Tuniniaanissamik nittarsaassinermut suliniutinut atatillugu atuisartunik illersuinerup annertunerulersinneqarnissaata saniatigit, atuisartut eqqummaarinnerulersinneqarnissaat siunnersuummi pingaarnertut siunertaavoq. Siunnersuutip ilaatigit aalajangersagaq atuisartuq pisinissamik kaammattuinermut atuisartumut saaffiginnittumut atatillugu taamaattumik pisinnaatitaaffeqarpat, atuisartunut peqqissimisinnaatitaanermut, taamaatitsisinnaatitaanermut aamma utertitsisinnaatitaanermut periarfissaqalersitsisoq imaraa. Paasissutissat aalajangersimasut atuisartunut pissarsiarineqarsinnaalersinneqarnissaat pillugu inuussutissarsiummik ingerlataqartunut piumasaqaatit, pisinernut ataasiakkaanut atugassarititaasut pillugit atuisartut akornanni eqqumaffiginninnerulernermik malitseqassasoq ilimanarpoq.

Taamatuttaaq atuisartut naammagittaalliuuteqarnerannut atatillugu atuisartut eqqummaarinniffiginninnissamut periarfissaqartinneqassapput. Inuussutissarsiummik ingerlataqartut atuisut naammagittaalliuutaannut suliani aalajangiinernik malinnikkumannngitsut atii Atuisartuqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfiup tamanut ammasumik saqqummiussinnaagai siunnersuummi periarfissiissutigineqarpoq. Taamaalillutik inuussutissarsiummik ingerlataqartut sorliit aalajangiinernik malinninnginnersut atuisut paasisimaarinnilernissamut periarfissaqalissapput, taamaalillutillu taakkuninnga atuinninnissaq toqqarsinnaalissallugu.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut nutaanut arlalinnut annertuumik danskit inatsisaat aammalu misilittakkat tassani misilittagarineqarsimasut tunngavigineqarput, inuit

nioqqutissallu annertungaatsiartumik paarlaateqatigiittuarnerat pissutigalugu Danmarkimut aamma Kalaallit Nunaannut maleruagassat assigiipajaarnissaat kissaatiginarmata.

Tuniniaanissamik nittarsaassinermut tunngatillugu aalajangersakkat annertuumik sukannernerulernerannik siunnersuut nalinginnaasumik malitseqassaaq. Tamanna pingaartumik meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittumik tuniniaanissamik nittarsaassinermut, inuussutissarsiummik ingerlataqartumit atuisumut piunaffigineqarnani saaffiginninnermut tunngatillugu kiisalu atuisut naammagittaalliuutaannik suliarinninnermut atatillugu atuutissaaq. Tamatuma saniatigut tuniniaanissamik nittarsaassinermut tunngasunik aalajangersakkanik, Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi pineqartunit amerlanerujussuarnik siunnersuut malitseqassaaq, tamannalu atuisunik illersuinerup annertunerulernerata anguneqarneranik malitseqassaaq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

1) Inatsisit atuuttut

Suliassaqarfimmi inatsit atuuttoq tassaavoq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 13. november 1986-imeersoq, Inatsisartut inatsisaanni nr. 29, 30. oktober 1992-imeersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 1, 28. februar 1994-imeersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 14, 31. oktober 1996-imeersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 13, 12. oktober 2001-imeersumi, Inatsisartut inatsisaanni nr. 4, 21. maj 2002-imeersumi kiisalu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 7. maj 2007-imeersumi allannguuteqartinneqartoq.

Inatsimmi atuuttumi allassimavoq inatsisip allaffissornikkut aquneqarnera Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiinnit imaluunniit tassunga Naalakkersuisunit piginnaatinneqartumit isumagineqassasoq. Aammattaaq allassimavoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiinnut allattoqarfittut atuunnissaq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit allattoqarfiannit isumagineqassasoq.

Inatsimmi aalajangersarneqarpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit 7-inik Naalakkersuisunit kiisalu kattuffinnit arlalinnit toqqarneqartunik ilaasortaqaassasut. Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiinnut siunertaavoq akiusut niuerneramilu atugassarititaasut naleqqutinngitsut pakkersimaarniarnissaat, atuisartut eqqummaarinninnerulernissaannik suliniarnissaq, atuisartut politikikkut isumaannik saqqummiussisarnissaq, kommunini atuisartunut ataatsimiititalianut siunnersuisarnissaq, inatsimmi aalajangersakkanik nakkutilliinissaq kiisalu akiusunik misissuisarnissaq.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit saniatigut inatsimmi allassimavoq kommunini tamaginni najukkami atuisartunut ataatsimiititaliamik pilersitsisoqassasoq.

Najukkami atuisartunut ataatsimiititalianut siunertaavoq atuisartut soqutigisaannik isumaginninnissaq, atuisartut isumaannik saqqummiussisarnissaq, atuisartunut paasissutissiisarnermik isumaginninnissaq kiisalu najukkami inuiaqatigiinni atuisartunut pissutsit pillugit najukkami misissuinernik aallartitsisarnissaq.

Taamatuttaaq allassimavoq tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut tunngatillugu aalajangersakkat inatsimmi tassani maleruagassiivigineqartut. Inatsimmi tuniniaanissamik nittarsaassisarneq pillugu maleruagassat nalinginnaasut arlallit aalajangersarneqarput, soorlu inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pitsaasumik tuniniaanissamik nittarsaassinermik ileqqulersussasoq kiisalu maleruagassat immikkuullarissut allat. Aammattaaq allassimavoq, inatsimmi kapitali 4-ip tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut tunngasup aamma kapitali 6-ip nalunaaqutsersuisarnermut poortuusersuisarnermullu tunngasup imaluunniit aalajangersakkat inatsimmi kapitali 4 aamma 6 malillugit aalajangersarneqarsimasut unioqquatinneqannginnissaat, Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit nakkutigissagaat.

Tamatuma saniatigut allassimavoq Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliap pisinermut kiisalu sullinneqarnermut kiffartuunneqarnermullu tunngasunik atuisartunit pisisartunillu naammagittaalliutinik suliaqartarneq isumagissagaa. Inatsimmi aalajangersarneqarpoq atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq 9-nik ilaasortaartoq kiisalu suliani aalajangiinerit ataatsimiinnermi pisassasut, tassani siulittaasoq aamma annerpaamik ilaasortat 6-it peqataassallutik. Tamatuma saniatigut ataatsimiinnermut atatillugu piunasaqaataavoq atuisartut pisisartunullu aamma inuussutissarsiortut soqutigisaat assigiimmik aallartitaqarfiussasut.

Kiisalu allassimavoq Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliamit, Atuisartunut Pisisartunillu Siunnersuisartoqatigiinnit imaluunniit Naalakkersuisunit aalajangiinerit tamanit soqutigineqartut, tamanut ammasumik saqqummersinneqarsinnaasut, taamaalilluni atuisartunit taamatullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunit ilisimaneqalissallutik.

2) *Siunnersuut*

Siunnersuut inatsisilerinermit malittarisassat atuuttut innersuussutigalugit, Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut allannguutissatut siunnersuuteqarnissamut taarsiullugu, inatsimmut nutaamut siunnersuutitut suliarineqarpoq. Tamanna pivoq siunnersuutip nakkutilliinermit oqartussaasunut tunngatillugu annertuumik aqqissuussinikkut arlalinnik allannguuteqarneranik malitseqartussaanerata malitsigisaanik kiisalu tuniniaanissamik

nittarsaassisarnermut aalajangersakkat atuisartunut pisisartunullu taamatullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunut paasiuminarnerulersinnissaat qulakkeerniarlugu.

Tamanna ilutigalugu siunnersuutip inatsisip najoqqutassiai najoqqutassaatinut ataatsinut katersorpai, taamaalillunilu maannakkut pissusiusumut, maleruagassat atuuttut inatsimmi pingaarnerusumi allannguutissatullu inatsisini tassunga ilaasuni arfineq-marlunniittunut naleqqiullugu tamanik isigisinnaassusermik annertusaalluni. Taamaalillutik inatsisip imarisai innuttaasunut inatsisinillu atuisunut pissarsiariuminarnerulissapput.

Siunnersuummut siunertaasoq pingaarneq tassaavoq, inatsisit teknikkikkut inuiaqatigiinnilu allannguutitut, Inatsisartut inatsisaata atuuttup atuutsinneqarneranilli pisimasunut naleqqiullugu ullutsinnut naleqqunnerulersinnissaat. Naliliisoqarpoq pingaartumik elektroniskimik allakkatigut tuniniaanissamik nittarsaassisarnerup inatsimmi pineqartunut ilaatilernissaa pisariaqartoq. Suliassaqarfik ukiut arlallit ingerlaneranni sukkasuumik ineriartorsimavoq, tamatumalu malitsigisaanik suliassaqarfimmi maleruagassaqaarnissaq pisariaqartitsiviulluni.

Oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuut aalajangersakkanik arlalinnik Inatsisartut inatsisaannit atuuttumit ingerlateqqinneqartunik imaqarmat, kiisalu taakkua aalajangersakkanik nutaanik ullutsinnut naleqquttunik ilassuserneqarlutik.

2.1 Atuutsitsilernissaq aamma aqqissuussaaniikkut allannguutit

Siunnersuutip atuutilernerata malitsigisaanik atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 13. november 1986-imeersoq atorunnaarsinneqassaaq. Tamatumu malitsigisaanik oqartussaasunut tunngatillugu aqqissuussaaniikkut arlalinnik allannguuteqartitsisoqassaaq. Inatsisip atuuttup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu Atuisartunut Pisisartunillu Siunnersuisartoqatigiit kiisalu najukkani Atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliat ingerlateqqinneqassanngillat, tamatumalu malitsigisaanik taakkua atorunnaarsinneqassallutik. Atuisartunut Pisisartunillu Siunnersuisartoqatigiinnut allattoqarfik, Atuisartunut Pisisartunillu Siunnersuisartoqatigiit atorunnaarsinneqarnerisa malitsigisaanik atorunnaarsinneqassaaq. Aammattaaq Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq maannatut iluseqarluni ingerlateqqinneqassanngilaq.

Siunnersuutip malitsigisaanik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit suliassai siunissami Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqartalissapput. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup siunnersuummi aalajangersakkat malinneqarnerannut nakkutilliineq kiisalu nalinginnaasumik siunnersuisarneq aamma atuisartunut pisisartunullu paasissutissiisarneq isumagisarisussaassavai. Siunnersuutip aamma malitsigisaanik inuussutissarsiummik

ingerlataqartut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi tuniniaanissamut nittarsaassinernut suliniuteqarnissanik eqqarsaatigineqartunik nalilersuisitsisarnissamut periarfissaqalissapput.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup atuisartunit pisisartunillu inuussutissarsiummik ingerlataqartut naammagittaalliuutigineqarneri, siusinnerusukkut Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliamit ilisimaneqartut, suliarineqartarneri ingerlattassavai. Naammagittaalliuuteqarnermik sulianik suliarinninnermut atatillugu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiisassapput. Aalajangiinerit ataatsimiinnermi imaluunniit allakkatigut taasinermi aalajangiiffigineqarsinnaassapput, tamatumani tullianik ataatsimiinnissamut siullermut suliut utaqqisariaqartarlutik maannakkut pisartunit sukkanerusumik aalajangiisoqarsinnaanissaa qulakkeerneqassaaq. Pisuni amerlanerni tamanna naammagittaalliuutinut ataasiakkaanut suliassanik suliarinnittarnerup sivikinnerulerneranik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

2.2 Niuerfimmi pissusilersortarneq pillugu maleruagassat nalinginnaasut.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat arlallit tuniniaanissamik nittarsaasinermi suliniuteqarnermut atatillugu inuussutissarsiummik ingerlataqartup pissusilersorsinnaaneranik annertuumik allannguuteqartitsinermik malitseqartut atuutsinneqalissasut.

Siunnersuutigineqarpoq pineqartup tamanna sioqqutsisumik piumasarisimangippagu, nioqqutissanik tunisinissaq il.il. siunertaralugit elektroniskimik allakkanik atuinikkut piumaffigineqarnani saaffiginninnissamik inerteqquteqarneq atuutsinneqalissasoq. Tamatuma malitsigisaanik inuussutissarsiummik ingerlataqartoq, aallaaviatigut tamatumunnga atuisoq akuersereersimangippat, tassunga attaveqaqqusaanngitsoq. Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq atuisup inuussutissarsiummik ingerlataqartumit saaffiginnissutinik tigusisarunnaarnissamik kissaateqarpat, akuersisimanerup utertinnissaanut aalajangersagaq atuisunut pisariinnerulersitsissasoq. Inatsisartut inatsisaat atuuttoq nioqqutissanik tunisinissaq siunertaralugu elektroniskimik allakkanik atuinikkut saaffiginninnernut tunngasunik aalajangersagaqanngilaq, taamaammallu suliassaqarfik inatsisini arlaannaannilluunniit pineqartunut ilaanani.

Siunnersuutigineqarpoq sanilliussilluni ussassaarutit, toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik unammillertaasumut imaluunniit nioqqutissanut kiffartuussissutinulluunniit unammillertaasup neqeroorutigisartagaannut innersuussisut, pillugit maleruagassanik atuutsitsisoqalissasoq. Siunnersuutip malitsigisaanik sanilliussilluni ussassaarutiliorneq, tunngavissarititaasut arlallit naammassineqarsimappata, akuerisaalissaaq. Aalajangersakkami atuisartut pisisartullu uukapaatinniarneqannginnissaat, kiisalu inuussutissarsiummik ingerlataqartup assersuutigalugu ataqqisaaneq unammillertaasup nioqqutissamut nalunaaqutsiussaanut, suliffeqarfiata atianut imaluunniit allatigut

immikkuullarissumik ilisarnaataata pissusissaanngitsumik iluaqutiginiarneqannginnissaa ilaatigut qulakkeerneqassaaq. Taamaalilluni aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu taamatullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunut illersuineramik malitseqassaaq. Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi suliassaqarfimmi aalajangersagaqanngilaq aammalu matuma siuliani taaneqartup atuutsinneqalenera, taamaalilluni inuussutissarsiummik ingerlataqartut tuniniaanissamik nittarsaassinermut suliniutiminni unammillertaasunut innersuussinissamut periarfissaanni annertuumik allannguuteqartitsissaaq.

Aammattaq siunnersuutigineqarpoq ussassaarutit ilusaat apeqqutaatinnagu aammalu tusagassiuutini sorlorni saqqummersinneqarnersut apeqqutaatinnagu, erseqqissumik ussassaarutaasutut paasineqarsinnaassasutut aalajangersakkamik atuutsitsisoqalissasoq. Tamatuma kingunerisaanik inuussutissarsiummik ingerlataqartut qanoq ilisukkut ussassaaruteqarnerlutik erseqqissumik paasissutissiisassapput. Atuutsitsilernermi atuisartut pisisartullu ussassaarutitik paasinninnissaasa ajornannginnerulernissaa qulakkeerneqassaaq. Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi ussassaarutitik paasinninnissamut tunngasunik aalajangersagaqanngilaq aammalu taamaattumik atuutsitsilerneq taamaalilluni inuussutissarsiummik ingerlataqartunut atugassarititaasut allannguuteqarnerannik malitseqassaaq.

2.3 Oqaatsinik atuneq

Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq kalaallisut oqaatsit, tunisassianik allaganngorlugu ussassaarinermut, allagartalersuinermut aamma tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu, sapinngisaaq tamaat atorneqassasut. Atuisartut pisisartullu nalinginnaasumik oqaatsit paasisinnaasaat atorlugit paasissutissiivigineqartarnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq. Kalaallisut oqaatsit pisortatigoortumik oqaaserineqarmata aammalu oqaatsini pingaarnersaallutik erseqqissarneqarpoq allaganngorlugu ussassaarineq, allagartalersuineq aamma tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut pisassasoq, taamaalilluni atuisartut pisisartullu nioqqutissat kiffartuussissutillu siunnersuummi pineqartunut ilaasut pillugit naammattumik paasiuminartumillu paasissutissinneqartassapput.

2.4 Atuisartunik pisisartunillu illersuinerup annertunerulernissaa

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkanik nutaanik arlalinnik atuisartunik pisisartunillu illersuinerup annertunerunissaanik siunertaqartunik atuutsitsisoqalissasoq.

Siunnersuummut atatillugu siunnersuutigineqarpoq, tuniniaanissamik nittarsaassisarneq meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittoq pillugu aalajangersakkanik immikkuullarissunik atuutsitsisoqalissasoq. Tuniniaanissamik nittarsaassinermi meeqqat inuusuttullu atorneqartarnerat imaluunniit tuniniaanissamik nittarsaassinerup taakkununga saaffiginnitsinneqartarnera nalinginnaalerialuinnarpoq, taakkua ukiorpassuit ingerlaneranni

taamaalillutik pisisinnaallualersimmata sunniuteqarlualersimallutillu. Aalajangersakkami qulakkeereqataaffigineqassaaq, inuussutissarsiummik ingerlataqartut pisuni aalajangersimasuni inuusuttunik sunneruminartorujussuusunik atorerluinninnissaat. Inuusuttut sunneruminarnerat taakkua tuniniaanissamik nittarsaassinnermut aalajangersimasumik iluseqartunut illersorsinnaanissaat pisariaqartinneqarpoq. Aammattaaq aalajangersakkap malitsigissavaa, tuniniaanissamik nittarsaassineq meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittoq, aannajaarniutunik eqqartuinnermik, assinik imaluunniit innersuusutunik imaqaqqusaanngitsoq. Inatsisit atuuttut meeqqanut inuusuttunullu sammisumik tuniniaanissamik nittarsaassinnermut tunngatillugu immikkuullarissunik maleruagassaqanngilaq. Tuniniaanissamik nittarsaassineq taakkununga saaffiginnittoq taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassisarneq pillugu maleruagassani nalinginnaasuni taamaallaat ilaavoq.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkanik atuisartut pisisartullu tuniniaanermik siuarsaasunik iliuuseqarnerit, qularnaveeqquisiisoqarnersoq pillugu paasissutissat kiisalu akiliutissaasinnaasut pillugit paasissutissanik pissarsinissamik qulakkeerisunik atuutsitsisoqalissasoq. Siunnersuut aamma inuussutissarsiummik ingerlataqartut peqatigiiffiit imaluunniit kattuffiit sorliit pisiniarfimmini nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutunik pisinermi akikillisaavigineqarsinnaanersut paasissutissiisarnissaat pillugu aalajangersakkamik imaqarpoq. Taamaaliorqarpoq kikkut akikillisaavigineqarnissamik angusaqarsinnaanersut sullitanut paasiuminarnerulersinniarlugu. Inatsisartut inatsisaat atuuttoq suliassaqarfinnut taakkununga tunngasunik aalajangersakkanik imaqaanngilaq, taamaalillunilu atuutsitsilernermit suliassaqarfiit taakkua pillugit atuisartut pisisartullu eqqumaarinninnerulernissaannut periarfissiisoqassaaq.

2.5 Sioqqutsisumik nalunaaruteqartarneq

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamik inuussutissarsiummik ingerlataqartut tuniniaanissamik nittarsaassinissamik eqqarsaatigisaminnik Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi nalilersuisitsisinnaalernissaannik periarfissiisumik atuutsitsisoqalissasoq.

Siunnersuummut atatillugu siunnersuutigineqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqartut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik tuniniaanissamik nittarsaassinissamik eqqarsaatigisaminnik inatsisinut naapertuunnersoq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigisinnaanissaanut periarfissiisumik atuutsitsisoqalissasoq. Atuisartunut pisisartunullu siunnersuisooqatigiit allattoqarfiannit misilittakkat takutippaat, tuniniaanissamut nittarsaassisarneq pillugu maleruagassat taakkualu nassuiarneqartarnerat pillugu inuussutissarsiummik ingerlataqartut arlallit paasiuminaatsitsisartut. Sioqqutsisumik nalunaaruteqarnissamut periarfissaqarneq, tuniniaanissamik nittarsaassinissaq eqqarsaatigineqartoq maleruagassanut atuuttunut naapertuunnersoq, inuussutissarsiummik ingerlataqartunut paasinarsisitsisussatut atorsinnaassaaq. Inatsisartut inatsisaat atuuttoq

periarfissanik assingusunik imaqaanngilaq aammalu aalajangersagaq taamaalilluni inuussutissarsiummik ingerlataqartunut nutaamik periarfissaqartitsilissaaq.

2.6 Inuussutissarsiummik ingerlataqartut atuisartunit pisisartunit naammagittaalliuutigineqarnerinik suliaqartarneq Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkanik nutaanik arlalinnik, atuisartunut pisisartunullu taamatullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunut atuisartut pisisartullu naammagittaalliuutaannut sulianut atatillugu annertunerusunik periarfissaqartitsilersunik atuutsitsisoqalissasoq.

Siunnersuutigineqarpoq atuisartuni pisisartuni naammagittaalliuutinik suliani aalajangiinerit Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit isumagineqartassasut. Siusinnerusukkut suliat aalajangiiffigineqarnissamut piareeqqareersut Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliap ataatsimiinnissaanut tullermut utaqqisariaqartarput. Siunnersuummi aalajangiisartut allakkatigut taasinikkut aalajangiisinaanissamut periarfissiissutigineqarpoq, tamatumani suliasanik suliarinninnerup sukanerulernissaa qulakkeerneqassaaq. Allannguuteqartitsinerup malitsigisaanik naatsorsuutigineqarpoq suliasanik suliarinnittarnermut piffissaq atorneqartoq suliani amerlanerni sivikinnerulissasoq.

Siunnersuummut atatillugu inuussutissarsiummik ingerlataqartoq aalajangiinermut pituttorsimanissamik kissaateqarani Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunut nalunaarnissaminut periarfissaqalissaaq, tamatumalu malitsigisaanik Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit aalajangiineq eqqartuussivimmi pinngitsaaliissummik naammassineqarsinnaassanngilaq. Taamatut nalunaaruteqareernerup kingorna atuisartoq pisisartorlu suliamik ingerlatitseqqinnissamik kissaateqarani, atuisartoq pisisartorlu inuussutissarsiummik ingerlataqartumut tunngatillugu innuttaasutut eqqartuussivimmut suliakkiissaaq. Taamaattoqarpat inuussutissarsiummik ingerlataqartoq aalajangiinermut pituttorsimanissamik kissaateqarani nalunaaruteqarsimanngippat, aalajangiineq pinngitsaaliissummik naammassineqarsinnaassaaq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi atuisartut pisisartullu naammagittaalliuutaasa Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliamit suliarineqartarnissaat kiisalu suliasat suliarineqarnerannut atatillugu aalajangersakkat sorliit atuunnersut maleruagassiivigineqarput. Siunnersuutip malitsigisaanik naammagittaalliuuteqarnermut suliasat suliarineqarnerannut atatillugu atuisartunut pisisartunullu taamatullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunut nutaanik arlalinnik periarfissaqalissaaq, ilanngullugu aalajangiinerit pinngitsaaliissummik naammassineqarsinnaanerit kiisalu inuussutissarsiummik ingerlataqartut aalajangiinermut pituttorsimanissamut kissaateqaratik nalunaaruteqarsinnaanerit.

2.7 Tamanut ammasumik saqqummiisarneq

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamik Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnernullu Aqutsisoqarfiup inuussutissarsiummik ingerlataqartut atuisartunit pisisartunillu naammagittaalliuutini suliani aalajangiinermik malinninngitsut atiinik tamanut ammasumik saqqummiisinnaaneranut periarfissiisumik atuutsitsisoqalissasoq.

Siunnersuummut atatillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnernullu Aqutsisoqarfik inuussutissarsiummik ingerlataqartunut atuisartunit pisisartunillu naammagittaalliuutini suliani aalajangiinernik malinnikkumannngitsunut allattuiffimmik tamanut ammasumik saqqummiisinnaanissamut periarfissaq. Tamanna inuussutissarsiummik ingerlataqartut sorliit Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit aalajangiinermik malinnikkumannginnersut pillugu atuisartut pisisartullu paasisaqarnissaannut periarfissaqartitsilissaaq taamaalillunilu taakkua atorniarnagit aalajangernissamut periarfissaqartitsilissalluni. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq tamatuma kingorna aalajangiinermik naammassinnippat, inuussutissarsiummik ingerlataqartoq allattuiffimmit peerneqassaaq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq aamma allattuiffimmi ilanngunneqareernermi kingorna sivisunerpaamik ukioq ataaseq tikillugu allattuiffimmiissinnaassaaq.

Inatsisartut inatsisaat atuuttoq inuussutissarsiummik ingerlataqartut Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliamit aalajangiinernik malinnikkumannngitsut atiinik tamanut ammasumik saqqummiisinnaanissamut periarfissiinnngilaq. Tamanna tunngavigalugu inuussutissarsiummik ingerlataqartut sorliit aalajangiinernik malinninnginnersut pillugu atuisartut pisisartullu paasisaqarnissaannut allannguuteqartitsineq pitsaanerusumik periarfissaqartitsilissaaq.

3. Aningaasaqarnikkut allaffissiornikkullu pisortanut sunniutaasussat

3.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut sunniutit.

Atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 13. november 1986-imeersup atorunnaarsinneranut atatillugu Atuisartunut Siunnersuisartoqatigiit, Najukkani Atuisartunut Ataatsimiititaliat, kiisalu Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarput. Taamaattorli Atuisartunit Maalaaruteqarnermut Ataatsimiititaliaq allatut ilusilikkatut ingerlateqqinneqassaaq.

Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut atatillugu kommunit Najukkani Atuisartunut Ataatsimiititalianut aningaasatigut akisussaaffik tigummisimavaat. Tamatuma malitsigisaanik Najukkani Atuisartunut Ataatsimiititalianik isumaginninnernut aningaasat kommunit pineqartut missingersuusiaanni ilaasimapput. Kommunit Najukkani Atuisartunut Ataatsimiititalianik maannakkut imaluunniit allanngortitatut iluseqartillugit ingerlateqqinnissaat

kissaatiginngippatigit Inatsisartut inatsisaata atuuttup atorunnaarsinnerata kingornatigut aningaasaliissutit taakku atorunnaassapput.

Atuisartunut Siunnersuisartoqatigiit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq aningaasanut inatsimmi immikkut inissisimaffeqarsimangillat, paarlattuanilli Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutaasumut ilaasimapput. Maannakkut Atuisartunut Siunnersuisooqatigiinnut aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliamut aningaasaliissutaasut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmiiginnarnissaat aammalu naammagittaalliuutinik suliarinninnermut, nakkutilliinermi suliassanik suliaqarnermut kiisalu atuisartunut pisisartunullu paasissutissanik pitsaanerulersitsinissamik qulakkeerinissamut atorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Nakkutilliinissamik suliassat annertunerulerneru tunngavigalugit Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut, ukioq 1-ip aamma 2-ip akornanni tamakkiisumik sulisussanut naapertuuttumik, immikkut aningaasanik ilasisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

3.2 Pisortanut allaffissornikkut sunniutit.

Inatsisartut inatsisaata atuuttup atorunnaarsinneranut, taamaalillunilu Atuisartunut Siunnersuisartoqatigiit, Najukkani Atuisartunut Ataatsimiititaliat, kiisalu Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarnerinut atatillugu Atuisartunut Siunnersuisartoqatigiit Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi allattoqarfiat atorunnaarsinneqassaaq.

Qulaani atorunnaarsitsinermut atatillugu Atuisartunut Siunnersuisartoqatigiit allattoqarfiani sulisuusut inatsit manna naapertorlugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nakkutilliinermut paasissutissiisarnermullu suliassaannut nutaanut nuunneqassapput. Tamatuma malitsigisaanik atorunnaarsitsinermut atatillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi aaqqissuussaanikkut allannguuteqartoqassaaq. Imm. 3.1-imi taaneqartutut nakkutilliinissamik suliassat annertusisat aningaasatigut isumalluutinik soorlulusooq sulisuusutigut isumalluutinik annertusisamik pisariaqartitsinermik nassataqarnissaat naatsorsuutigineqarput. Tamanna tunngavigalugu sulisuusut amerlassusaat ukioq tamaat piffissaq tamaat sulisunik ataatsimiit marlunnut annertusineqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

4. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut sunniutaasussat Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasartuuteqarnerulernissamik sunniuteqassasoq nalilerneqarpoq, ussassaaruteqartarnermut tunngatillugu maannakkut aalajangersagaasunik sukannerulersitsisoqarlunilu allilisoqarneranik siunnersuutip nassataqarnera pissutigalugu.

Oqaatsit atorneqarneri pillugit siunnersuummi § 8 inuussutissarsiortut ilaannut annertusisanik aningaasartuuteqarnernik nassataqartitsisinnaasoq nalilerneqarpoq. Inini tamanit orninneqarsinnaasuni allaganngorlugu ussassaarineq, allagartalersuineq aamma tuniniaanissamik nittarsaassisarneq sapinngisaq tamaat kalaallisut pissasoq, kiisalu tuniniaanissamik nittarsaassineq oqaatsit allat atorlugit pisinnaasoq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq.

Tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu inuussutissarsiummik ingerlassaqartut arlaallit ullumikkut kalaallisut soorlulusooq qallunaatut oqaatsit atugarivaat, taakkulu tamatuma nassatarisaanik aalajangersakkap eqqunneqarneratigut annertuumik sunniuteqarfeqassanngillat. Aalajangersakkami allassimavoq kalaallit oqaasii sapinngisaq tamaat atorneqassasut. Inuussutissarsiortunut kalaallisut oqaatsinik ullumikkut atuinngitsunut tamanna, pisut ilaanni tuniniaanissamik nittarsaassinissamik suliniutissat eqqarsaatigineqartut nutsertinnissaannik pisariaqartitsinermik malitseqassaaq. Suliffeqarfiup iluani ussassaarutaasumik inuussutissarsiummik ingerlassaqartoq periarfissaqanngikkuni avataanit nutserisartut atortariaqassavai, tamannalu annertusisanik aningaasartuutitik nassataqartitsisinnaavoq.

Siunnersuummi § 8-mi aningaasaqarnikkut aningaasartuutit annertussusaat, inuussutissarsiortup tuniniaanissamut nittarsaassinermi qanoq akulikitsigisumik kalaallit oqaasiinik atuisarneranut, kiisalu ussassaarutitut isumaliutaasup qanoq nutserneqarnissaata pissaneranut attuumassuteqassapput. Soorunami aamma inuussutissarsiummik ingerlassaqartup qanoq akulikitsigisumik nutaanik ussassaarinermi suliniuteqartarneranik aningaasartuutaasut aalajangerneqassapput.

Siunnersuut inuussutissarsiortunut annikitsumik allaffissornikkut sunniuteqassasoq naliliisoqarpoq. Siunnersuummi § 6-imut atatillugu atuisartut pisisartullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunit saaffigeqqunnginnissamut periarfissaqarput. Aalajangersakkap oqaasertai naapertorlugit aamma atuisartut pisisartullu pisariitsumik akeqanngitsumillu taamaattunik saaffigineqannginnissaq piumasarisinnaagaat kiisalu atuisartut pisisartullu akuersisimanerminnik utertitsisinnaanermut periarfissaqartut piumasaqaataavoq. Aalajangersakkap taassuma atuutsinneqalernerata malitsigisaanik suliffeqarfiit piumaffiginninnerit saaffigeqqusinninnerillu § 6-imi aalajangersarneqartut allaffissornikkut aqutsivigissavaat. Naliliisoqarpoq tamatuminnga allaffissornikkut aqutsineq suliffeqarfiit ilaannut, paasissutissat taakkua assaannarmik suliarineqassappata, piffissamik atuinerulernermik malitseqarsinnaasoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit innuttaasut peqqissusaannut sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Atuisartunik illersuinermik annertusaanissamik siunertaqartunik siunnersuut aalajangersakkanik nutaanik arlalinnik nassataqarpoq. Ilaatigut tamanna meeqqanut inuusuttunullu sammiveqartillugu ussassaarisarneq pillugu immikkut ittumik aalajangersakkap eqqunneqarneranut tunngavoq.

Siunnersuummut atatillugu aalajangersakkanik atuisartut pisisartullu tuniniaanermik siuarsaasunik iliuuseqarnerit, qularnaveeqqusiisoqarnerisq pillugu paasissutissat kiisalu akiliutissaasinnaasut pillugit paasissutissanik pissarsinissaanik qulakkeerisunik atuutsitsisoqalissaaq. Siunnersuut aamma inuussutissarsiummik ingerlataqartut peqatigiiffiit imaluunniit kattuffiit sorliit pisiniarfimmini nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutinik pisinermi akikillisaavigineqarsinnaanersut paasissutissiisarnissaat pillugu aalajangersakkamik imaqarpoq. Taamaaliortoqarpoq kikkut akikillisaavigineqarnissamik angusaqarsinnaanersut sullitanut paasiuminarnerulersinniarlugu. Inatsisartut inatsisaat atuuttoq suliassaqarfinnut taakkununga tunngasunik aalajangersakkanik imaqanngilaq, taamaalillunilu atuutsitsilernermit suliassaqarfiit taakkua pillugit atuisartut pisisartullu eqqummaarinninnerulernissaannut periarfissiisoqassaaq.

Siunnersuut tunisassianik sullississutinillu allaganngorlugu ussassaarinerup, allagartalersuinerup aamma tuniniaanissamik nittarsaassinerup sapinngisaq tamaat kalaallisut pisalerneranik malitseqassaaq. Oqaatsinut tunngatillugu siunnersuummi aalajangersakkat sinnerinut aalajangersagaq attaveqarfeqarpoq, siunnersuummilu ilaasunik nioqqutissanut sullississutinullu tunngatillugu innuttaasut nalinginnarmik naammattumik paasinartumillu ilisimatinneqarnissaannik isumannaarissalluni.

Inuussutissarsiummik ingerlassaqartumut atuisartunit maalaarutaasut sularinerannut atatillugu agguaqatigiissillugu suliamik isumaginninnermut piffissap atorneqartup annikillinissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut allakkatigut taasinikkut aalajangiisinnaanissaannut periarfissaqalersitsisoqarnerata malitsigisaanik pissaaq. Tamatuma malitsigisaanik aalajangiisartut aalajangiisinnaanissaminnut naapillutik ataatsimiinnissaat pisariaqarunnaassaaq. Suliniutip innuttaasunut, suliassami aalajangersimasumi sukkanerumik paasisaqarsinnaalertussanut, iluaqutaasumik suliassanik sularinninnerup sivikinnerulerneranik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermi pissutsinut sunniissanngilaq aammalu namminersornermik annertunerulersitseqataassanani.

8. Oqartussaasunik kattuffinnillu tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 11. december 2013 – 10.januar 2014 makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia
Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik
Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik
Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu
Naalackersuisoqarfik
Ineqarnermut Naalackersuisoqarfik
Kalaallit Nunaanni Politimesteri
Nunatsinni Advokatit
Inatsiseqarnermut ministereqarfik
Kalaallit Nunaannit Kommunit Kattuffiat (KANUKOKA)
Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)
Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit
Nuummi Niuertut peqatigiiffiat

Siunnersuut piffissami tassani Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanermut nittartagaanni tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit makkunangaaneersut tiguneqarput:

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA), Nuuk Imeq, Nunatsinni Advokatit, Kommuneqarfik Sermersooq aamma Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit.

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit aamma allannguutissatut siunnersuutit tusarniaanerup nalaani tiguneqartut sammineqarput. Oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissuteqaatit uingasumik allassimasut, pingaaruteqarnerinik nalilersuineq tunngavigalugu pingaarnertigut taamaallaat issuarneqarmata.

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik siunnersuutip imarisaanut oqaaseqaatissaqanngilaq, kisianni nittarsaassisarnermut meeqqanut inuusuttunullu sammititanut sukaterinissanut siunnersuutigineqartunut isumaqataalluni.

Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa § 7, imm. 2-imi allassimasoq ilitersuineq oqaatsit ilitersorneqartumik paasineqarsinnaasut atorlugit pisassasoq, toqqaannartumik

pineqaatissiivigineqanngitsoq. Aammalu tikkuarlugu siunnersuummi § 8-mut nassuiaatini Namminersornermut inatsimmi oqaatsit pillugit taaguusersuutit aallaavigineqartariaqaraluartut.

Siunnersuummi § 7 toqqaannartumik pineqaatissiivigineqanngilaq, pissutigalugu atuisartooq pisisartorlu qanoq ilitsersorneqarnissamik pisariaqartitsinersooq annertuumik ataasiakkaanut tunngasussaammat. Taamaattumik ilitsersuineq naammassimanersooq sioqqutsitsumik misissuinneqarsinnaasussaannigilaq. Atuisartup pisisartullu naammattumik ilitsersorneqarsimanani isumaqartup, paarlattuanik aalajangersagaq naammagittaalliuuteqarnermut atatillugu atorsinnaassavaa, pisut malillugit ilitsersorneqannginneq amigaataasussaammat, taamaalilluni atuisartup pisisartullu ilitsersorneqannginneq tunngavigalugu amigaateqarnermi piginnaatitaaffiit atorsinnaallugit.

Namminersorneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarpoq kalaallisut oqaatsit tassaasut pisortatigoortumik oqaatsit atorineqartussat. Taanna paasineqassaaq Kalaallit Nunaanni pisortanit attaveqaqateqarnermi kalaallisut oqaatsit atorineqassasut. Siunnersuummi pisortani pissutsit maleruagassiuiffigineqanngillat aammalu nassuiaatini oqaatsit pingaarnert atorineqarneranni, Kalaallit Nunaanni kalaallisut oqaatsit atorineqarnerpaajunerat nalinginnaasumik nassuerutigalugu atorineqarlutik. Taamaalilluni oqariaatsit marluk taakkua assigiinngillat, taamaattoq nassuiaatini kalaallisut oqaatsit pisortatigoortumik atorineqarnerat atorineqarnerpaajunerallu, tassalu pingaarnertut oqaatsit atorineqarnerisa erseqqissarnissaanut, nassuiaatini pisariaqartinneqarpoq.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup (ANNN) aningaasaliissuteqarnerunissaq pisariaqartoq erseqqinnerusumik erseqqissarneqassasooq kissaatigaa.

Nassuiaatit erseqqissarneqarput.

Siunnersuummi § 11, imm. 2 aamma § 23 immikkut pineqaatissiivigineqanngitsut unioqqutinneqassagaluarpat kinguneqartitsissutaasussat suussanersut ANNN-ip paasissutissiisutiginneqarnissaa kissaatigaa.

Inuussutissarsiortoq siunnersuummi § 11, imm. 2-mut akerliusumik nalunaaqutsersuummik tunniussiumannigissagaluarpat, atuisartooq pisisartorlu naammagittaalliuuteqarsinnaasaaq kiisalu piunasaqaat eqqartuussivikkoortumik malersorsinnaassallugu. § 23-imik unioqqutitsinerup malitsigisaanik pineqartoq nalinginnaasumik taarsiisuteqarnissamut akisussaatinneqarsinnaasaaq. § 23 aalajangersakkanut pineqaatissiiviusinnaasunut allattorsimaffimmut ilanngunneqarpoq.

Siunnersuummi § 17, imm. 2 aamma § 20, imm. 2 "Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat" allanngartittariaqaraluartoq imatut "Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput" Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tikkuarpaa.

Siunnersuut iluarsineqarpoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik aamma allappoq aalajangiinerit siunnersuummi § 36 naapertorlugu tamanut saqqummiunneqarsinnaasut kinaassuseq takuneqarsinnaatinnagu pisariaqaraluartut.

Tamanna ullumikkut suleriaasioreerpoq, aalajangiinerit ullumikkut tamanut ammasumik saqqummersinneqartut kinaassuseq takuneqarsinnaatinnagu pisarlutik. Siunnersuummi erseqqissarneqarpoq tamanut ammasumik saqqummersitsineq kinaassuseq takuneqarsinnaatinnagu pisassasoq.

Nunatsinni Advokatit allapput siunnersuummi § 7, imm. 2-mi aalajangersakkap malitsigisaanik ilitsersuineq suliaqarnermi kalaallisut ingerlanneqassasoq, tamatumalu piviusunngortinneqarnissaa piviusorsiuunngitsutut isigineqarpoq aammalu inatsisip suliaqarnermi pissutsinut tunngatillugu erseqqissarneqarnissaa piumasaralugu.

Siunnersuummi § 7 inatsimmik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq aammalu isumaqarani malitassiat, ilitsersuinerit il.il. allamiut oqaasiinit kalaallisuunngortillugit nutserneqartariaqartut, naak qularnanngitsumik pisuni arlalinni tamatuma ilitsersuisussaataaneq naammassitissinnaagaluaraa. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq nioqqutissamik imaluunniit sullississummik pisinermut atatillugu ilitsersuisoqartassasoq. Taamaattoq taanna oqaluinnarluni naammassineqarsinnaavoq.

Nunatsinni Advokatit aamma allapput, siunnersuummi § 8, imm. 4-ip atornerqarnerata annertussusissaa nalileruminaatsorujussusoq.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaa tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat. Aalajangersagaq pineqartoq tamatuma kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuummi atorunnaarpoq.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA) allappoq siunnersuut suliniutinik arlalinnik inuussutissarsiorterup ineriartorneranut killiliisunik imaluunniit akimmisaartitsisunik imaqartoq nalilerneqartoq taakkualu nassuiaatini nalilersorneqartariaqaraluartut nassuiarneqartariaqaraluartullu.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaa tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili

inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat. Siunnersuummi allassimavoq, § 8-imi tamanit iserfigineqarsinnaasuni tuniniaanissamik nittarsaassisarneq pineqartoq, aammalu ataatsimut isigalugu ilitersuutit, ilitersuinerit il.il. nutserneqartarnissaat pisussaaffiunngitsoq.

GA immikkoortunik arlalinnik allattuivoq, taakkunani siunnersuut aalajangersimasumik inuussutissarsiorterup ineriartorneranut killiliisussatut naliliiffigineqarluni. Tikkuarneqarpoq inuussutissarsiortut arlallit tusagassiuutit naqitat atornaviangikkaat tamatumunngalu taarsiullugu inuit akornanni attaveqaatit aqutigalugit allagarsiissuteqartassasut, tamannalu suliffissaqartitsiniarnermut sunniuteqarnerlussasoq.

Siunnersuut taamatuttaaq inuit akornanni attaveqatigiinnermi tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut atuutissaaq. Taamaattumik naliliisoqarpoq siunnersuutip tassunga sunniuteqarnera annikitsuinnaassasoq aammalu aviisini tuniniaanissamik nittarsaassisarnermit inuit akornanni attaveqaatini ilaalu ilanngullugit tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut nikittoqarnera suliffeqarfiit nalinginnaasumik nittarsaassisarnermut periusissaannik aammalu allagarsiissutissap akianik aallaaveqassalluni.

GA-p tikkuarpaa suliffeqarfiit ilaasa matunissaat imaluunniit immaqa internettikkut tuniniaanissaq siunertaralugu nunamit nuunnissaat aarlerinaateqarsinnaasoq.

Siunnersuut taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni atuisartunut pisisartunullu internettikkut tuniniaanernut atuuppoq, taamaattumik aarlerinaataasoq taanna annikitsuinnaasoq naliliisoqarluni.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

GA-p tikkuarpaa oqaatsinut piumasagaatit allagarsiissutini tunisassiat pillugit paasissutissat annikinnerulernerannik malitseqarsinnaasut.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat. Taamaattoq naliliisoqarpoq siunnersuut imminermini tuniniaanissamut nittarsaassinermit najoqqutassani paasissutissat annertussusaannik annertuumik allannguuteqartitsissanngitsoq, taakkunani amerlanertigut paasissutissat suut atuisartut pisisartullu ujartortarneraat aammalu paasissutissat pineqartut qanoq tunisaqarnerulersitsissanersut naatsorsuutigineqarnersoq naliliineq aallaavigineqartarmat.

GA-p tikkuarpaa siunnersuut internettikkut tuniniaanermut tunngatillugu unammilleqatigiinnermik equititsisoq, tamatumalu suliffissat nunamullu akileraarutinit aningaasat pissarsiassat ikinnerulernerat kingunerissavaa.

Siunnersuut aamma nittartakkanut tunngatillugu internettikkut tuniniaanermut aamma atuuppoq.

Nittartagaq pisinissamik periarfissiisimappat, nittartagaq Kalaallit Nunaanni pisisartunut atuisartunullu siunnerfeqartinneqartoq siunnersuummi § 8-imi aalajangersakkanut aammalu § 7-imi ilitersuinissamik piunasaqaammi pineqartunut ilaassaaq. Tamatuma kingunerisaanik qanorluunniit pisoqaraluarpat nittartakkat oqaatsit atuisartut pisisartullu paasisinnaasaat atorlugit ilusilersorneqarsimassapput imaluunniit chat-ikkut atuisartut pisisartullu oqaatsit taassuma paasisinnaasai atorlugit apeqquteqarsinnaalersitsisumik ilitersorneqarsinnaalersitsisumillu periarfissaqartitsisoqassalluni. Inuussutissarsiortut internettikkut tuniniaasartut taamaattumik sioqqutsumik allaganngorlugit najoqqutassanik suliaqarsimasussaassapput, paarlattuanillu pisiniarfiit orninneqarsinnaasut ilitersuinissamik piunasaqaat oqaluinnarnikkut naammassisinnaassallugu.

Aningaasartuutaanerusussat siunnersuummi inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut aalaakkaasumik niuertarfeqartunut sunniutigineqartussanut tunngatillugu naliliisoqanngilaq imminermini ima annertutigissasut taakkua imminermini unammilleqatigiinnermik equtisissallutik.

Peqatigisaanik eqqumaffigeqquneqarpoq atuisartuq pisisartorlu internettikkut pisisinnaanissaminut nittartakkami pineqartumi oqaatsit atorneqartut paasisinnaassagai.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni atuisartunut pisisartunullu saaffiginnittumik internettikkut niuernissamut suliffeqarfiit najukkameersut unammillersinnaassuseqarnerannut siunnersuutip sunniutissai annikitsuinnaassasut isumaqartoqarpoq. Pissutigalugu unammillersinnaassuseqarneq atuisartut pisisartullu unammilleqatigiissutigineqartut amerlassusaat tunngavigalugu naliliisoqartariaqassammat. Kalaallit Nunaanni atuisartut pisisartullu amerlanersaat kalaallisut pingaarnertut oqaaseqartuummata pissusissamisuuksaaq, nioqqutissat sullississutillu suunersut paasisimasatik aammalu pisariaqartillugit nalilersimasatik ujartussappasigit.

Taamaattumik qanorluunniit pisoqaraluarpat suliffeqarfiit kalaallisut tuniniaanissamik nittarsaassisut, suliffeqarfinnit taamaaliunngitsunit amerlanerusunik pisisartunik tunngavissaqartussaapput.

Naliliisoqarpoq atuisartut pisisartullu kalaallisut oqaatsinit oqaatsinik allaanerusunik paasisartut nunani allani nittartakkanik suliffeqarfinnillu allatsitsiviusartunik atuisinnaassasut, aammalu tamanna pisut ilaanni najukkani suliffeqarfinni tuniniaanermut sunniisinnaassasooq. Taamaattoq tamanna siunnersuutip toqqaannartumik sunniutigisaatut isigineqanngilaq, tamanna ullumikkut pisareermat.

GA-ip inassutigaa siunnersuummi § 7, imm. 1 pigisanut aalaakkaasunut tunngasuussanngitsoq.

GA-p inassuteqaataata malitsigisaanik nassuiaatit erseqqissarneqarput, pissutigalugu pigisanik aalaakkaasunik niuerutiginninnermi ilitersuisarnissaq, assersuutigalugu majuartarfiit eqqortumik atorneqarnissaat, siunertaasimanngimmat. Pigisanik aalaakkaasunik pisinermut atatillugu paasisutissani, nalinginnaasumik obligation-inut inatsisini maleruagassat

malinneqartarput, pingaartumik tunisisup paasissutissiisussaataitanera pillugu maleruagassat. Kisiannili pissutsinik tamaginnik ilitseruiffiusussanik ilaatitsinninnissaq, inatsisip allanneqarnerani oqaasertalissallugu annertuallaassasoq pisariuallaassasorlu naliliisoqarpoq.

GA-ip inassutigaa § 7, imm. 2 siunnersuummi peerneqassasoq.

Aalajangersagaq inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqiineruvoq. Matuma siuliani allassimasutut aalajangersakkamut siunertaanngilaq inuussutissarsiortut malitassanik, ilitseruinnermik il.il. nutserisariaqartut. Aalajangersagaq naapertorlugu ilitseruineq oqaluinnarnikkut naammassineqarsinnaavoq. Siunnersuummi § 7, imm. 2, § 7, imm. 1-imut aammalu siunnersuummi § 1-imi nalinginnaasumik immikkut aalajangersakkamut atavoq. Iltseruineq taamaallaat tunisassiap atorneqarsinnaassusaanut tunngasuuvoq, taamaalilluni atuisartooq pisisartorlu nioqqutissap imaluunniit sullississutip pineqartup pisiarinissaanik kissaateqarnerluni paasissutissarsisimalluni aalajangiisinnaassalluni.

Taamaalilluni ilitseruinnissamut aalajangersagaq inuussutissarsiortup tunisassiap pineqartup atorneqarnissaanut pikkorissaanissamik pisussaaffiliinngilaq. Kisianni assersuutigalugu tunisassiap atuuffissaq atuisartup pisisartullu ujartugaa atuuffigisinaaneraa pillugu ilitseruinnissamut tunngalluni. Tassani ilaalluni pisariaqarpat nioqqutissaq aalajangersimasumik atorneqaruni navianaateqarnersoq allanneqassasoq.

Taamatuttaaq siunnersuummi § 7 tamarmi, tuniniaasup paasissutissiisussaataitanera pillugu obligationinut inatsisini tunngaviusunut atasuuvoq, aammalu ilitseruinnitsoorneq imaluunniit atuisartup pisisartullu paasisinnaanngisaanik ilitseruineq pisut malillugit amigaateqarnerani piginnaatitaaffeqartitsilersinnaalluni.

GA erseqqissaavoq inuussutissarsiortut niuernermik tunngaveqartumik oqaaseqarsinnaatitaanermi pineqartunut ilaasut, aammalu siunnersuut annertuunik aningaasaqarnikkut sunniuteqassagaluarpat tamanna niuernermik tunngaveqartumik oqaaseqarsinnaatitaanernik killiliisussaasoq. GA-ip peqatigisaanik tikkuarppaa oqaaseqarsinnaatitaanermut akuliunneq atuisartunik pisisartunillu illersuinissaq aammalu naapertuilluartumik unammilleqatigiinnissaq eqqarsaatigalugit akuliunnerussanngitsoq.

Inuussutissarsiortut qularnanngitsumik niuernermik tunngaveqartumik oqaaseqarsinnaatitaanermut oqariaatsimi pineqartunut ilaavoq aammalu pisinnaatitaaffik taanna Tunngaviusumik inatsimmi § 77-imi illersugaavoq. Niuernermik tunngaveqartumik oqaaseqarsinnaatitaanerup atuunnerani inuussutissarsiortut killissaliussat inuiaqatigiinni oqaaseqarnermut nalinginnaasumik atuuttut iluanni oqaaseqarnissamut pisinnaatitaapput kiisalu nioqqutissanut kiffartuussissutinullu ussasaarinissamut kiffaanngissuseqarlutik. Taamaattumik inuussutissarsiortoq nalinginnaasumik oqaatsit suut, ilutsit oqariartuutillu kiisalu siunnerfiusut kikkut tunisassiaminik nittarsaassiviginissai kissaatiginerlugu kiffaanngissuseqarluni toqqaasinnaavoq.

Nalinginnaasumik akuerisaavoq niuernermik tunngaveqartumik oqaaseqarsinnaatitaanermi killilersuisoqarsinnaasoq (taarsiiisussaanninnermik maleruagassiineq), taanna pissutsini kinaassusersiunngitsuni tunngavilersorneqarsimappat, soorlu atuisartunik pisisartunillu illersuinissaq, inuiaqatigiinni peqqissuseq kiisalu allat soqutigisat illersorneqartariaqartut.

Savalimmiuni taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut inatsimminni oqaatsinut piumasqaammik atuutsitsipput.

Pingaartumik utoqqaat aamma atuisartut pisisartullu killilimmik oqaatsinik piginnaaneqartut neqeroorutinut aviisinik, taakkua oqaatsinik paasinartunik allassimangikkaangata paasiuminaatsisisinnaasarput. Taamaattumik inuit taakkua amerlangaatsiartut taamatuttaaq isertitakinnerpaajugaluarlutik neqeroorutitsialaat arajutsisinnaassavaat. Taamaattumik siunnersuummi pingaarnertut siunertaavoq tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqassasoq, taamaalilluni atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat oqaatsit paasisinnaasaat atorlugit paasissutissanik pissarsitinneqartarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Naliliisoqarpoq Inatsisartut ataatsimut isigalugu, tamanna kinaassusersiunngitsumik mianerisassaqaarneq tunngavigalugu aammalu suliassaqaarfimmi nalinginnaasumik isummersornermut aamma politikkeqarnermut naapertuuttumik pisimappat, maleruagassanik niuernermit tunngaveqartumik oqaaseqarsinnaatitaanermik killiliisunik aalajangersaanissamut periarfissaqarput.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

§ 8 annertunerusumik erseqqissarneqassasoq GA-mit kissaatigineqarpoq, ilanngullugu taamatuttaaq aalajangersagaq ilitsiviit sinaannut, pisiat allagartaannut, tuniniaanermut nassuiaatinut ilaalu ilanngullugit tunngassuteqarnersoq. Tamanna ulluinnarni atugassanik pisiniarfiit paasissutissiinerat malillugu annertoorujussuarnik aningaasartuuteqarnermik, atuisartunut pisisartunullu iluaqutaanngitsumik akiusunut ilanngunneqartussanik malitseqarsinnaammat.

Nassuiaatini erseqqissarneqarpoq aalajangersagaq inini tamanut ammasuni nittarsaassisarnermut kiisalu naqitanut tunngasussoq, taamaalilluni atuisartoq pisisartorlu nioqqutissaaq imaluunniit sullississut soqutiginaateqarnersoq nalilersinnaajumallugu inuussutissarsiortumut ornigulluni piffissamik atuisariaqarani.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

GA-p taamatuttaaq siunnersuummi § 8, imm. 4 erseqqissarneqassasoq kissaatigaa.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili

inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat. § 8-ip iluarsineqarnerata malitsigisaanik siunnersuummi § 8, imm. 4 atorunnaarpoq.

GA allappoq suliffeqarfiit namminersortut arlaqartut ussassaarineq allagarsiissuteqarnerlu tamarmi kalaallisut ingerlanneqassasoq pillugu piumasaqaammik naammassinnissinnaassanngitsut. Tamanna taakkua matunerannik imaluunniit suliffeqarfimminnik nuutsitsinerannik kinguneqassasoq naliliisoqarpoq. Allat allagarsiinerminnik annikillisisissapput aammalu aviisinik atuinatik attaveqaatinik elektroniskiusunik atuilissallutik. Inassutigineqarpoq aningaasaqarnikkut sunniutaasussat nassuiaatini allassimassasut.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

Sapinngisamik annertunerpaamik paasineqassaaq, inuussutissarsiortup naleqqutinngitsumik annertoorujussuarmik ajornartorsiutitaqanngitsumik allaganngorlugu ussassaarinerup, allagartalersuinerup aamma tuniniaanissamik nittarsaassinerup kalaallisut pinissaanik malinnissinnaanerata pinera. Kalaallisut oqaatsinik atuneq naleqqutinngitsumik annertoorujussuarnik ajornartorsiutitaqassanersoq, aallaaviatigut inuussutissarsiortup nalilertussaavaa. Taamaattumik matusinernik imaluunniit suliffeqarfiit Kalaallit Nunaannit nutsilernerannik § 8 malitseqassasoq naliliisoqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq.

GA-p inassutigaa §§ 11 aamma 12 siunnersuummi peerneqassasut.

Aalajangersakkat marluusut maannakkut inatsimmit ingerlatitseqqiinerupput.

Tusarniaanermut akissuteqaat siunnersuummi § 11-ip allannguuteqartinnissaanut pissutissaqalersitsivoq, taamaalilluni atuinissamut piumasaqaatit atuisartumut pisisartumullu ersarippata paasiuminartumillu paasissutissartaqarlutik, akikillisaatinut allagartat aamma nalunaaqutsersuutit atorneqarsinnaallutik.

GA allappoq qularnaveequsiissutit oqaatsit pingasut atorlugit tunniunneqartarnissaat ajornartorsiutaasoq aammalu inassutigalugu oqaatsinut piumasaqaat peerneqassasoq imaluunniit "pisinnaasumut" allanngortinneqassasoq.

Inuussutissarsiortoq qularnaveequsiisoqassasoq ussassaaruteqarpat pisumi tassani aalajangersagaq taamaallaat tassunga tunngasuuvoq. Atuisartup pisisartup oqaatsit arlaat qularnaveequsiissutit tunniunneqarnerani atorneqartussat kissaatigisani toqqassavaa. Taamaalilluni piumasaqaataannngilaq qularnaveequsiissut oqaatsit pingasut atorlugit tunniunneqassasoq, kisianni oqaatsit arlaat ataaseq kisimi pineqarluni. Atuisartup pisisartullu qularnaveequsiissummik allaganngorlugu pissarsisinnaanissaanut siunertaavoq, ullumikkut

nalunaaruteqarneq amerlanertigut qularnaveeqqusiisoqartoq pillugu paasissutissiineramik imaqartarmat. Taamaalillutik atuisartut pisisartullu amerlanertigut qularnaveeqqusiissummi suut ilaatinneqarnersut imaluunniit qularnaveeqqusiissummut uppenarsaatit pineqartut qanoq sivistutigisumik atuutissanersut paasissutissanik pissarsisangillat. Kissaatiginarpoq qularnaveeqqusiissutit, ilanngullugit qularnaveeqqusiissutit imarisaa, allaganngorlugu piumasaqaatigisinnaanissaanut atuisartut pisisartullu periarfissaqassasut.

Aammattaq oqaatigineqassaaq inuussutissarsiornermik ingerlataqartoq tunisassiortumit qularnaveeqqusiisoqarsimasinnaanera pillugu paasissutissiinissamat pisussaaffeqanngimmat. Inuussutissarsiornermik ingerlataqartup tunisassiortup qularnaveeqqusiissaanik tunisassiamik tuniniaanissamik nittarsaassinermi atuinissaq toqqarpagu, aalajangersagaq atuutissaaq.

Naliliisoqarpoq qularnaveeqqummut allakkiaq amerlanertigut allakkiaassasoq assigiissaariffiusoq, taamaallaat ataasiaannarluni suliarineqartariaqartoq, taamaattumik nutserinermut aningaasartuutit annikitsuinnaassasut naliliisoqarluni.

Taamaattumik inassuteqaat malinneqanngilaq.

GA-ip inassutigaa siunnersuummi § 15, imm. 1-imi "inuit siunnerfiusut" ilanngunneqassasoq.

Inassuteqaat malinneqarpoq.

GA-p inassuteqarpoq siunnersuummi §16 allannguuteqartinneqassasoq, taamaalilluni atuisartut pisisartullu aamma inuussutissarsiorlut kattuffii, siunnersuummi § 16, imm. 1 naapertorlugu maleruagassanik aalajangersaanermut atatillugu ilanngunneqassallutik aammalu siunnersuummi § 16, imm. 2 taamaallaat nerisassanut nioqutissanut tunngasuussalluni.

Kattuffiit tusarniaanermut maleruagassat nalinginnaasut naapertorlugit peqataatinneqartarput, taamaattumik siunnersuummi § 16, imm. 1 allannguuteqartinneqarnissaa pisariaqarsorineqanngilaq. Taamatullu nioqutissanut allanut nerisassanit allaanerusunut tunngatillugu immikkut piumasaqaateqarnissamat pisariaqartitsisoqarsinnaavoq. Taamaattumik inassuteqaat malinneqanngilaq.

GA-p aamma makkua ilanngunneqassasut inassutigaa:

a) Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfik atuisartut pisisartullu aamma inuussutissarsiorlut kattuffiinit aallartitanik isumaqatiginninniarnarit aqqutigalugit, inuussutissarsiorlut pitsaasumik nittarsaassinermik ileqqoqarnissamat aamma inatsimmut naapertuuttumik iliuuseqartarnissamik sunnarnarneqartassasut.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfiup isumaqatiginninniarnarit aqqutigalugit inuussutissarsiorlut inatsimmik malinninnissaannik sunniiniartarnissaanut tunngavissaqartoq isumaqartoqanngilaq. Iltersuutinik ilaalu ilanngullugit suliaqarnernut atatillugu kattuffiit peqataatinneqassapput.

b) Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfik atuisartut pisisartullu aamma inuussutissarsiorlut kattuffiinit aallartitanik isumaqatiginninniarnarit aqqutigalugit,

suliassaqarfinni erseqqinnerusumik taaneqartuni malittarisassanik suliaqarnertigut inuussutissarsiortut pissusilersortarneri sunnernerneqartassasut.

Oqaaseqaatit allannguuteqartitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup suliassaasa ilagaat ilitsersuutiniq ilaalu ilanngullugit suliaqarnissaq. Tassani kattuffiit attuumassuteqartut peqataatinneqassapput.

c) Inassutigineqarpoq Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititalia attatiinnarneqassasooq, pissutigalugu taanna suleriaaseq pillugu paasissutisseeqataasarmat.

Oqaaseqaatit allannguuteqartitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat. Siunnersuummi § 36 malillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfik atuisartut pisisartullu naammagittaalliutaannut suliassani aalajangiinerit tamanut ammasumik saqqummersinnissaannut periarfissaqarpoq. Tamanut ammasumik saqqummersitsineq taanna aqqutigalugu inuussutissarsiortut aalajangiinernut paasinninnissamut periarfissaqassapput.

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit inassutigaat oqartussaasut pingasuusut Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit, Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq kiisalu najukkami Atuisartunut Pisisartunullu ataatsimiititaliaq attatiinnarneqassasut.

Atuisartunut pisisartunullu suliassaqarfimmi oqartussaasooq nutaaq aalajangiisinnaatitaasooq tassaalissaq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfik, unammilleqatigiinnermut inatsimmi inatsisitigut tunngaveqartumik pilersinneqartoq. Tamatumani saniatigut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut, atuisartut pisisartullu naammagittaalliutaannik aalajangiisinnaasut, pilersinneqassapput.

Atuisartunut pisisartunullu paasissutissiisarneq

Atuisartunut pisisartunullu paasissutissiisarneq maannakkut atuisartunut pisisartunullu inatsimmi atuuttumi Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit allattoqarfianik isumagineqartoq, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfimmit ingerlatiinnarneqassaaq. Taamaalilluni atuisartunut pisisartunullu suliassaqarfimmi paasititsiniaanernik, atuisartut pisisartullu nalinginnaasumik immikkuullarissumillu pisinermut, maalaaruteqarnermut il.il. atatillugu pisinnaatitaaffiinik paasititsiniaanissamik siunertaqartut suli ingerlanneqartassapput.

Allattoqarfimmi oqarasuaat sianerfigineqarsinnaasooq pilersinneqartoq, atuisartut pisisartullu sianerfigisinnaasaaq imaluunniit allaffigisinnaasaaq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfimmi ingerlatiinnarneqassaaq.

Taamaattumik atuisartunut pisisartunullu paasissutissiisarneq Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit imaluunniit najukkani atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliaq siunnersuutip atuutilernerani atorunnaarsinneqarneranni ajornerulersinneqassanngilaq.

Naammagittaalliutinik suliarinnittarneq

Atuisartut pisisartullu pisinermut, maalaaruteqarnermut il.il. tunngatillugu isumaqatigiinngissuteqarnermut atatillugu inuussutissarsiortut suli naammagittaalliutiginnaassavaat. Siunnersuutip atuutilernerani suliassat

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu aqutsisoqarfimmi inatsisilerituunit suliarineqartassapput aammalu suliasap piareersarneqarenerani Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiisinnaasassallutik. Siusinnerusukkut suliasat Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit allattoqarfianni inatsisilerituunit piareersarneqartarput.

Oqaaseqaatit allat

Aammattaq oqaatigineqarpoq tamanna kissatigineqarpat imaluunniit pisariaqartinneqarpat Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit NGO-mi ingerlaannarnissat akornutissaqanngitsoq.

Kommunit aamma suli najukkami atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititalianik pilersitsisinnaassapput. Maannakkut kommunini atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliat aalajangiisinnaatitaaffeqanngillat aammalu atuisartut pisisartullu ilitersorneqartarsinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu pilersinneqarsimallutik. Imatut ingerlanneqarpoq atuisartoq pisisartorlu kommunimi atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliamut saaffiginnittarlutik, taannalu Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiinnut tamatuma kingorna saaffiginnittarluni. Teknologiiikkut ineriartorneq ilutigalugu amerlanerit apeqqutiminnik sukkanerusumik paasinninnissaq piumanerusarpaat aammalu oqarasuaat internettilu Nuummi allattoqarfimmut toqqaannartumik attaveqarnermut atorneqartarlutik.

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit, Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq aamma kommunini atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarnerat aningaasarsiaritanut aamma ataatsimiinnernut, angalanernut il.il. aningaasartuutinut ukiumut 225.000 koruuninik annertussuseqartut sipaarneqarnerannik malitseqassasoq, taakkualu annertunerusumik paasititsiniaanermik suliaqarnermut kiisalu naammagittaalliutinik suliarinninnermut atorneqassasut missiliuilluni naliliisoqarpoq. Taamaattumik ataatsimut katillugu oqartussaasut suliasaannik allatut aaqqissuussineq atuisartunut pisisartunullu iluaqutaassasoq naliliisoqarpoq.

Aallarniutaasumik oqallinnerup malitsigisaanik siunnersuut taanna allanngortinneqarpoq, taamaalilluni siunissami Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunut naammagittaaliortoqarsinnaassalluni.

Nuuk Imeq isumaqarpoq oqariaaseq arlaanniluunniit ilaanngitsoq "pisinissamik tunngaveqartumik peqataaneq" § 12-imi peerneqanngitsoq aammalu assersuutit pingasut allallugit, ilanngullugit kiliortuilluni eqquiniaaneq, QR-imi kodit aamma nioqputissanit misiliutit.

Kiliortuilluni eqquiniaatinik tunniussuineq nioqputissamik pisinissamik piunasaqaatitaqartoq aalajangersakkap oqaasertaanik nassuiaaneq malillugu aalajangersakkamik unioqputitsinerusussaavoq. Assersuut taanna tunngavigalugu aalajangersagaq ersarinngitsoq oqartoqarsinnaanngilaq.

Inuussutissarsiortoq eqquiniaatitsinermik atuisartup pisisartullu peqataasinnaanissamut smartphone-mik atuinissaanik pisariaqartitsiviusumik ingerlatsinissaa aalajangersakkami akornutissaqartinneqanngilaq. Eqquiniaatitsinerit taamaattut arlallit ilisimaneqarput, tassani

atuisartuq pisisartorlu ingerlatseqatigiiffiup nittartagaani kode-mik allattussaasarluni. QR-mi kodimik atuisarnissaq teknologiikkut ineriartornerup pissusissamisoortumik malitsigisaatut isigineqarpoq.

Nioqutissanit misiliutit nittarsaassisarnermut inatsimmi § 12 malillugu maleruagassiivigineqanngillat.

Oqaaseqaatit aalajangersakkami allannguuteqartitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat.

Nuuk Imeq qularnaveeqqusiissutit pisisarnermut inatsimmi pineqartunut ilaasut isumaqarpoq.

Oqariaatsit marluk assigiinngitsut tassani pineqarput. Pisisarnermut inatsimmi maalaaruteqarnermut oqariaaseq atorneqarpoq aammalu nittarsaassisarnermut inatsimmi qularnaveeqqusiissuteqarneq atorneqarluni. Qularnaveeqqusiisarneq nittarsaassinermit taamaallaat atorneqaqqusaavoq, qularnaveeqqusiissummi atuisartuq pisisartorlu pisisarnermut inatsimmi inatsisitigut aalajangersagaasumik maalaaruteqarsinnaatitaanermi pitsaanerumik pisinnaatitaaffilerneqarpat.

Oqaaseqaatit allannguuteqartitsinissamut pissutissaqalersitsinngillat.

Nuuk Imeq apeqquteqarpoq, poortuusersuutitut nakkutilliineq siunnersuutip atuutilernerani kommuninit Atuisartuqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut nuunneqassanersoq.

Poortuusersuutitut inatsit Nuuk Imeq-mit innersuussutigineqartoq tassaasimassaaq 'immiaaqqat imeruersaatillu kulysirimik akullit puui pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 28. maj 2002-imeersoq' (poortuusersuutitut nalunaarut). Nalunaarut taanna maannakkut nittarsaassisarnermut inatsimmi tunngaveqartumik aalajangersarneqanngilaq, kisiannili 'avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-imeersumi' inatsisitigut tunngaveqarluni.

Ingerlatseqatigiiffiup poortuusersuutitut nalunaarummik naammassinninneranut nakkutilliineq inatsisissatut siunnersuummi allannguuteqartinneqanngilaq.

Kommuneqarfik Sermersooq (KS) ataatsimut isigalugu siunnersuummut tapersiilluni oqaaseqarpoq. Taamaattoq KS-ip siunnersuummi § 8-imi oqaatsinut piimasaqaateqarnermi inuussutissarsiortut nammakkorsorneqarnerulissanersut aammalu pisariunermit atugaqalissanersut aammalu atuisartunut pisisartunullu ajoqusiisumik akiusut qaffannerannik malitseqassanersoq isumanerluutigalugu oqaatigaa.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu ajoqutaasumik akigititat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

KS allappoq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup aalajangiineri pinngitsaaliissummik naammassitinneqarsinnaassanngitsut.

Inuussutissarsiornermik ingerlataqartoq nalunaaruteqarsimanngippat aalajangiinermi pisussaaffilerneqarsimanissaq kissaatiginagu, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup aalajangiinera pinngitsaaliissummik naammassitinneqarsinnaavoq. Taamaattoqarsimappat eqqartuussisoqarsimanissaa pisariaqarpoq. Siunnersuut naapertorlugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik atuisartoq pisisartorlu sinnerlugu eqqartuussivinnut suliakkiissuteqarsinnaavoq.

KS-ip aamma neriutigaa taamatuttaaq siunissami sukkasuumik pisariitsumillu atuisartut pisisartullu aamma inuussutissarsiornermik ingerlataqartut ullumikkut pisartutut atuisoq.gl-imi paasisaqarsinnaasassasut.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik siusinnerusukkut pisartutut tamanit soqutiginaatilinnik aalajangiinernik tamanut ammasumik saqqummiisassaaq aammalu paasissutissat attuumassuteqartut atuisartunit pisisartunillu aamma inuussutissarsiortunit pissarsiarineqarsinnaanissaat qulakkiissallugu.

Siunnersuut taamatuttaaq piffissami 2014-imi decembarip 23.-aniit 2015-imi januaarip 15.-anut nutaamik tusarniaassutigineqarpoq, ukunani:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia,
Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalackersuisoqarfik,
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalackersuisoqarfik,
Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik,
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Naalackersuisoqarfik,
Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik,
Peqqissutsimut Nunanillu Avannarlernik Suleqateqarnermut Naalackersuisoqarfik,
Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik,
Kalaallit Nunaannit Kommunit Kattuffiat (KANUKOKA),
Sulisitsisut Kattuffiat (GA),
Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit,
Nuummi Niuertut peqatigiiffiat,
Inatsiseqarnermut ministereqarfik
Atuisartunut pisisartunullu ombudsmandi.

Siunnersuut piffissami tassani Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanermut nittartagaanni tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit makkunangaaneersut tiguneqarput:
Greenland Outdoors, Peqqissutsimut Nunanillu Avannarlernik Suleqateqarnermut
Naalackersuisoqarfik, Oqaasileriffik, Atuisartunut pisisartunullu ombudsmandi,

Inatsiseqarnermut ministereqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit, Sulisitsisut Kattuffiat (GA), Kommuneqarfik Sermersooq, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaannit Kommunit Kattuffiat (KANUKOKA), Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfik aamma Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi.

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit aammalu allannguutissatut siunnersuutit tusarniaanerup nalaani tiguneqartut sammeneqarput. Oqaatigineqassaaq tusarniaanermut akissuteqaatit uingasumik allassimasut, pingaaruteqassusaannik nalilersuineq tunngavigalugu pingaarnertiguinnaq issuarneqarmata.

Greenland Outdoors allappoq suliffeqarfinnut takornarianik taamaallaat sullissisartunut, siunnersuut pisariaqanngitsoq, akitsorsaataasoq aammalu toqqaannartumik ajoqusiusaasoq. Suliffeqarfiup takornarianuinnaq saaffiginnittuunerata malitsigisaanik, suliffeqarfimmi oqaatsit pingaarnerit atorineqartut tassaasarput tuluit oqaasii. Suliffeqarfik allappoq, inatsit maannatut iluseqartillugu akuerineqassappat, tamatuma kingunerisaanik suliffeqarfik kalaallisut tuluttullu allagartarsuarnik peqartariaqassasoq, tamannalu suliffeqarfiup naliliinera malillugu taakkua ilusilersuinerannik aseruisussaavoq. Aammattaaq suliffeqarfik isumaqarpoq, allagartarsuarnik kalaallisut nivingatitsinissaq isumaqanngitsoq, pissutigalugu sullitat tassaammata takornariat.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat. Aammattaaq aalajangersakkami uniffiup tulliani allassimavoq, tuniniaanissamik nittarsaassineq oqaatsit allat atorlugit pisinnaasoq.

Greenland Outdoors-ip aamma saqqummiuppaa oqaatsinut piumasaqaatip malitsigisaanik suliffeqarfiup kaaviiatitannik annaasaqaataasumik aammalu aningaasartuutinik maangaannartitsinermik malitseqartumik, allagartarsuit nivingatitani peertariaqassagai. Suliffeqarfiup ussassaarutinik nutaanik kalaallisut tuluttullu suliaqarnissaq qinissappagu, ussassaarutit taakkua ussassaarutit annikinnerusumik sunniuteqassasut suliffeqarfik naliliivoq, tassami oqaasertaasa annertussusaat aammalu ilusilersorneqarnerisa pitsaannginnerat pissutigalugu sullitassaalersinnaasut allagartaaq atuanngitsoorsinnaammasuk, immaga taakkua nunaqavissunuinnaq saaffiginnittuusut sullitat isumaqarsinnaallutik.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

Sapinngisaaq tamaat oqarnermi pineqarpoq, inuussutissarsiortup naleqqutinngitsumik annertoorujussuarnik ajornartorsiutitaqanngitsumik allaganngorlugu ussassaarinerup, allagartalersuinerup aamma tuniniaanissamik nittarsaassinerup kalaallisut pinissaanik malinnissinnaanerata pinera. Kalaallisut oqaatsinik atuneq naleqqutinngitsumik annertoorujussuarnik ajornartorsiutitaqassanersoq, aallaaviatigut inuussutissarsiortup nalilertussaavaa. Aammattaaq matuma siuliani oqaatigineqartutut tuniniaanissamik nittarsaassineq oqaatsit allat atorlugit pisinnaavoq.

Inatsisip oqaasertaa iluarsineqarpoq allanngortinneqarlunilu.

Peqqissutsimut Nunanillu Avannarlernik Suleqateqarnermut Naalackersuisoqarfik allappoq § 2, imm. 3-mut nassuiaatini allassimasoq, inatsisini allani taamaaqataannik aalajangersagaqarpat aatsaat suliffeqarfiit ilaatinneqassanngitsut, kisiannili tamanna inatsisip oqaasertaanni allassimangitsoq.

Inatsisip oqaasertaa iluarsineqarpoq.

Oqaasiliortut inassutigaat inatsisip oqaasertaanni kalaallisuuani oqaatsitigut arlalinnik allannguuteqartitsisoqassasoq.

Oqaasiliortut tusarniaanermut akissuteqaataat, inassuteqaatit Oqaasiliortut allattoqarfianit, Oqaasileriffimmi aamma Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfiup aallartitaasa ataatsimeeqatigiinneranni oqallisigineqarnerannik kinguneqarpoq.

Inassuteqaatit inatsisip oqaasertaasa kalaallisoortaani oqaatsitigut iluarsiinernik pissutissaqalersitsivoq.

Atuisartunut pisisartunullu ombudsmandip nalunaarutigaa siunnersuummut oqaaseqaatissaqarnatik.

Inatsiseqarnermut ministereqarfik allappoq pingaarnertigut isigalugu siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik, ilanngullugu oqaatsinik atuneq pillugu siunnersuummi § 8-imut. Taamaattoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup eqqumaffigeqquaa, nalinginnaasumik

tuniniaanissamik siuarsaasumik iliuuseqarnissamik inerteqquteqartarnek naleqqutinngitsumik niuernermit suleriaaseqartarnek pillugu maleruaqqusamut akerliusoq EU-mi eqqartuussivimmi suleriaatsimut aalajangersaasoqarsimanerata malitsigisaanik §§ 11 aamma 12 danskit inatsisaanni atorunnaarsinneqarsimasut. Taamaattoq peqatigisaanik Inatsiseqarnermut ministereqarfiup eqqumaffigeqquaa maleruaqqusaq Kalaallit Nunaannut pisussaaffiliinngitsoq, taamaalillunilu siunnersuummi §§ 11 aamma 12 attatiinnarneqassanersut Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik naliliiffigisinnaagaat.

Tuniniaanissamut nittarsaassisarnek pillugu maleruagassani atuuttuni akikillisaassutinik allagartanik meqqinillu, pisinissaq sioqqullugu atugassiissutigineqartunik atuinissaq inerteqqutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut pisinissamik piumasaqaateqarfiusumik eqquniaatitsinerit aamma makitsisarnerit tuniniaanissamik nittarsaassinermi ileqqorissaarnissamut akerliusutut ullumikkut isigineqarput. Siunnersuummi § 11-imi atuinissamut piumasaqaatit ersarippata, paatsoorneqarsinnaangippata aammalu atuisartunut pisisartunullu pissarsiariuminarlutik, inuussutissarsiortut siunissamut pisinissaq sioqqullugu akikillisaassutinik allagartanik aamma meqqinik atuinissamut periarfissinneqassapput.

Atuisartut pisisartullu tamarmik unammisitsinerni nalaatsornerinnakkut kina ajugaanersoq aalajangiiffiusartuni peqataasinnaanissamut periarfissaqarnissaat qulakkeerniarlugu § 12-imi inerteqquteqarnek attatiinnarneqarpoq. Naliliisoqarpoq makitsinikkut akissarsiaartaqartunillu unammisitsinernik inerteqquneqarnerup attatiinnarneqarnissaa atuisartunut pisisartunullu ataatsimut isigalugu iluaqusiinerussasoq.

Oqaaseqaat aalajangersakkami allannguuteqartitsinissamik pissutissaqalersitsinngilaq. Taamaattoq oqaatigineqassaaq § 8 iluarsineqarmat.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik nalunaarpoq siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik.

Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit Allattoqarfiat nalunaarpoq Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit piffissaq atuuffissaat 2014-ip naanerani naasimasooq. Kattuffiit inassuteqaateqarsinnaatitaasut suli ilaasortassamik toqqaasimangillat, tamatumalu malitsigisaanik Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit atuutilersitsiniarlutik suli ataatsimiissinnaasimanatik. Taamaalilluni nutaamik tusarniaanermut akissuteqaateqarnissaq Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinnut ajornarsimavoq, tassami maannakkorpiaq Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinnik atuuttoqanngimmat. Siunnersuut najoqqutassatigut siusinnerusukkut siunnersuutaasumit allaanerussuteqartoq takuneqarsinnaanngimmat, Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut inatsisissatut siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranit siullermit tusarniaanermut akissuteqaat nassiuteqqippaat.

Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit tusarniaanermut akissuteqaataat siusinnerusukkut oqaaseqaatinik saqqummiunneqartunik nassiusseqqinnerummat, matuma siuliani tusarniaanermut akissuteqaammut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Oqaaseqaatit aalajangersakkami allannguuteqartitsinissamik pissutissaqalersitsinngillat.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA) immikkoortunik assigiinngitsunik arlalinnik allappoq, ilanngullugu Atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq tassunga atatillugu naammagittaalliuutinik aalajangiisartutut attatiinnarneqassasoq siunnersuutigineqarmat GA-p pitsaasutut tamanna isigigaa.

GA-p inassutigaa illuutinik tuniniaasartut ilitersuisussaatitaanerat pisisumut niuernermit aningaasaqarnikkut sunniutaasussanuinnaq tunngassuteqarneranut tunngatillugu § 7-imi ilitersuisussaatitaanermut imm. 3-imi nutaamik ilanngussisoqassasoq.

Naliliisoqarpoq inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissarneqartoq, pigisamik aalaakkaasumik niuerutiginninnermi, assersuutigalugu majuartarfiit atorneqartarnerat ilaalu ilanngullugit pillugu ilitersuussisoqartussaannngitsoq, tassami pissutsit taamaattut nalinginnaasumik ilisimaneqartutut isigineqarmata. Tamatuma saniatigut nassuiaatinik allassimavoq suliassa qarfimmi ileqquusimasinnaasut, naammattumik ilitersuussisoqarsimanersoq nalilersuinermit ilaatinneqassasut. Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatip malinneqarnissaa pisariaqartinneqarsorineqanngilaq.

GA-p inassutigaa siunnersuummi § 8-imi oqaatsinut piumasaqaammi nalinginnaasumik internettikkut ussassaarineq, allagartalersuineq aamma tuniniaanissamik nittarsaassineq ilaatinneqanngittariaqaraluartut.

Siunnersuummi tuniniaanissamik nittarsaassineq sunaluunniit ilaatinneqarpoq, tusagassiutini naqitani, elektroniskimik allakkatigut, inuit akornanni tusagassiutitigut imaluunniit suliniutit allat aqutugalugit tamanna pinersoq apeqqutaatinnagu. Oqariartuutit inuussutissarsiortut tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu atugaasa atuisartunit pisisartunillu paasineqarsinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertaavoq, taamaattumik tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassaaq.

Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamannami atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffakkiartornerannik malitseqarsinnaavoq.

Ussassaarinerup, allagartalersuinerup aamma tuniniaanissamik nittarsaassinerup allaganngorlugu taakkua suliarineqarnerannuinnaq tunngatinneqalerluni § 8, imm. 1-ip iluarsineqarsimanagera GA-p iluarisimaarlugu oqaatigaa.

GA allappoq nuannaarutigalugu maluginiarsimallugu naalackersuisoqarfiup Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamut inassuteqaammi GA-p inatsisissatut siunnersuummi §§ 11-p aamma 12-p peerneqarnissaannik inassuteqaataa akuerisinnaasimagaa.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq akikillisaassutit allagartat aamma meqqit pillugit §§ 11 aamma 12 kiisalu makitsinikkut aamma akissarsiassartaqartumik unammisitsinerit pillugit aalajangersagaq siunnersuummi peerneqanngimmata. Akikillisaassutit allagartat aamma meqqit pillugit § 11 siullermik tusarniaanermili allanngortinneqarpoq, tamatumalu malitsigisaanik atuinissamut piumasaqaatit ersarippata, paatsoorneqarsinnaanngippata aammalu atuisartunut pisisartunullu pissarsiariuminarlutik, akikillisaassutit allagartat aamma meqqit atorneqarnissaat akuerisaasussaalluni.

GA-p inassutigaa § 13, imm. 4-imi oqaatsinut piumasaqaat peerneqassasoq imaluunniit § 13, imm. 4, uniffiup aappaani oqaaseq ”-ssaaq” allatut allanngortinneqassasoq imatut ”-sinnaavoq”.

Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut aalajangersagaq taamaallaat inuussutissarsiortoq qularnaveeqqusiisoqartoq nittarsaassitillugu pisoqarneranut tunngassuteqarpoq. Qularnaveeqqusiissut oqaatsit pingasut tamaasa atorlugit tunniunneqartussaannngilaq, kisianni oqaatsit arlaat ataaseq kisiat atorlugu tunniunneqartussaalluni. Atuisartut pisisartullu oqaatsit atuisartup pisisartullu paasisinnaasai atorlugit qularnaveeqqusiissummik piumasaqarsinnaanerisa qulakkeernissaannut siunertaavoq, atuisartup pisisartullu qularnaveeqqusiissutip assersuutigalugu qanoq atorneqarnissaanik aammalu qularnaveeqqusiissutip sumut tunngassuteqarneranik paasisaqarsinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa.

Inuussutissarsiortoq qularnaveeqqusiissummik tunisassiortup tunniussimasaa nittarsaatissallugu toqqanngikkuniuk, inuussutissarsiortoq qularnaveeqqusiissutip taassuma nutsertinnissaanut pisussaaffeqassanngilaq. Kisiannili inuussutissarsiortup tunisassiamik tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu tunisassiortup qularnaveeqqusiissutaa atussallugu toqqaruniuk, aalajangersagaq atuutissanngilaq.

Taamaattumik inassuteqaat malinneqanngilaq.

GA allappoq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup inuussutissarsiortut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerinik malinninngitsut aqqisa tamanut saqqummiunnissaannut periarfissaqarnera, isumannaallisaanermut tunngatillugu isornartoqartoq, tassami inatsimmi suliani eqqartuussivimmi misilinneqarsimannngitsuni mattussinissaq ammaanneqarmat.

Inuussutissarsiortut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerinik malinninngitsut allattorsimaffiannik pilersitsinissamut siunertaavoq, atuisartut pisisartullu inuussutissarsiortumik imaluunniit inuussutissarsiortunik taakkuninnga atuerusunnginnissamut imaluunniit atuerusunnissamut periarfissinneqarnissaat. Inuussutissarsiortut kikkut atuisartut pisisartullu naammagittaalliuutaannik suliani aalajangiinernik malinninnginnissamik toqqaasimanersut, maannamut atuisartut pisisartullu periarfissaqarsimangillat.

Taamaalilluni tamanut ammasumik saqqummiussinissamik periarfissaqarnermut siunertaanngilaq inuussutissarsiortut aalajangiinernik pinngitsaalliissummik malinnitsinniarnissaat, kisiannili paarlattuanik atuisartut pisisartullu inuussutissarsiortumi tassani niuerniarusunnerlutik toqqaanissamut periarfissinneqarnissaat siunertaalluni. Paasissutissat soorlu inuussutissarsiortoq allattuiffimmi arlaleriarluni allanneqarsimasoq, taamatuttaaq inuussutissarsiortoq qanoq ussasaarutimi suliarineqarnerinik isumaginninersoq atuisartut pisisartullu paasinnitsinnaalissavaat nalilersuinissaannillu periarfissaqartilissallugit.

Isumaqatigineqarpoq inuussutissarsiortumut inuussutissarsiortut atuisartut naammagittaalliuutaannik suliani aalajangiinernik malinninngitsut allattuiffianni allassimasumut tamanna sunniuteqarnerlussinnaasoq. Sunniutaanerluttut assersuutigalugu tassaasinnaapput tunisakinnerulerneq aammalu tusaamanerlugaalerneq.

Inuussutissarsiortoq aalajangiinermut isumaqataanngikkuni, inuussutissarsiortoq suliaq eqqartuussivimmu suliaq kiissutiginissaanut periarfissaqarpoq. Naliliisoqarpoq atuisartut pisisartullu aningaasartuutunik kivitsisussaanaannut taarsiullugu, inuussutissarsiortut suliaq kiissuteqarnermi aningaasaqarnikkut aningaasartuutissanik kivitsisinnaanissamut annertunerusumik periarfissaqartut.

Aamma oqaatigineqassaaq inuussutissarsiortoq tamatuma pinnginnerani tamanut ammasumik saqqummiussinissaq pillugu ilisimatinneqartassamat.

Allassimasut aalajangersakkami allannguuteqartitsinermik malitseqanngillat.

Inatsisissatut siunnersuutip siullermik tusarniaassutigineqarneranut atatillugu oqaatsinut piumasaqaammut tunngatillugu kommunip aamma GA-p tusarniaanermut akissuteqaataat allannguuteqartitsinermik malitseqarsimangimmat isumanerluutigalugu Kommuneqarfik Sermersooq oqaaseqarpoq.

Inuussutissarsiortut aningaasartuutaasa qaffatsinneqarnissaat siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamannami atuisartunut pisisartunullu ajoqusiisumik, atuisartunut

pisartunullu akigitat qaffakkiartornerannik malitseqarsinnaavoq. Tamatuma malitsigisaanik siunnersuut iluarsineqarpoq, tamatumalu kingorna tuniniaanissamik nittarsaassisarneq sapinngisaq tamaat kalaallisut pisassaaq.

Siunnersuut iluarsineqarpoq.

Najukkami atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliat atorunnaarsinneqarnerannut tunngatillugu, kiisalu tusarniaanermut siullermut atatillugu kommunip oqaaseqaataasa allannguuteqartitsinermik malitseqarsimanninnerat Kommuneqarfik Sermersuup isumanerluutigalugu oqaatigaa.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq kommunit najukkami atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititalianik atuutsitsiinnarnissaannut inatsisitigut piumasaqaatit atorunnaarnerannik siunnersuut malitseqartussaasoq eqqortuusooq. Taamaakkaluartoq kommunip tamanna kissaatigisimappagu, kommunip iluani najukkami atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliamik ingerlatitseqqinnissamut kommunit suli periarfissaqaannartussaapput.

Tuniniaanissamik nittarsaassisarnermut maleruagassat pisoqalisut nutarterneqarnissaannut ataatsimut isigalugu tapersersuilluni Kommuneqarfik Sermersuup oqaatigaa. Taamaattoq siunnersuut aamma isumanerluuteqarnissamut pissutissaqalersitsivoq, pingaartumik oqaatsinut piumasaqaatip pingaaruteqarneranut tunngatillugu.

Matuma siuliani allassimasutut siunnersuummi § 8 iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassisarneq sapinngisaq tamaat kalaallisut pisassalluni. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamannami atuisartunut pisisartunullu akigitat qaffakkiartornerannik malitseqarsinnaavoq.

Kommuneqarfik Sermersooq ilitersuisussaatitaaneq pillugu § 7-ip erseqqissarneqarneranut tapersiinnaavoq, taamaattoq tikkuarneqarpoq § 7, imm. 2 piumasaannarmik nassuiarnissaanut ammaassissasoq aammalu akerleriissuteqarnermut nangissutigalugu uppernarsaasiinissamut tunngatillugu unammilligassaqartitsissalluni.

Iltersuisussaatitaaneq, ilanngullugu aamma inuussutissarsiortoq naammattumik ilitersuisussisoqarneranut uppernarsaasiisussasooq, inatsimmit atuuttumit ingerlateqqitaavoq. Naammattumik ilitersuisussisoqarsimanersoq nalilersuinissamut suliami aalajangersimasumi pisut apeqqutaassapput. Iltersuineq qanoq pissanersoq assigiisaartumik piumasaqaatinik aalajangersaaneq inuussutissarsiortumut imaluunniit atuisartumut pisisartumullu iluaqutaassasoq naliliisoqanngilaq.

Oqaaseqaat aalajangersakkap allannguuteqartinnissaanut pissutissaqalersitsinngilaq.

Kalaallit oqaasiisa atorneqarnissaannut tapersersuilluni Kommuneqarfik Sermersuup oqaatigaa, kiisalu siunnersuummi atuisartunik pisisartunillu illersuisoqarnissaa naleqquttuusooq kommunip takusinnaallugu. Taamaattoq oqaatsinut piumasaqaatip inuussutissarsiortunut aningaasartuuteqarnerulersitsinissaa kommunip annilaangassutigaa.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaa tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Kisiannili inuussutissarsiortut aningaasartuutaat annertusitinneqassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu ajoqutaasumik atuisartunut pisisartunullu akigititat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq.

Oqaatsinut piumasaqaatip kaaviiaartitaqarnerulersitsinnaaneranik naliliinermut Kommuneqarfik Sermersooq uppernanngitsortaqartitsivoq.

Matuma siuliani oqaatigineqartutut siunnersuummi § 8 allanngortinneqarpoq. Tamatuma malitsigisaanik kalaallit oqaasii tuniniaanissamik nittarsaassinermut atatillugu sapinngisaa tamaat atorneqassapput. Kalaallit oqaasiinik atuineq naleqqutinngitsumik inuussutissarsiortumut annertuunik aningaasartuuteqartitsissappat, mianerisassaaq taanna malinneqassanngilaq.

Kalaallisut oqaatsinik atuineq naleqqutinngitsumik annertuunik ajornartorsiutitaqassanersoq, aallaaviatigut inuussutissarsiortup nammineerluni nalilertussaavaa.

Sulianut oqariaatsit pisortatigoortumik maannakkut kalaallisut oqariaatsini atorneqanngitsut i § 8-imi oqaatsinut piumasaqaammi ilaatinneqanngitsut naatsorsuutigalugu Kommuneqarfik Sermersooq saqqummiivoq, takuuk § 8, imm. 3-4.

Siunnersuummi § 8-ip allatut oqaasertalerneqarnerata malitsigisaanik, § 8, imm. 4-imi ilaatitsinnginneq atorunnaarpoq.

Assersuutigalugu takornariartitsisartut, nunani tamalaani sullitanut sammisumik tuniniaanissamik nittarsaassisartut, § 8, imm. 4-imi oqaatsinut piumasaqaammi ilaatinneqanngissinnaanissaat naleqqulluassasooq Kommuneqarfik Sermersuup oqaatigaa.

Kalaallisut oqaatsinik atuineq naleqqutinngitsumik annertuunik ajornartorsiutitaqassanersoq, aallaaviatigut inuussutissarsiortoq nammineerluni naliliisussaavoq. Taamaattoqarsimappat kalaallisut oqaatsinik atuinissamik mianerisassaqarnerup saneqqunneqarnissaa ajornassanngilaq. Siunnersuummi inuussutissarsiortut aningaasartuutaasa

annertusitinneqarnissaat siunertarineqanngilaq, tamanna atuisartunut pisisartunullu ajoqutaasumik atuisartunut pisisartunullu akigititat qaffannerannik malitseqarsinnaammat.

Inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuup aamma oqaatsinut piumasagaat suliassaqarfinni aalajangersimasuni immikkut ajornartorsiutitaqartoq paasinarsissappat, § 8, imm. 5 tunngavigalugu kingusinnerusukkut isummersinnaanissamut periarfissaqarneq qujaruppa.

Siunnersuummi § 8-ip allangortinneqarnerata malitsigisaanik, § 8, imm. 5 atorunnaarpoq.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigaa siunnersuummut oqaaseqaatissaqaratik.

Kalaallit Nunaannit Kommunit Kattuffiata (KANUKOKA) nalunaarutigaa, kommunit tamarmik siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngitsut.

Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfiup tikkuarpaa siunnersuummi oqaatsinut piumasagaat pillugu § 8 Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut immaqalu aamma Statsministereqarfimmut Rigsombudsmandimut saqqummiunneqartariaqaraluartoq, tassami siunnersuummi § 8-ip atuutinneqarsinnaanissanut aammalu aalajangersakkap unioqqutinneqarnerani pineqaatissiinnaanissamut tamanna pisariaqarmat.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmut tusarniaassutigineqareermat, taannalu nalunaarpoq pingaarnertigut isigalugu siunnersuummut maannatut iluseqartillugu oqaaseqaatissaqaratik, ilanngullugu oqaatsit atorneqartarnerat pillugu siunnersuummi § 8-imut.

Inatsisissatut siunnersuut tamatuma kingorna iluarsineqarpoq, taamaalilluni tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut ingerlanneqartassalluni, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat pissarsiarisinnaassallugit. Aamma oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 39-imi pineqaatissiinissamut aalajangersakkamit aalajangersagaq peerneqarmat.

Kalaallit Nunaanni Politimestereqarfiup aamma saqqummiuppa, oqartussaasunut inatsisinik atuutitsisussanut siunnersuut qanoq aningaasaqarnikkut sunniuteqassanersoq inatsisissatut siunnersuummi isummertoqarsimanera takuneqarsinnaanngitsaq.

Siunnersuummi § 8-p allatut oqaasertalerneqarnera, kiisalu taassuma iluarseereernerup kingorna pineqaatissiinissamut aalajangersakkani allassimajunnaarnera eqqarsaatigalugu,

aalajangersagaq oqartussaasunut inatsisinik atuutsitsisussanut aningaasaqarnikkut sunniteqassanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaannut Rigsombudsmandip inassutigaa Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit immaqalu aamma Statsministereqarfimmit siunnersuummi § 8-ip oqaaseqatigiiliornernanut tunngatillugu oqaaseqaammik piniartoqassasoq.

Matuma siuliani allassimasutut Inatsiseqarnermut ministereqarfik siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranut atatillugu nalunaarpoq, pingaarnertigut isigalugu siunnersuummut maannatut iluseqartillugu oqaaseqaatissaqaratik, ilanngullugu oqaatsit atorneqartarnerat pillugu siunnersuummi § 8-imut.

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusarniaanermut akissuteqaateqareernerata kingorna inatsisissatut siunnersuut iluarsineqarpoq. Tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaq tamaat kalaallisut pisassaaq, taamaalilluni atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat neqeroorutitsialaat atorsinnaassallugit. Naliliisoqarpoq oqaatsinut piumasaqaatip peerneqarnera aammalu siunnersuummi § 8-ip nutaamik oqaasertalerneqarneranik taarserneqarnera eqqarsaatigalugu, siunnersuutip allannguuteqartinneqarnera Inatsiseqarnermut ministereqarfiup oqaatigisaanit allaanerusunik pissutissaqalersitsissanngitsoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu tuniniaanissamik nittarsaassinermi ileqqorissaarnissaq pillugu nalinginnaasumik immikkut piumasaqaataalluni, taamaalilluni inuiaqatigiinni ineriartorneq ilutigalugu aalajangersakkap imarisaanik ineriartortitseqqissinnaanissaq periarfissaqarluni. Tamanna eqqarsaatigisassat pingasut inatsimmi taaneqartut nalilersornerisigut pissaaq.

Inatsisip atuutsineqarnissaanut aalajangersagaanut atatillugu nalinginnaasumik immikkut piumasaqaatip inuussutissarsiummik ingerlataqartut naleqqutinngitsumik tuniniaanernik nittarsaassinernillu sunilluunniit inatsimmi aalajangersakkani allani ilaanngitsunik atuinerannut tamanut akuliunnissaq periarfissaqalersippaa.

Nalinginnaasumik immikkut piumasaqaateqarnikkut tuniniaanissamik nittarsaassinermi periaatsit nutaamik iluseqarsinnaasut eqqarsaatigineqarnissaat periarfissaqalissaaq, aammalu periaatsimik nutaamik inatsimmi aalajangersakkat allat ataaniinngitsut pilersinneqarneri tamaasa, inatsisip allannortinneqarnissaa pisariaqassanngilaq.

Nalinginnaasumik immikkut piumasaqaat atuisartut pisisartullu tuniniaanissamik nittarsaassinermi suliniutinut, inuttut akuunermt innarlisaarisunut, angerlarsimaffimmi eqqissisimanissamut aamma/imaluunniit paamisaarisutut, makitasaartutut, atonerluisutut, ajoqusersuisutut allatulluunniit innarlisaarisutut misinnartunut illersorneqarnissaannut atorneqassaaq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput assinginik assilisanik imaluunniit atiinik pisinnaatitaanatit atuinerat.

Nalinginnaasumik immikkut piumasaqaateqarneq niuerfimmi pissusilersornerup, inuiaqatigiinni/tamaginni mianerisassanik innarlisaarisutut isigineqarsinnaasup maleruagassaqartinneqarnissaanut atorneqassaaq. Inuiaqatigiinni soqutigisanut nalinginnaasunut akerliusumik inuussutissarsiornermik ingerlataqarneq ilaatigut paasineqassaaq tassaasoq, pissusilersorneq inooqatigiinnermi akisussaassuseqarnermut akerliusoq aammalu ammip qalipaataa, suaassuseq, upperisaq imaluunniit inuiaassuseq tunngavigalugu uummissuinissamik pilersaarisooq, imaluunniit ersiornermik, ilaatigut napparsimanermik, ajutoorsimanermik aammalu upperisapalaaqarnermik atorluaaniartoq imaluunniit nakuusernissamik pilersaarisooq. Peqqissutsimut ajoqutaasutut nalilerneqartumik pissusilersornissamik pilersaarineq aamma pineqartunut ilaavoq.

Inatsisip allanngorartuarnissamut naleqquttuunissaa eqqarsaatigalugu, eqqarsaatigisassat taakkua pingasut arlaat imaluunniit qanoq pingartinneqassanersut inatsimmi aalajangersaasoqannigilaq, kisianni Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik naggataatigullu eqqartuussiviit, suliani ataasiakkaani pisut aalajangersimasut tunngavigalugit eqqarsaatigisassanik nalilersuisussaallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami tuniniaanissamik nittarsaassineq atuisartut pisisartullu aningaasaqarnikkut pissusilersornerannik malunnartumik equititsisoq inerteqqutigineqarpoq. Atuisartut pisisartullu aningaasaqarnikkut pissusilersornerannik equititsineq paasineqassaaq tassaasoq iliuseqarneq malunnartumik atuisartut pisisartullu paasisaqarnermik tunngaveqartumik aalajangiisinnaaneramik malunnartumik killiliisoq, taamaaliornikkut atuisartoq pisisartorlu aalajangernissarinngikkaluagaanik aningaasanik nuussinissamik aalajangerneramik kinguneqartoq.

Aningaasanik nuussinissamik aalajangerneq nassuiarneqarpoq tassaasoq, atuisartup pisisartullu qanoq sunalu atorlugu pisissanerluni, tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit akiliissanerluni, nioqqutissat kiffartuussissulluunniit tigungmiinnassanerlugu imaluunniit tunissanerlugu imaluunniit nioqqutissamut kiffartuussissummulluunniit tunngatillugu isumaqatigiissutitigut pisinnaatitaaffimmik atuisanerluni aalajangerneramik, tassani apeqqutaanani atuisartoq pisisartorlu aningaasanik nuussinierluni aalajangerneramik. Piumasaqaataavoq tuniniaanissamik nittarsaassineq niuerneramik tunngaveqartumik sunnuteqassasoq, taassuma malitsigisaanik inatsisinik uniuuttumik iliuseqarneq atuisartup pisisartullu aningaasanik atuinissamik aalajangiineranut sunniissasoq naatsorsuutigineqarluni imaluunniit naatsorsuutigineqarsinnaalluni.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pingaarnertigut atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1-imik ingerlateqqiineruvoq.

Inatsit ”niuerfimmi nioqqutissat kiffartuussissutillu neqeroortigineqartut pineqarpat, namminersorluni suliffeqarfimmut kiisalu pisortat suliffeqarfiinut” atuuppoq. Tamanna paasineqassaaq iliuseqarnerit suulluunniit inuussutissarsiornermik siunertaqarluni iliuserineqartut inatsisip atuuffissaani pineqartunut ilaasut. Aalajangersakkap inatsit iliuseqarnernut tamanut aallarniutaasumik ussassaarinermit tamatuma kingorna sullissinermit pineqartunut atuutsilerpaa. Tamanna inuussutissarsiornermik siunertaqartumik

pippat, apeqqutaanngilaq inuussutissarsiummik ingerlataqartoq inuttut aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarnermik angusaqarnerseq imaluunniit angusaqarniarsarinersoq.

Iliuseqarnerit inunnik ikiuiniarluni, politikikkut imaluunniit upperisaqarnermut atatillugu iliuuserineqartut, inuussutissarsiornermik ingerlataqarnerup kingunerigai oqartoqarsinnaappat aatsaat pineqartunut ilaassapput. Assersuutigalugu peqatigiiffik inatsisip atuuffissaanut ilaanngilaq, kisianni peqatigiiffik atuakkiorfimmik ingerlataqaruni imaluunniit ilaasortaminut angalanernik aaqqissuussisaruni, ingerlatat taakkua inatsisip atuuffissaani pineqartunut ilaapput.

Pisortat suliaqarnerat ilaavoq, imaassimappat pisortat niuerfimmi neqerooruteqartartut tamarmik tunngaviusumik assigiimmik atugassaqaartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutinik tuniniaanissamut nittarsaassisartut. Pisortat suliaqarnerat qaqugukku inatsimmi aalajangersakkani pineqartunut ilaanersoq tunngavissarititaasuni aalajangiisuussaaq, nioqqutissanik kiffartuussissutinillu neqerooruteqarneq niuerfimmi/nierfimmu assingusumi atugassarititaasut tunngavigalugit pisartoq, aammalu neqerooruteqarneq pisortat sullissiviisa aammalu namminersortut suliffeqarfiisa akornanni unammilleqatigiinnikkut pinersoq tunngaviusariaqarani.

Taamaalilluni aalajangersakkami aamma ilaatinneqarpoq, neqerooruteqarneq niuerfimmi atugassarititaasut tunngavigalugit pisimappat, pisortat kisimik neqerooruteqartarfiini sullississutinik aamma atugarissaarnissamut ikiorsiissutinik neqerooruteqarneq. Tamanna pivoq pissutigalugu sullississummik atuisussamut sullississummik pilersuisusoq namminersortuunersoq imaluunniit pisortat suliffeqarfiutigineraat apeqqutaatinnagu sullississummik tigusisuusumut illersuinissamik sianigisassat assigiit atuummata.

Oqaatigineqassaaq pisortat neqerooruteqartut suli pisortat ingerlatsinerannut inatsisini maleruagassani pineqartunut ilaammata. Sullississutinik aamma atugarissaarnermut ikiorsiissutinik neqeroorutit maleruagassanik immikkut ittunik malinniffiusussaasimappata, ilanngullugit sullississutit imarisassaannut inatsisitigut piumasaaqatit aamma taakkua qanoq pilersuutigineqarnissaannut atugassarititaasut, aallaaviatigut neqerooruteqartup piumasaaqatit atugassarititaasullu taamaattut malitsigisaannik, tuniniaanissamik nittarsaassinermi ileqqorissaarnissamut naapertuuttumik iliuuseqarsimassaaq.

Imm. 2-mut

Ilaatitsinnginnissat taakkua ilanngunneqarput, pissutigalugu aningaasarsianut sulinermilu atugassarititaasut kiisalu ineqarnermut akiliut, inatsisini allani maleruagassiivigineqarmata, tuniniaanissamik nittarsaassinermut inatsimmi aalajangersakkanit siulliusussaasunik.

Akikillisaassineq aaqqissuussaasoq, atorfinitsitsinermit imaluunniit atorfinitsitsinermit assigusumik pisoqarnerani tunniunneqartoq, sulinermit atugassarititaasutut isigineqanngilaq, tamatumalu kingorna akikillisaassinerit taakkua inatsimmi matumani pineqartunut ilaapput.

Imm. 3-mut

Suliffeqarfiit aningaasanut tunngasunik suliaqartut inatsimmi aalajangersakkani aalajangersimasuni pineqartunut aalajangersakkami ilaatinneqanngillat. Suliffeqarfiit taakkua aalajangersakkat assingusut inatsisini allaniissimappata aatsaat pineqartunut ilaatinneqassanngillat.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pingaarnertigut atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 10-imik ingerlatitseqqiineruvoq, taamaattorli imm. 3 nutaajuvoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq tuniniaanissamik nittarsaassinermi paasissutissanik uukapaatitsisunik eqqunngitsunillu kiisalu paasissutissanik pingaaruteqartunik ilaatitsinnginneq, atuisartunut pisisartunullu allanullu inuussutissarsiummik ingerlataqartunut ajoqutaasumik atuisoqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa.

Uukapaatitsinnginnissamik pisussaaffeqarneq pineqartup inuussutissarsiorluni suliaqarneranik peqataasunut imaluunniit ikiuuttunut tamaginnut atuuppoq, tassa imaappoq suliffeqarfiup piginnittaanuinnaanngitsoq, kisiannili aamma sulisunut aamma nammineerlutik ikiuuttunut.

Uukapaatitsiniarnermi tuniniaanissamut nittarsaassinermi ilaasoq ataaseq arlallilluunniit kalluarneqarsinnaapput. Uukapaatitsiniarneq nioqqutissap imaluunniit kiffartuussissutip suussusaanut, piuneranut, akianut, akiata naatsorsorneqarneranut imaluunniit immikkut akitigut iluaqutissartaqartitsinermit tunngasuusinnaavoq. Tassani siornatigut akiusimasoq imaluunniit akikillisaaneq anguneqartoq pillugu uukapaatitsisumik eqqunngitsumilluunniit oqaaseqartoqarsimasinnaavoq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq nioqqutissap imaluunniit kiffartuussissutip piginnaasai, iluaqutissartai, aarlerinaateqarneri, katitigaanera atortuulu pillugit uukapaatitsisumik imaluunniit eqqunngitsumik saqqummiippat, aalajangersagaq unioqquatinneqarsimassaaq.

Aamma inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pisussaaffiusinnaasut malitassani pillugit uukapaatitsippat, aamma uukapaatitsiniarneq tassani pineqarsimassaaq. Assersuutigalugu inuussutissarsiummik ingerlataqartoq allagarsiippat pineqartoq qularnaveeqqusiinermit aaqqissuussamut ilaasoq, naak taamaattoqanngikkaluartoq, tamanna

uukapaatitsiniarnerusaaq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartut misissuisarnissamik, kingoraartissanik, taarsiisarnissamik imaluunniit iluorsaassisarnissamik pisariaqartitsinermut kusassaappat, tamanna uukapaatitsiniarnerusimassaaq imaluunniit eqqunngitsumik oqaatiginninnerulluni.

Aalajangersakkami inerteqquteqarnerni aamma suliffeqarfiit tuniniaanissamik nittarsaassinermi paasissutissanik pingaaruteqartunik saqqummiussinnginnerat eqqorneqarpoq. Saqqummiussinngineq tassaasinnaavoq suliffeqarfiup paasissutissat pingaaruteqartut toqqortorai imaluunniit erseqqinngitsumik, paasinanngitsumik imaluunniit marloqiusamik paasineqarsinnaasumik saqqummiukkai.

Saqqummiunneqartut uukapaatitsinersut taamaannginnersorluunniit, taanna tiguisussanit eqqortumik imaluunniit eqqunngitsumik tusarneqarnersoq paasineqarnersorlu apeqquataassaaq. Saqqummiunneqartut uukapaatitsinersut taamaannginnersorluunniit, saaffigineqartorpiaat aallaavigalugit naliliiffigineqassaaq. Assersuutigalugu allagarsiussaq nakorsanut atuagassiamiittoq uukapaatitsiniarnerussanngilaq, taanna nakorsanut paasinarpat, kisiannili inunnut nakorsatut atuarsimanngitsunut paasinanngippat. Ussassarulli taanna pisut naapertorlugit uukapaatitsiniartutut aalajangiunneqarsinnaavoq atuisunut, soorlu aviisini atuagassianilu sap. akunnerani saqqummersartuni ussasaarinetigut saatsinneqarpat.

Oqaaseq ”uukapaatitsiniut” Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi maalaaruteqartarnermut nakkutilliinermullu oqartussaasut, kiisalu eqqartuussiviit suliaqarfiinut piviusuutitaavoq, Inatsisartut inatsisaata atuutsilernerata kingornatigut nangittumik atorneqarsinnaasoq. Oqaaseq ”assaannarmik mersugaq” imaluunniit ”sanaanqartumut aalajangersimasumut mersugaq” pitsaassusaata oqaatigineqarnera uukapaatitsisuussaaq tamanna iluemoorsimanngippat. Taamatullu § 1, imm. 2-imi piumasaaqatigineqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqartup iluuseqarneri atuisartut pisisartullu aningaasaqarnikkut pissusilersomerannik malunnaateqartumik equititsiniaanertut sunniisinnaassasut. Oqariaatsip taassuma paasineqarnissaanut § 1, imm. 2-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq inuussutissarsiummik ingerlataqartut akornanni aamma inuussutissarsiummik ingerlataqartut aamma atuisartut pisisartullu akornanni pissutsini tamaginni atorneqarsinnaavoq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq § 2-mut nassuiaatinut naapertuuttumik nassuiarneqassaaq.

Uukapaatitsisumik eqqunngitsumillu allassimasunik atuinissaq kisimi inerteqqutaaginngilaq, kisianni aamma tuniniaanissamik nittarsaassinermik imarisamigut, ilusimigut imaluunniit periaatsimik uukapaatitsisutut, saassusserpalaartutut imaluunniit atuisartumik pisisartumillu pissusissaanngitsunik sunniuteqartumik atuinissaq inerteqqutaavoq. Tuniniaanissamik nittarsaassineq saassusserpalaartutut isigineqarpoq,

katitigaaneranut piviusumut atorneqartumut tunngatillugu, akornusersuisumik imaluunniit pinngitsaaliisumik, ilanngullugu nakuuserneq, atuisartup pisisartullu toqqaasinnaaneranik killiliisutut sunniuteqarsinnaaguni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq paasissutissat aamma eqqortuunissaasa qularnaarneqarnissaa. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq piumasarineqarpat tunisassiami allassimasut ilumoortuunerinik paasissutissat piviusut pillugit uppernarsaammik piffissap naleqquttumik sivisussuseqartup iluani takutitsisinnaassaaq. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik uppernarsaammik takutitsinissamik piumasaqartuuppat, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup piffissaliussaq aalajangersassavaa.

Paasissutissamut piviusumut inuussutissarsiummik ingerlataqartup uppernarsarsinnaasassaanut assersuut tassaavoq ussassaarutaasumi tunisassiap “*peqqinnartuunera*”-nik oqariartuutigisaaq, tamanna ilisimatusarnikkut uppernarsaammik tunngaveqartariaqarluni. Tunisassiali “*mamartuunera*”-nik, imaluunniit “*tipigissuuneranik*”-nik oqariartuut inummit inummut paasinninnermut tunngassuteqassaaq, tamatumalu nassatarisaanik tamanik isiginnilluni uppernarsaavigineqassasutut piumasaqarfiusinnaanani.

Assingatut tunisassiaq “*misileraanerni pitsaanerpaaq*”-mik oqariartuutiginera misileraanerup pineqartup (pituttugaanngitsup) saqqummiunneratigut uppernarsarneqarsinnaavoq, tunisassiali “*pitsaanerpaatut*” oqariartuutigineqarnera tamanik isiginnilluni ilumoortuunissaanik piumasaqaateqarfiunani inummit inummut naatsorsuutigineqassasutut paasineqassaaq.

§ 4-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, siunertaavorlu ussassaarutit ersinngitsutut pinngitsoortinnissaat, taamaalilluni atuisartut pisisartullu aamma inuussutissarsiummik ingerlataqartut ussassaarutit aamma assersuutigalugu aviisini, sapaatip akunneranut saqqummersartuni aammalu TV-ikkut aallakaatitani, aviisiliortut ilanngussaasa akornanni erseqqissumik killeqartitsissallutik.

Ussassaarut inatsit manna malillugu paasineqassaaq tassaasoq suliffeqarfiup, niuertup, assassornermik suliaqartup, suliffissuarmik ingerlatsisup imaluunniit inuussutissarsiummik namminersorluni ingerlatsinermi inuussutissarsiornerminut atatillugu saqqummernerit tamarmik nioqqutissanik kiffartuussissutinillu tunisinissamik pilerisaarinermik siunertaqartut, ilanngullugit aamma pigisat aalaakkaasut. Takuuk Pilersaarusionerq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq.

Ussassaarummi oqariartuuteqarnermik nassiussisoq nammineerluni aalajangiissaaq, ussassaarutip suussusaanik qanoq iliorluni siammarteriniarnerluni, kisianni tamanna pisisussamut erseqqissunngorlugu pissaaq. Tamanna aviisit neqerooruteqarfiusut aviisiliortut ilanngutassiaannik imaqanngitsut pineqarpata piviusutigut ajornartussartaqassanngilaq.

Assersuutigalugu aviisini aamma atuagassiani sapaatip akunneranut saqqummersartuniippat, imaluunniit internetimi nutaarsiassanik tusagassiuutaasuni nalornilertoqarsinnaavoq, ingammik inissineqarnermigut ilusilersorneqarnermigullu ussassaarut tusagassiuutip aaqqissuussaanerata imarisaanut assingussappat. Tamanna ussassaarummi oqariartuutaasoq erseqqissumik allagarsiissutitut nalunaaqutserneratigut aaqqiivigineqarsinnaavoq.

Assersuutigalugu filmertarfimmut filmiliamut (product placement) atatillugu ussassaarinerusimappat, filmip allartinnginnerani imaluunniit naareernerani filmimi ussassaaruteqartoq saqqummersillugu, ussassaarutip suussusaanik saqqummiinissaq naammassineqassasoq piunasaqaataavoq.

Tuniniaanissamik nittarsaassisoq ussassaarutip suussusaanik nalunaarutiginninnissamik piunasaqaammik naammassinninnissamut akisussaasuvoq, kisianni tamatuma allat, assersuutigalugu naqiterisarfiit, filmertarfinnik piginnittut aamma filminik avataaniit tikisitsisartut, peqataasimanermut pinerluttulerinermut inatsimmi maleruagassat nalinginnaasut malillugit akisussaatinneqanngitsoorsinnaanerata mattutinngilaa. Taamaattorli tamatumunnga tunngavissarititaasut naammassineqarsimanissaat tamatumunnga pisariaqarpoq. Inuit imaluunniit suliffeqarfiit ussassaarummik ersinngitsumik ingerlateqqiisimanerminnik ilisimannissimangippata akisussaaqataatinneqarsinnaanngillat.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumut tassungalu atasunut allannguutitut inatsisinut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Aalajangersakkami pineqartunut ilaanissamut, ussassaarutaasoq toqqaannartumik imaluunniit toqqaannanngitsumik unammillertaasumut imaluunniit taassuma nioqqutissaataanut kiffartuussissutaanulluunniit innersuussisimassaaq. Taamaattumik allagarsiisup suliffeqarfiillu allat akornanni sanilliussinermut tunngatillugu unammilleqatigiinnermik pisoqarsimassaaq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq sanilliussilluni ussassaarummini tunisassiamik misileraanermi allamit, assersuutigalugu atuisartut pisisartullu kattuffiat arlaannaanulluunniit attuumassuteqanngitsoq, ingerlanneqarsimasumi sanilliussisumi paasisanik taasqartoq imaluunniit issuaasoq, § 5-imi pineqartunut ilaatinneqanngilaq.

Imm. 2-mut

Sanilliussilluni ussassaarinermi inatsit malillugu inatsisinik unioqquitsinnginnissamut naammassineqartussanut tunngavissarititaasunik aalajangersagaq imaqarpoq. Ussassaarut inatsimmi pineqartunut ilaasoq aammalu tunngavissarititaasunut aalajangersarneqartunik naammassinnittoq, sanilliussinermut tunngatillugu allatigut akerliliissuteqarfigineqarsinnaanngillat.

Akinik sanilliussinernut tunisassiat assigiipajaarnissaat imaluunniit assigiinngissutaasut ataatsikkut allassimassasut tunngavissarititaavoq. Sanilliussiffiusut aalajangersimasumut tunngassapput imminnullu attuumassuteqassallutik aammalu unammillertaasunut aamma atuisartunut pisisartunut tunngatillugu naapertuilluartumik toqqarneqarsimassallutik. Sanilliussilluni ussassaarutaasumi piumasqaatit taakkua naammassineqarsimanngippata, taanna ukapaatitsinerussaaq taamaattumillu § 3-imik unioqquitsinerussalluni.

Aalajangersagaq malillugu nerisassat assigiimmik suussuseqartut imaluunniit assigiinngitsumik suussuseqartut, assigiimmik siunertaqarpata imaluunniit pisariaqartitsinerit assigiit naammassiniarneqarpata, aammalu unammilleqatigiinnermik pisoqarpat, taakkua sanilliunneqarsinnaapput. Sanilliussinermi tunngavissaqanngitsumik nalilersuinerit aamma isummorsorluni oqaaseqarnerit uppersarsarneqarsinnaanngitsut tunngavigineqassanngillat. Sanilliussineq paarlaassisinnaanermik pilersitsissanngilaq aammalu nioqquitsinik allagartalersuinermut inatsimmi § 4, imm. 1, nr. 2-mut naapertuuttumik nassuiarneqassalluni.

Sanilliussilluni ussassaarinerit sunniuteqarluarnissaannut, unammillertaasup nioqquitsiaasa imaluunniit kiffartuussissutaasa, taassuma suliffeqarfiutaata atianut imaluunniit nioqquitsaataata allagartalerneqarneranut unammillertaasup pigisaanut innersuussilluni, suussusaata nalunaarutiginnissaa pisariaqarsinnaavoq. Taamatut iliorneq, sanilliussilluni ussassaarisarnermut tunngavissarititaasut naammassineqarsimappata, pineqartup kisermaassisussaatitaaneramik innarliinerussanngilaq. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tusaamasaaneramik atornerluineq akuerisaanngitsoq.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartup suliffeqarfiup allap nioqquitsaataata allagartaanik nammineq nioqquitsaatiminut pitsaassutsimik naqissusiinertut atuinera, assersuutigalugu ”oqarasuaatini Porsche” aalajangersakkami ilaatinneqanngilaq. Tunisassiat imminnut assingusut, nioqquitsamik imaluunniit kiffartuussissummik sanilliussinermi issuaanertut imaluunniit nioqquitsamik kiffartuussissumilluunniit nioqquitsamut allagartaliinermik imaluunniit suliffeqarfiup atianik illersugaasunik, assiliinertut misinnarsinnaasut imaluunniit paasineqarsinnaasut sanilliunneqarnissaat akuerisaanngilaq.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumut tassungalu atasunut allannguutitut inatsisinut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Aalajangersagaq angerlarsimaffimmi eqqissisimaarnissamik qulakkeereqataavoq aammalu pineqartoq sioqqutsisumik tamatuminnga piумaffiginnereersimangippat, inunnt aalajangersimasunut elektroniskimik allakkanik il.il. atuinikkut piумaffigineqarani saaffiginninnissaq sutigulluunniit akuerisaanngitsoq maleruagassinneqarluni. Piумaffigineqarani tuniniaanissamik nittarsaassinissamik inerteqquteqarneq, tiguisusaaq inuussutissarsiummik ingerlataqartuunersoq imaluunniit atuisartuunersoq pisisartuunersorlu apeqqutaatinnagu, aammalu tiguisusaaq inuinnaanersoq imaluunniit pisinnaatitaasutut pisussaataasutullu inissisimanersoq apeqqutaatinnagu, atuuppoq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartup tiguisusaaq sioqqutsisumik saaffigineqarnissamik piumasaqarsimanersoq uppersartussaavaa. Tamanna piумaffigineqarnani elektroniskimik saaffiginninnissamut (spam) nalinginnaasumik inerteqqutaavoq, taamaattoq allaassutaasut imm. 2-imi allassimasut eqqarsaatigalugit.

Imm. 2-mut

Pisisartup pineqartup nioqqutissamik imaluunniit kiffartuussissummik tunisinermut atatillugu e-mail-imi nalunaarutigisimappagu, elektroniskimik allakkatigut tuniniaanissamik nittarsaassinissaq akuerisaavoq. Tunisassiat assingusut kisiisa tuniniaanissamik nittarsaassivigineqarnissaat akuerisaavoq, assersuutigalugu pisisartoq kiatisisimappat, atisaarniarfik mailinik atisanut allanut aammalu atisanut atortunut tunngasunik nassiussisinnaavoq.

Allat e-mailimik paasititsisimappata, assersuutigalugu nittartakkami imaluunniit atuagassiami sapaatip akunneranut saqqummersartumi ”ikinngutit isumassarsitiguk” atorneqarluni, tuniniaanissamik nittarsaassinermi elektroniskimik allakkat atorneqarnissaat akuerisaanngilaq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartut ”ikinngutit isumassarsitiguk” imaluunniit assingusunik atuisoqarneratigut paasissutissat pissarsiarisimappasigit, ”isumassarsitinneqartunut” tuniniaanissamik nittarsaassinermi najoqqutassat elektroniskimik nassiunnissaannut paasissutissanik taakkuninnga atueqqusaanngillat.

Pisisartoq atuisartuunersoq pisisartuunersorlu, inuussutissarsiummik ingerlataqartuunersoq imaluunniit pisortani oqartussaasuunersoq apeqqutaatinnagu, piумaffigineqarnani elektroniskimik allakkatigut tuniniaanissamik nittarsaassinermut tunngatillugu § 6, imm. 2-imi ilaatitsinnginneq atuuppoq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pisisup e-mail-mik paasissutissiinerata peqatigisaanik, pisisartup qanoq iliorluni inuussutissarsiummik ingerlataqartumit saaffiginninnerit unitseqqusinnaanera, ilisimatitsissaaq.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq, pisisartoq pisariitsumik akeqanngitsumillu qanoq iliorluni inuussutissarsiummik ingerlataqartumit saaffigineqartannginnissaq piumasarisinnaanera paasissutissiisimangippat, inatsit manna unioqqutinneqarsimassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq, pineqartoq inuussutissarsiummik ingerlataqartumut taamatut saaffigineqartannginnissamik piunasaqarsimappat, nioqqutissanik kiffartuussissutinillu tunisinissaq siunertaralugu, inummut aalajangersimasumut saaffiginninnissaq sutigut tamatigut akuerisaanngitsoq. Inuup taamatut saaffigineqartannginnissaq piumasarisimappagu, inuussutissarsiummik ingerlataqartumut inuk taanna allamik nalunaaruteqarnissaata tungaanut tamanna atuuppoq.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq, inuup pineqartup sioqqutsisumik tamanna piumasarisimappagu elektroniskimik allakkatigut il.il. saaffiginninnissaq akuerisaasoq. Tamanna pisinnaavoq assersuutigalugu nuisitsinernut, saqqummersitsinernut, niuffaffinnut il.il tunngatillugu, inuit inuussutissarsiummik ingerlataqartumit elektroniskimik il.il. allagarserusunneranni, tamatuma kingorna nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutinik tunisinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarniarlutik.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq, pisisartup saaffigineqannginnissamik pisinnaatitaaneranut atatillugu, inuussutissarsiummik ingerlataqartoq siullerpaamik inummut aalajangersimasumut saaffiginnimmat pissarsiarisussaasaannik, inuussutissarsiummik ingerlataqartut paasissutissanik tunniussisarnissaata qulakkeerneqarnissaa. Inuussutissarsiummik ingerlataqartup erseqqissumik paatsuugassaannngitsumillu ilisimatitsissutigissavaa, inuk qanoq iliorluni taamatut saaffigineqannginnissamik piunasaqarsinnaanersoq.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartup taamatut saaffigineqartannginnissamik pisariitsumik piunasaqarsinnaanissaq isumagissavaa. Piunasaqaat naammassineqarsimassaaq, assersuutigalugu inuup inuussutissarsiummik ingerlataqartumit saaffigineqannginnissamik kissaateqartup mail-imik imaluunniit allakkanik inuussutissarsiummik ingerlataqartumit sioqqutsisumik nalunaarutigineqarsimasumut najukkamut nassiussineratigut imaluunniit tuniniaanissamik nittarsaassinermut allaganngorlugit najoqqutassat immersugassamik inuussutissarsiummik ingerlataqartumit tuniniaalluni saaffiginninnernut ”naamik” krydsiliiffigineqarsinnaasumik ilaqartinneqarnerisigut.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq inuussutissarsiummik ingerlataqartut inuit saaffigineqannginnerannut inatsimmi matumani aalajangersakkani pineqartunut ilaasunut akiliisitsisannginnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Inuussutissarsiummik ingerlataqartut

akuersissummik utertitsinermik imaluunniit saaffigineqaqqunnginnermik aningaasatigut iluanaaruteqarfiginninnissaat periarfissaassanngilaq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 11-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq ilitersuut aamma aserfallatsaaliinissamik periarfissamut atuuttoq ilanngunneqarpoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq, nioqqutissanik kiffartuussissutinillu pisinerit sioqqullugit pisisartup illersorneqarsinnaasumik ilitersorneqartarnissaata qulakkeerneqarnissaa, taamaalilluni pisisartuq isumaliutigilluakkamik aalajangiisinnaalissalluni. Atuisartut pisisartullu tunisassiamik atuinerminni imminut, inunnut allanut imaluunniit pigisanut ajoqusiinnginnissaa qulakkeerniarlugu ilitersuisoqassaaq. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqartut nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutinik tunisinissamik nittarsaassigunik, nalinginnaasumik paasissutissiisussaataasut.

Maleruagassat § 1-imut tuniniaanissamik nittarsaassinermi ileqqorissaarnissamut tunngasumut ataqatigiissillugit isigineqassapput. Neqerooruteqarnerni, tunisinerni imaluunniit pilersuineri ilisimatitsinissamik pisussaaffiup annertussusaa piviusutut pisunit aalajangerneqartarpoq. Ussasaarinermit atatillugu ilisimatitsissutit pingaarutillit tamarmik eqqortumik nalunaarutigineqareersimappata pisiaqarnermi ilassutissatut ilisimatitsinissaq pillugu piunasaqaateqartoqassanngilaq. Pilersuinerup nalaani ilitersuineq pisinerup nalaata kingorna pisarpoq, aammalu tamaat isigalugit ussasaarinermi tunisinermilu ilisimatitsissutinik taarsiisinnaanngivilluni. Taamaattorli tunisassiami immikkut ittumik ulorianassusilinnik imaluunniit aserujassusermik piginnaasat pillugit pisisup eqqaasinneqarnissaa pilersuineri pingaaruteqarsinnaavoq.

Aalajangersakkami pissutsit nalinginnaasumik ilisimaneqartutut isigineqartariaqartunik imaluunniit sullississutip pingaarnep inuussutissarsiortup pilersuutigisassaata avataaniittunik ilitersuussinissamik pisussaaffiliisoqanngilaq. Imatut paasillugu assersuutigalugu pigisamik aalaakkaasumik tuniniaasartoq, majuartarfiit, igalaat assigisaasaluunniit pissutsit nalinginnaasumik ilisimaneqartut pillugit erseqqinnerusumik ilitersuussinissamik pisussaaffealissanngilaq. Kisiannili illuutunik tuniniaasartoq § 7 malillugu aningaasaqarnermi pissutsit, illuummi pisussaaffiliussat imaluunniit immikkut siunnersortissarsiornissamik pisariaqartitsineq pillugit aalajangersimasunut ilitersuussinissamut pisussaaffeqarpoq.

Taamatutaaq aalajangersakkami biilnik tuniniaasartoq biilernermi atuartitsinissamik imaluunniit assakaasunik taarsiisarnermi ilitersuussinissamik aamma pisussaaffilerneqanngilaq.

Nioqputissanik amerlasuukkaarlugit tunisassiarineqartunik tunisinermi, amerlanertigut tunisassior tup nioqputissat paasissutissanik pisariaqartunik paasissutissartalertar pai. Taamatut pisoqarnerani ulluinnarni atugassanik pisiniarfiup, paasissutissat tunisassior tup tunniussimasai pisisartumut ingerlateqqinnissaasa qulakkeernissaannik paasissutissiisussaataitavoq. Atornissaanut ilitersuummut tunngatillugu tunisassior tumit naqitereerneqarsimasoq ator neqassasoq piumasaqaataanngilaq, kisianni tassaasinnaavoq naqitereerneqarsimasup assiliner a imaluunniit tunisassior tup nittartagaanit pappialanngorlugu nuutsitaq, taakkua paasissutissanik allaqqaakkatut ittunik imaqarsimappata. Taamaalilluni tunisassior tup paasissutissat ulluinnarni atugassanik pisiniarfimmut tunniussimappagit taakkualu pigisamik atuinissamut pingaaruteqarpata, nioqputissaq tunisassior tumit paasissutissartaqanngitsaq tuniniarneqaaqusaanngilaq.

Aalajangersakkamik nassuiaanissamut tapertassatut, suliassaqarfimmi pineqartumi ileqqusartut tassani ilaatinneqarsinnaapput. Qaqugukkut naammattumik ilitersuisoqarsimanersoq pillugu piumasaqaateqarneq, nioqputissap, pigisap imaluunniit sullississutip pineqartup suussusaa malillugu nalilerneqartariaqarpoq. Pigisanik akiliisussaaffeqarfigineqartunik allanillu aningaasatigut pisussaaffeqarfigineqartunik pisinermi, pisussaaffiit taakkua pillugit eqqoqqissaartumik tamakkiisumillu paasissutissiisoqassaaq.

Aalajangersagaq tunisassiap ator neqarnissaanut pikkorissaanissamik imaluunniit ilitersuussinissamik inuussutissarsior nermik ingerlataqartumut pisussaaffiliinngilaq. Kisianni tunisassiaq siunertamut atuisartup pisisartullu ujartugaanut atorsinnaanngippat imaluunniit pisut ilaanni navianaateqarsinnaappat, atuisartup pisisartullu immikkut piginnaanerit pillugit, taakkua atuisartumit pisisartumillu ujartorneqarpata, tatiginartumik ilitersorneqarnissaa pisussaaffigineqarluni.

Pisisartunut ataasiakkaanut pingaarutilittut ilisimatitsissuteqarsimaneq inuussutissarsiummik ingerlataqartup uppersaassutigisussaavaa. Taamaattumik uppersaassutinut apeqqummut tunngatillugu pisiaqarnermik isumaqatigiissutip atuutilerfiani kingusinnerpaamik ilisimatitsissutip pingaarutillip tunniussarisap allakkatigut uppersaassutaanik inuussutissarsiummik ingerlataqartup qulakkeernissaata inassutigineqarsinnaavoq. Tassunga atatillugu atugaqarnissamut innersuussutit assingusutullu tunisassiamut ilisimatitsissutip pingaaruteqarajunngillat, taakku poorisami matusimasami imarisanut ilaassammata, taamaalillutillu pisiarinerata nalaani pisisartumit tiguneqarsinnaassanatik.

Paarlattuanik uppernarsaanissamut qularnaveeqqut pingaarutilik tassaasinnaavoq ilisimatitsissutitut quppersagaq pisariitsoq tamanik takussutissiisoq, tunisassiamut pineqartumut pisiaqarnermut isumaqatigiisummi ilaatinneqartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq inatsimmit atuuttumit ingerlateqqinneqarpoq.

Iltersuineq oqaatsit pisisartup paasisinnaasai atorlugit pissaaq. Pisisartup paasineqarsinnaasumik iltersorneqarnissaa inuussutissarsiummik ingerlataqartup akisussaaffigaa. Oqaatsit pisisartup paasisinnaanngisai atorlugit iltersuisoqarpat, iltersuisussaataaneq inuussutissarsiummik ingerlataqartup naammassisimassanngilaa. Iltersuisussaataaneq naammassineqarsimassaaq, inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pisisartup apeqquteqarnermini oqaatsit atugai atorlugit apeqqutinut akissuteqarpat.

Aalajangersagaq najoqqutassat, atuinissamut innersuussutit assigisaalluunniit nutserneqartassasut piumasagaataanngilaaq. Kisianni iltersuineq § 7, imm. 1 malillugu oqaatsit tiguisussap paasisinnaasai atorlugit pisassasoq erseqqissaanerulluni. Iltersuineq taanna oqaluinnarnikkut pisinnaavoq.

§ 8-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu atuisartut pisisartullu nalinginnaasumik oqaatsit paasisinnaasaat atorlugit paasissusissinneqartassasut siunertarineqarluni. Kalaallisut oqaatsit pisortatigoortumik oqaasiummata aammalu pingaarnersaallutik erseqqissarneqarpoq allaganngorlugu ussassaarineq, allagartalersuineq aamma tuniniaanissamik nittarsaassineq allatigut kalaallisut pisassasoq.

Taamaalilluni atuisartut pisisartullu kalaallisuinnaq oqaaseqartut sapinngisaaq tamaat neqeroorutitsialaat pillugit paasissutissanik pissarsisinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq, taamaalilluni atuisartut pisisartullu piviusumik neqeroorutinik taakkuninnga sanilliussinissamut atorluanaanissamullu periarfissaqassallutik.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inini tamanit orninneqartartuni allaganngorlugu ussassaarineq, allagartalersuineq aamma tuniniaanissamik nittarsaassineq sapinngisaaq tamaat kalaallisut pisassasoq. Kalaallisut oqaatsit atorlugaarnissaannik kaammattuinnermut, kalaallisut oqaatsit Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaasiunerat aammalu oqaatsini pingaarnersaanerat pissutaavoq. Kalaallisut oqaatsinik atuinermi atuisartut pisisartullu sapinngisamik amerlanerpaat inuussutissarsiummik ingerlataqartumut toqqaannartumik saaffiginnittariaqaratik, siusissukkat paasissutissanik oqaatsit paasisinnaasat atorlugit pissarsisarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Uniffiup aappaani aalajangersarneqarpoq oqaatsit allat atorneqarsinnaasut. Tassunga atatillugu oqaatsinut allanut toqqaannartumik nutserisoqarnissaa tamatigut pisariaqassanngilaq. Tamanna pisinnaavoq kalaallisoortaani oqariartuummit pingaarnemit allaanerunngitsumik pisoqanngippat.

Sapinngisaaq tamaat oqarnek paasineqassaaq tassaasoq, allaganngorlugu ussassaarinerup, allagartalersuinerup aamma tuniniaanissamik nittarsaassinerup kalaallisut pisarnissaata, inuussutissarsiortunit naleqqutinngitsumik annertoorejussuarnik ajornartorsiutitaqanngitsumik malinneqarnissaa ajornarani pisoqarnera. Kalaallisut oqaatsinik atuinissaaq naleqqutinngitsumik annertoorejussuarnik ajornartorsiutitaqassanersoq naliliinissamut inuussutissarsiortoq aallaaviatigut pisussaavoq.

§ 9-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuussutissarsiummik ingerlataqartut tuniniaanissamik nittarsaassinertik atuisartunut pisisartunullu taakkununga sammitikkaagassuk meeqqat inuusuttullu illersorneqarnissaannik siunertaqarluni.

Aalajangersakkami inuussutissarsiummik ingerlataqartut meeqqanut inuusuttunullu tuniniaanissamik nittarsaassisartut pisussaaffilerneqarput, immikkut illersuinissamik pisariaqartitsinerit taakkua pisariaqartitarisaat eqqarsaatigalugit tuniniaanissamik nittarsaassinertik ilusilersortassagaat. Inuussutissarsiummik ingerlataqartut tuniniaanissamik nittarsaassinerminnik meeqqanut inuusuttunullu sammititsisut, taakkua uppertikkumarnerunerat misilittagaqannginnerallu taakkunani immikkuullarissutaasoq atonerlussanngilaat.

Oqariaaseq meeqqat inuusuttullu inunnut 18-it tikillugit ukiulinnut atorneqarpoq, aammalu tuniniaanissamik nittarsaassinermik suliaqarnerit ukioqqortussutsinut aalajangersimasunut naleqqiullugu nalilerneqartartussaassapput. Ilusilersuinermi tamatigut qanoq ukiulinnut tuniniaanissamik nittarsaassineq saaffiginninneroq eqqarsaatigineqartassaaq, tamatumalu atuunnerani ussassaarut meeraaqqanut saaffiginnittoq, ussassaarummit inuusuttunut 15-16-inik ukiulinnut saaffiginnittumit allaanerusumik nalilersoneqartassaaq.

Aalajangersakkap atuunnerani inuussutissarsiummik ingerlataqartoq tuniniaanissamik nittarsaassinermi periaatsinik, nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutinik tuniniarneqartunik aallussinissamik sangutitsisinnaasunik atuinissamik tunuarsimaartariaqarpoq mianersuussisariaqarlunilu.

Aalajangersagaq suliffeqarfiit meeqqanut inuusuttunullu saaffiginnittumik tuniniaanissamik nittarsaassinerminnik ilusilersuinerannut killissanut sinaakktissatut atorneqassaaq.

Ussassaarut meeqqanut inuusuttunullu sammitinneqartoq uukapaatitsisutut iluseqarnerseq nalilersuinermi, taakkua ussassaarutip oqaasertaanik upperinnianerunerat sillimaffigineqassaaq. Taamaattumik tunisassiap angissusaanik, nalinganik, suussusaanik, piusinnaassusaanik imaluunniit pisinnaassusaanik nassuiaatit, ussassaarutinit inersimasunut sammitinneqartunit, eqqoqqissaarnerussapput piviusorpalaarnerussallutillu. Tuniniaanissamik nittarsaassineq perorsaaniikkut, inuiaqatigiinnik imaluunniit allanik kinaassusersiunngitsumik tunngavilersuutitaqangitsunik pisunik navianartunik assilisanik imaluunniit nassuiaatinik imaqassanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ussassaarutini meeqqanut inuusuttunullu sammitinneqartuni sunniiniutinik saassuserpalaartunik atuinissamik aalajangersimasumik inerteqquneqarnermik atuutsitsilernissaq siunertaavoq. Aalajangersakkami tuniniaanissamik nittarsaassineq nakuusernissamik imaluunniit allatut navianartumik soqqusaatsumillu pissusilersornissamik kaammattuisoq inerteqqutigineqarpoq. Tuniniaanissamik nittarsaassineq nakuusernissamik, qinngasaarinissamik assigisaanilluunniit pilerisaarisoo akuerisaassanngilaq. Nakuusernissamik, ersiornermik upperisapalaaqarnermilluunniit sunniiniutitut atuinissaq inerteqqutaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq, aanngajaarniutinut, ilanngullugu imigassaq aalakoornartortalik, innersuussisumik tuniniaanissamik nittarsaassinissamik inerteqquteqarnermik atuutsitsilernissap qulakkeerseqarnissaa. Inerteqquteqarnermi qulakkeerseqassaaq, aanngajaarniutinik, ilanngullugit imigassaq aalakoornartortalik soorlu immiaaqqat aamma imigassaq assigisaalluunniit, tunisassiamik tunisinissamut takoqqusaarutitut atuinissap akuerisaannginnera. Inerteqqusissut tamanna atuuppoq tuniniaanissamik nittarsaassineq imigassamik aalakoornartortalimmik tunisinissamut tunnganersoq imaluunniit imigassaq aalakoornartortalik tunisassianik allanik tuniniaanermi sunniiniutitut atornerqarnerseq apeqqutaatinnagu.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu siunertaralugu atuisartut pisisartullu neqeroorutinik tuniniaanermik siuarsaalluni iliuuseqarnermik ilaatitsiviusunik paasinnissinnaanissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeerseqarnissaa.

Aalajangersakkami piunasaqaatigineqarpoq neqerooruteqarnermi tunngavissarititaasut erseqqissuussasut aammalu atuisartunut pisisartunullu pissarsiariuminartuussallutik, aamma ilassutitut sullississutaasimasinnaasut nalingi paasissutissiissutigineqassallutik. Aalajangersagaq tuniniaanissamik nittarsaassinermi ileqqorissaarnissamik

piumasaqaateqarnermut aammalu uukapaatitsinissamik inerteqquteqarnermut tapiliussaavoq, tassani ilaalluni naleqqutinngitsunik imaluunniit amigartunik paasissutissiisarnissamik inerteqquteqarneq. Tamatuma atuunnerani tuniniaanissamik nittarsaassinermut paasissutissanik aalajangersakkami matumani nassuiarneqartunik imaqqanngitsumut akuliuttoqarsinnaassaaq.

Tuniniaanissamik siuarsaasunik iliuseqarnernik atuinerit, assersuutigalugu ilassutaasut aamma akikillisaatit, paasissutissiinissamik piumasaqaatinik taakkununnga ataqatigiissinneqarpata, atuisartut pisisartullu namminneerlutik neqerooruteqarneq tamaat naliliiffigisinnaalissavaat taamaalillutillu pineqartumut piviusumik neqeroorutaanersoq iluaqusiinerpaasussaq isummerfigisinnaalissallugu. Aalajangersakkami paasissutissat suut tunniunneqassanersut immikkut allassimasoqqanngilaq, pissutigalugu tamatumunnga tuniniaanissamik nittarsaassineq aalajangersimasoq apeqqutaasussaammat. Tuniniaanissamik siuarsaasunik unammilleqatigiinnermi paasissutissanik tunniussinissamik piumasaqaatip atuunnerani, akissarsiassanik tunniussinermut atatillugu akissarsiarineqartup nalinga, akissarsiaritinneqartut amerlassusaat aammalu toqqaanerup ingerlanera pillugit ilisimatitsisoqartussaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq inuussutissarsiummik ingerlataqartut neqeroorutini immikkut pilerinartunik atugassaqartitsinnermi killilersuutaasut pillugit erseqqissumik paasissutissiisarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Neqeroorut taamaallaat killilimmik amerlassuseqartunik pigineqartoq, tamanna pillugu erseqqissumik paasissutissartalerlugu tuniniaanissamik nittarsaassivigineqassaaq. Piumasaqaataavoq paasissutissat neqeroorummut atasunngorlugit inissinneqassasut. Tamatuma atuisartut pisisartullu neqeroorutiniq pissarsiniarnissamut periarfissaqarnerminnik naliliinissamik periarfissarissaarnerulernissaat taamaalillutillu aamma neqeroorutiniq malersuinissaq pingaaruteqarnersoq aalajangiinissamut tunngavissaqarnissaaq qulakkiissavaa.

Paasissutissiinissamik piumasaqaat atuutilissaaq pineqartup piumanninnermik neqerooruteqarnerup pilersitasaanik naammassinninnissamut, nioqqutissanik tuninissaannut naammattumik amerlassuseqanngitsunik peqarnerata inuussutissarsiummik ingerlataqartup ilimagisaqarnissaa naleqquttumik tunngaveqarpat. Tuniniaanissamik nittarsaassinermi killilinnik amerlassuseqarneri sillimaffigineqassanersoq naliliinnermi, nioqqutissap imaluunniit kiffartuussissutissap suussusaa, pitsaassusaa akialu kiisalu neqeroorummik ussasaarinerup annertussusaa pingaartinneqassapput.

§ 11-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu atuisartut paasissutissanik pisariaqartunik, akikillisaassutiniq pineqartunik atuinissamut piumasaqaatinik, paasinnissinnaalersitsisunik

tigusaqartarnissaasa, taamaalillunilu paasissutissiiviulluartumik tunngaveqartumik toqqaanissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeernissaa siunertaalluni. Meqqinik, allagartanik assigisaannilluunniit atuinissamut piumasaqaatit paasiuminartuussapput, ersarissuussallutik aammalu pissarsiariuminartuussallutik, tamannalu aamma tuniniaanissamik siuarsaataasumik iliuusissat pillugit § 10 malillugu pisussaavoq.

Aalajangersakkami tuniniaanissamik nittarsaassinerit qanorluunniit iluseqartut pineqarput, ilanngullugit elektroniskimik tusagassiiviit, soorlu internet, oqarasuaatit angallattakkat il.il. aalajangersakkami paasissutissat suut atuisartunut tunniunneqartassanersut immikkuullarissumik allassimanngilaq, pissutigalugu taakkununga piumasaqaatinut iliuusissat ataasiakkaat aammalu tuniniaanissamik nittarsaassineq aalajangersimasoq apeqqutaasussaammata.

Meqqinik, allagartanik assigisaannilluunniit atuinermut atatillugu, atuisartut ilaatigut kina akikillisaassumik tunniussisuunersoq, akikillisaassut qanoq naatsorsorneqarnersoq aammalu akikillisaassut tunisassianut sorlernut atuunnersoq pillugu paasissutissanik peqassapput.

Aalajangersakkap malitsigisaanik tunuarsimaarfiusimasinnaasut, tunngavissarititaasut, piumasaqaatit imaluunniit killilersuinerit, inuussutissarsiortup atuisartup atuinissaanut aammalu neqeroorummik pineqartumik pissarsinissaanut aalajangersagai erseqqissumik oqaasertalersorneqarsimassapput paatsoorneqarsinnaassanatillu. Neqeroorut assersuutigalugu piffissami killeqartoq, nunami sumiiffimmi killeqartoq, ukiunik killiliisoqartoq imaluunniit eqimattanut aalajangersimasunut killeqartoq pillugu paasissutissiineq, neqeroorummik pineqartumik tuniniaanissamut nittarsaassineri takuneqarsinnaassaaq.

Paasissutissat pingaaruteqartut, soorlu atuisartoq akikillisaassumik angusaqarniarluni nioqqutissamik pisinermi saniatigut aamma aningaasartuutitut allanut akiliissasoq, ilanngutinngitsoorneqassanngillat. Aammattaaq neqeroorut tuniniaasuni aalajangersimasuni taamaallaat atorneqarsinnaasimappat imaluunniit neqeroorut pisiniarfinnut ornigulluni aatsaat pissarsiarineqarsinnaappat, tamanna ersarissumik allassimassaaq.

Tunngavissarititaasut ersarissumik allassimassasut pillugu piumasaqaatip atuunnerani, tunuarsimaarfeqarnerit il.il. neqerooruterpiatuulli nalunaaruteqarneq sunniuteqartussanngorlugu ersittumik nittarsanneqassapput.

Tunngavissarititaasut atuisartunut pissarsiariuminartuunissaasa atuunnerani, atuisartut nioqqutissamik imaluunniit kiffartuussissumik pisinissaq sioqqullugu akikillisaassumik atuinissamut tunngavissarititaasunut ingerlaannaq aammalu ajornartorsiutitaqanngitsumik paasinnissinnaatinneqassapput. Aallaaviatigut tunngavissarititaasut neqerooruteqarnermut peqatigitillugu aammalu tusagassiivik neqeroorutip saqqummiunneqarnerani atorneqartoq atorlugu paasissutissiisutigineqassapput. Tusagassiiviup ilusaa pissutigalugu, annertunerusumik paasisaqarnissamut tusagassiivimmuut allamut innersuussinissaq

pisariaqarpat, assersuutigalugu tv-ikkut ussassaarutini atuinermi nalinginnaasumik sivikitsuinnarmik saqqumititsisarnep malitsigisaanik, tuniniaanissamut nittarsaassinermi tunngavissarititaasut imaluunniit tunuarsimaarfiusut tamarmik issuarneqarsinnaasimannginnerat pissutigalugu, iluaqtissartaasut aammalu tunngavissarititaasut/killilersuinerit eqqarsaatigalugit, ussassaarut ersarissumik, tatiginartumik aammalu oqimaaqatigiissaarluakkamik allassimassaaq. Tusagassiuutini naqitani, soorlu allagarsiissutit, ussassaarutit, aviisit neqeroorutiniq imaqtartut il.il., neqerooruteqarnermut tunngavissarititaasut pillugit paasissutissat erseqqinnerusut pissarsiariniarlugit tusagassiuutininut allanut innersuussisoqarsimappat, pissarsiariuminartuutitsinissaq pillugu piunasaqaat aallaaviatigut naammassineqarsimassanngilaq. Taamaattumik tamatuma malitsigisaanik neqerooruteqarnermut tunngavissarititaasut allagarsiissuterpiami nalinginnaasumi allassimassapput.

Elektroniskimik tuniniaanissamut nittarsaassinermi tuniniaanermilu pissarsiariuminartuutitsinissaq pillugu piunasaqaat naammassineqarsimassaaq, paasissutissat assersuutigalugu internettimi quppernermi tassani toqqaannartumik takuneqarsinnaappata. Pisut malillugit atuisartoq tusagassiuutip atorneqartup assinga aqqutigalugu paasissutissanik aallernissamut innersuunneqarpat, tamanna akuersaarnarsinnaavoq. Taamaattoq tamatuminnga naliliinermut suliassat ataasiakkaat tamatigut apeqqutaassapput, ilanngullugu paasissutissat qanoq ajornanngitsigisumik pissarsiarineqarsinnaanersut.

§ 12-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu imatut iluanaarutiniq agguaanissamut inerteqqutitaqarani, kisianni pissutsinut iluanaaruteqarnissaq neruutigalugu tunisinissamik kaammattuiniarsariniq pineqarluni.

Pisinissamik piunasaqaateqarfiusumik unammisitsineq ullumikkut pitsaasumik tuniniaanissamik nittarsaassinermi ileqqusartunut akerliusutut isigineqareerpoq.

Aalajangersakkami pigisat pisuussutaasut aamma kiffartuussissutit pineqarput, tamannalu isumaqarpoq aamma pigisat aalaakkaasut ilaatinneqartut. Inerteqquteqarneq pisinikkut eqquiniaanermut peqataanissamut taamaallaat tunngatinneqarpoq. Assersuutigalugu unammisitsineq atuisartut pisisartullu peqataaffigisinnaasaat, immiaqqat simiisa aalajangersimasumik amerlassusillit suliffeqarfimmut nassiunnerisigut imaluunniit suliffeqarfimmut sianerluni apeqqutit akinerisigut, inerteqqutaassanngillat, pissutigalugu nioqqutissaq pisiarinngikkaluarlugu peqataanissamut periarfissaqarluarmat aammalu nioqqutissaq pisiarinngikkaluarlugu qanoq peqataasoqarsinnaanersaq erseqqissumik ilisimatitsissutigineqarsimammat.

Apeqqutaanngilaq inuussutissarsiummik ingerlataqartoq ataaseq imaluunniit inuussutissarsiummik ingerlataqartut kattuffiat unammisitsinermik ingerlatsisuunersut.

Inerteqquteqarneq inatsisit allat malillugit periarfissamik inuussutissarsiutigalugu tunisinissamik (tivolimi eqquiniaanerit) periarfissaqarnermik akornusiinngilaq. Unammisitsinermut kikkut tamarmik peqataarusuttut peqataasinnaappata aammalu eqqortumik akisut tamarmik akissarsitinneqarpata, nalaatsornerinnarmik unammisitsisoqarsimassanngilaq. Iliuseqarnerit § 12-imi inerteqqutigineqartut tassaapput nalaatsornerinnarmik pisoqartitsinermik ilaatitsiviusut.

Angusaqarnissamik unammisitsinerit, tassalu pitsaanerpaamik angusaqartoq akissarsitinneqarluni, § 12-ip atuuffissaata avataaniipput. Kisiannili unammisitsinerup angusaqarnissamik unammisitsinertut ilusilersorneqarsimanera naammanngilaq. Aammattaaq dommereequatigiit katitigaanerisigut, angusaqartoq akissarsitinneqartoq tunngavissarititaasut aalajangersimasut malillugit kinaassusersiunngitsumik nalilerneqartoq pitsaanerpaajusoq misissoqqinneratigut imaluunniit allatigut akissarsiassanik agguaaneq nalaatsornerinnarmik pisoqarneratut isikkoqanngitsoq qulakkeerneqartariaqarpoq.

Angusaqarnissamik unammisitsineq § 12-imi pineqartut avataanniissimappat, taassuma inatsisinut naapertuunna § 1 aamma § 3 malillugit nalilerneqassaaq. Annikitsuinnarmik iluanaaruteqarnissamut annikitsuaraaraaqqamik periarfissaqartoq pineqartoq pissusiviusimappat, tamanna isumaqanngilaq § 12 ator neqarsinnaanngitsoq. Iluanaaruteqarnissamik periarfissaqarnerinnaa tunisinissamik siuarsaasarpoq, taamaalillunilu iluanaaruteqarnissamik periarfissaqarneq imaluunniit iluanaarutaasussap annertussusaa eqqarsaatigineqassanngillat.

§ 13-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, taamaattoq imm. 1 atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 12-imi ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq qularnaveequsiissutinut, inatsimmi maleruagassat nalinginnaasut malillugit tiguisut pisinnaatitaaffinut tunngatillugu piviusumik naleqartuunngitsunut imaluunniit tassarpiartutut akisussaaffimmik qimarratigininnerusunut illersuinissaq, tassani ilaalluni pingaartumik pisisarnermut inatsit. Inerteqquteqarnermi qularnaveequsiissutit pillugit nalunaarutit, ilusaat apeqqutaatinnagu, tamarmik pineqarput. Taamaalilluni nalunaarutit atugassarititaasuni nalinginnaasuni ilaatinneqartut, taamatullu qularnaveequsiissutinut nalunaarutit immikkoortut imaluunniit ussassaaruteqarnermi

oqariartuutit tassani pineqarput, tamatullu qularnaveeqqusiissut qularnaveeqqusiissuteqartumeersuunersoq, taassuma suleqataaneersuunersoq imaluunniit siusinnerusumi kaaviiartitat ingerlaarnerata ilaaneersuunersoq apeqqutaanngilaq.

Inuussutissarsiormik ingerlataqartoq nioqqutissaq imaluunniit sullississutaasoq pineqartoq qularnaveeqqusiissummi pineqartunut ilaasoq tuniniaanissamik nittarsaassippat aatsaat aalajangersagaq atorneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq pineqartup qanoq iliorluni qularnaveeqqusiissut inuussutissarsiummik ingerlataqartumut qularnaveeqqusiissummik tunniussisuumut atorsinnaassaneraa, atuisartut pisisartullu erseqqissumik paatsuugassaannngitsumillu paasitinnegartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Qularnaveeqqusiissutip imarisai pillugit paasissutissat saniatigut, qularnaveeqqusiissutip paasissutissanik imarisassaannut assersuutitut taaneqarsinnaapput taassuma sivisussusissaa, nunami sumiiffimmi killilersuuteqarnersoq kiisalu qularnaveeqqusiissummik tunniussisup aqqa najugaalu.

Imm. 3-mut

Atuisartut pisisartullu inatsisit malillugit saneqqunneqarsinnaanngitsunik pisinnaatitaaffeqareertut, atuisartut pisisartullu pisinermut atatillugu neriorsuutip neqerorutigisap upperinnilersitsilluni isumaqartilissannginnerinik qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkap siunertaraa.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pisinnaatitaaffiit saneqqunneqarsinnaanngitsut atuisartumut pisisartumullu inatsisit malillugit atuuttut pillugit paasissutissiinissamut pisussaaffeqarpoq. Pisiaqarnerup naammassinerani tiguisup pisiap uppersaataani tigusaani naqiteriikkatut ilisimatitsissutikkut paasisitsinissamut pisussaaffigisaq ilaatigut piviusunngortinneqarsinnaavoq.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq atuisartut pisisartullu qularnaveeqqusiissutinut tunngavissarititaasunik allaganngorlugu tigusaqarnissamik kisaateqartut, aamma tamatumunnga periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Aalajangersakkami inuussutissarsiummik ingerlataqartup imaaliallaannarluni oqaasiinnartigut qularnaveeqqusiissuteqariarlutik tamatuma kingorna qularnaveeqqusiissummik atuisartumut pisisartumullu allaganngorlugu tunniussiumajunnaarsinnaannginnera qulakkeerneqassaaq. Aalajangersakkami atuisartup pisisartullu qularnaveeqqusiissummik oqaatsit qularnaveeqqusiissummik tiguisussamit paasiuminartut atorlugit allaganngorlugu tiguisarnissaa qulakkeerneqassaaq. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pisisup tamanna piumasarippagu, pisisup qularnaveeqqusiissut oqaatsit suut atorlugit kissaatigineraa

apeqqutaatillugu, qularnaveeqquusiissummik kalaallisut, danskisut imaluunniit tuluttut allaganngorlugu tunniussisinnaanissamut pisisaaffeqarpoq.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu atuisartut pisisartullu pisinissamik kaammattuinerup pineqartup aalajangersimasumik nalilersorsinnaalernissaanut paasissutissanik pissarsisarnissaannik qulakkeerinissamik siunertaqarluni.

Aalajangersakkami paasissutissat aalajangersagaq malillugu atuisartumut pisisartumullu paasissutissiissutigineqartussat qanoq iluseqarnissaannik piumasaqaateqartoqanngilaq. Atuisartut pisisartullu paasissutissanik piumasarineqartunik tamaginnik pissarsinissaat qulakkeerniarlugu, taakkua pisinissamik kaammattuinermut atatillugu piffissami tassani tunniunneqassapput. Taamaattumik oqarasuaatip normua imaluunniit e-mailip atuisartup pisisartullu nammineerluni paasissutissanik pissarsiniarfigisinnaasaata paasissutissiissutiginiissaa naammassanngilaq.

Nuna tamakkerlugu niuertarfik nalinginnaasumik atuisartumit pisisartumillu ilisimaneqartuuppat, ataqatigiinnerani najugaa takuneqarsinnaasutut isigineqassaaq. Pisumi tassani inuussutissarsiornermik ingerlataqartup aqqata paasissutissiissutiginiissaa naammassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq, inaarutaasumik akiusoq paasissutissiissutigineqarsinnaanngikkaluartoq, pisisussap nioqqutissap imaluunniit kiffartuussissutip akianik nalilersuinissamik tunngavissaqarnissaa. Taamaaliornermigut pisisartoq nioqqutissamik pisinissamik piviusumik kissaateqarnerluni naliliisinnaalissaaq, aammalu pisisartoq nioqqutissanik imaluunniit kiffartuussissutinik arlalinnik inuussutissarsiummik ingerlataqartunit assigiinngitsunit pisiaqarnissamut neqeroorummik sanilliussinissamut periarfissaqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartup nioqqutissap imaluunniit kiffartuussissutip inaarutaasumik akianik saqqummiisinnaannginnera assigiinngitsunik tunngaveqarsinnaavoq. Assersuutigalugu nioqqutissaq inniminnerneqartussaq pineqarsimappat, pisiariniarneqarnerata qanoq sivilutiginissaa imaluunniit najoqqutassanut atorneqartunut akiusut pillugit nalornissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq pisinissamik kaammattuineq sunaanersoq nassuiaassummik imaqarpoq. Nassuiaassut pisinissamik kaammattuisoqarneranut tunngavissarititaasunik imaqarpoq. Siullermik oqaatigineqassaaq tunisassiap immikkuullarissusaa tullianillu akia. Tamatuma

saniatigut tunngavissarititaavoq paasissutissat marluusut taakkua atuisartuq pisisartorlu pisisinnaalersissagaat. Suliaqarnermi tunisassiaq pillugu paasissutissat immikkuullarissuseqarnermut sukumiissuseqarlutillu pisisinnaalersitsillutik nalilersorneqassappat naleqqutissaaq. Atuisartup pisisartullu paasissutissat tunniunneqartut taakkua atorlugit inniminniinissamut periarfissaqarnissaa piumasagaataangilaq. Piumasagaataangilaq oqarasuaatip normua ilisimatitsissutigineqassasoq imaluunniit inniminniiffissamik ilangussisoqassasoq. Internettikkut allagarsiinermi piumasagaatit aamma atorineqassapput.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu siunertaralugu peqatigiiffiit, inuit aalajangersimasut imaluunniit kattuffiit sorliit inuussutissarsiummik ingerlataqartumi pisiniarnerminni akikillisaavigineqarsinnaanersut inuussutissarsiummik ingerlataqartut paasissutissiissuteqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartut aaqqissuussamik akikillisaasiisartut, sumiiffimmi erseqqissumiittumi paasissutissiissutigissavaat kikkut akikillisaavigineqarsinnaanersut, kisianni qanoq annertutigisumik pisinnaaffeqartut akikillisaavigineqarsinnaanersut allassimasariaqarani. Sumiiffik erseqqissumiittoq tassaasinnaavoq pisiniarfiup matuata eqqaa imaluunniit nerrivik akiliisarfiusoq. Sumiiffik erseqqissumiittoq paasineqassaaq tassaasoq allagartaq peqatigiiffiit imaluunniit kattuffiit sorliit pineqartunut ilaanersut pillugu paasissutissanik imaartoq, piffissami sukulluunniit pisiniarfimmi pisiniartunit takuneqarsinnaassasoq. Qaqugukkulluunniit nioqqutissanik allanilluunniit atortussianik tassaniittoqassanngilaq, taamaalilluni allagartaq tamakkiisumik takuneqarsinnaanani imaluunniit atuarneqarsinnaanani.

Imm. 2-mut

Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq piunaffigineqarnermigut nioqqutissanut imaluunniit kiffartuussissutinut akikillisaaserneqarsimasunut taakkualu annertussusaannut allattuiffimmik takutitsinnaassaaq. Allattuiffik nioqqutissat tamarmik ataasiakkaarlutik allattorsimallutik sukumiisuusariaqanngilaq. Assersuutigalugu naammappoq allassimaguni qarliit meqqimik ilisarnaataasumik allagartallit tamarmik 10 procentimik akikillisaaserneqassasut. Inuussutissarsiummik ingerlataqartut nammineerlutik aalajangissavaat, aaqqissuusaasumik akikillisaasiiniarnerlutik aammalu nioqqutissat kiffartuussissutillu akikillisaareersut akikillisaasersorneqassanersut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq, pisisartut internettikkut imaluunniit allatigut imaaliiallaannaq pisiniarfimmukarluni il.il. saaffiginniffiusinnaanngitsunut

isumaqatigiissuteqarnissamik toqqaasimasut, assersuutigalugu allatsitsivissat atorlugit allatsitsilluni tuniniaasarfiit, peqatigiiffik imaluunniit kattuffik aqutigalugu, pisisartut tuniniaasoq ornillugu attaveqarfigalugu pisiniarnissamik periarfissaqartutuulli, assigiimmik akikillisaavigineqarnissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Inuussutissarsiummik ingerlataqartut ungasianiit tuniniaanermi imm. 2-imituulli, nioqutissat kiffartuussissutillu sorliit aaqquissuussaasumik akikillisaasersuinermi ilaatinneqarnersut pillugu paasissutissiissapput. Nioqutissat pineqartut allattorsimaffiannik takutitsisoqarsinnaassanngilaq, kisianni nittartakkami imaluunniit pisiassat katalogianni il.il. paasissutissat taakkua assingi nassarineqarsinnaassapput.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 15-imik ingerlatitseqqineruvoq. Aalajangersagaq nutaanerusutut oqaatsinut naapertuuttumik allanngortinneqarpoq, taamaalilluni Naalakkersuisut (qallunaatuani Landsstyret) Naalakkersuisunut allanngortinneqarluni.

Aalajangersakkami siunertaavoq atuisartut pisisartullu nioqutissap qanoq imaqarnera sunillu piginnaasaqarnera pillugu paasissutissinneqartarnissaannik qulakkeernissaq, kisiannili aalajangersagaq nioqutissamut aalajangersimasumik pitsaassuseqarnissaa imaluunniit atorineqarsinnaaffii pillugit maleruaqqusanik suliaqarsinnaanissamik periarfissiinngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami nioqutissap poortuusersuutaanut piunasaqaatit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersakkami Naalakkersuisut nioqutissap poortuusersuutaanut piunasaqaatit pillugit maleruagassanik atuutsitsilersinnaanerinik qulakkeereqataassaaq, assersuutigalugu neqit qerititaanngitsut Kalaallit Nunaanni tunineqartut akimut ersittumik pooqartillugit tunniunneqartassasut, taamaalilluni pisisartoq nioqutitip qanoq ittuuneranik naliliisinnaalersillugu.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 17-

imik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersagaq nutaanerusutut oqaatsinut naapertuuttumik allanngortinneqarpoq, taamaalilluni Naalakkersuisut (qallunaatuani Landsstyret) Naalakkersuisunut allanngortinneqarluni.

Aalajangersakkami nalinginnaasumik tunngaviusoq aalajangersarneqarpoq, tassalu nioqqutissat atuisartunut pisisartunullu tunineqartussatut neqeroortigineqartoq akia pillugu paasissutissartalerneqassasoq. Aalajangersakkami nioqqutissat pisiniarfimmi, niuertarfimmi imaluunniit inini allani atuisartut pisisartullu nalinginnaasumik nioqqutissanik takusaaffigisartagaanni saqqumisut, kiisalu nioqqutissat assingusumik periaaseqarluni pisiniarfiit niuertarfiillu avataanni tuniniarneqarlutik neqeroortigineqartut pineqartunut ilaapput. Inniminniinissamut periarfissaqartillugu atuisartunut nioqqutissat qarasaasiakkut neqeroortigineqarfianni aalajangersagaq aamma atuuffeqarpoq.

Pisiniarfiit igalaavinut tunngatillugu nalunaaqutsersuineq igalaap silataaniittunut atuaruminartuussaaq. Nioqqutissat ataasiakkaat tamarmik akilersorneqarsimassasut piumasagaataangilaq, kisianni allagartalersuineq allagarsiinerlu nioqqutissap akia pillugu atuisartunit pisisartunillu qularutissaajunnaarlugu ilusilersorneqarsimassaaq.

Akiusoq paasissutissiissutigineqartussaq tassaavoq akiusoq nioqqutissap nalinginnaasumik niuertarfimmi pineqartumi tunineqarnerani akigitinneqartartoq. Pisisartunut aalajangersimasunut akikillisaasersuinerit akiusumi allassimassanngillat. Nioqqutissani aalajangersimasuni atuisartunut pisisartunullu tamaginnut nalinginnaasumik akikillisaasersuisoqarpat, akikillisaasersuutaasoq taanna akiusumit allagarsiissutaasumit ilanngaatigineqarsimassaaq.

Aalajangersagaq tamanna atuisartut pisisartullu nioqqutissap akia, akitsuutit ilanngullugit, pillugu paasisaqalertorsinnaanissaannik akornusiinermik malitseqanngippat, allanik akiusunik paasissutissartalersuinissamut akornutaangilaq, assersuutigalugu siornatigut akiusoq. Suliassaqarfinni aalajangersimasuni akilersuinerlut tunngatillugu nalinginnaasumik akuerisaasunik ileqqunik atuisoqarpat, tamanna atorneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu oqaatigineqarsinnaavoq, atuagaarniarfinni nalinginnaasumik ilisimaneqartoq, atuakkat akilersorneqartarnerat quppernermi siullermi ikkussorneqartartoq.

Imm. 2-mut

Kiffartuussissutinut tunngatillugu aalajangersagaq imm. 1-imi aalajangersakkamut assinguvoq. Kiffartuussissutit atituumik oqaaserineqarmat, inuussutissarsiutini assigiinngitsunik ilisarnaateqartuni arlalinni atorneqartoq, maleruagassamik naleqquttumik inuussutissarsiutinik tamaginnik ataatsimut maleruagassiisumik ilusilersuinissaq ajornakusoorpoq. Taamaattumik maleruagassaq piginnaatitsissummut maleruagassatut ilusilersugaavoq, taanna malillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik misissuineq malillugu suliassaqarfinni toqqartukkani, kiffartuussissutinut akiusut suliassaqarfinni toqqartussani

pissutsinut immikkuullarissunut naleqqussagaasut pillugit paasissutissanut maleruaqqusanik aalajangersaasoqarsinnaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq inuussutissarsiummik ingerlataqartut kiffartuussissutinik akiligassiissuteqarnikkut suliaqartartut, atuisartup pisisartullu piumasaqarneratigut taassuminnga atuisartumut pisisartumullu nioqqutissat kiffartuussissutillu sullissinermut ilaasut akianik misissuisinnaalersitsisumik, akiligassiissummik immikkoortitikkamik tunniussisarnissamik nalinginnaasumik pisussaaffeqarnerannik atuutsitsilernissamik nassataqarpoq.

Nalinginnaasumik akiligassiisarnissamik pisussaaffeqarnermi qulakkeerneqassaaq, sioqqutsisumik kiffartuussissummut akiusumik aalajangersimasumik nalunaaruteqartoqarsimatinnagu, atuisartut pisisartullu akiusup inuussutissarsiummik ingerlataqartup kiffartuussissummut piumasaqaatigisaata pisinnaatitaaffiunerata nalilersinnaanissaanut tunngavissaqarnissaa. Paasissutissat tunniunneqartussat atuisartunut pisisartunullu akiusut suut nioqqutissamut kiffartuussissummullu tunniunneqartumut naatsorsorneqarsimanersut misissuisinnaalersitsissapput.

Aallaavigalugu piumasarineqarsinnaassaaq nioqqutissat aki sulinermullu akissarsiat immikkoortillugit nalunaarsortarnissaat, kiisalu sulinermut akissarsiat piffissaq atorsimasaq aamma nal. akunneranut akissarsiat naapertorlugit immikkoortiterneqarnissaat. Aalajangiisuussaaq atuisartuq pisisartorlu paasissutissat tunniunneqartut tunngavigalugit sullississummut ilaasunik taassumalu akiani naliliisinnaalersitsisimasut. Annikitsualuit arlalippassuit, assersuutigalugu assassorluni suliaqartut sullississutaannut atatillugu, akiligassiissummi erseqqissarneqarsimanissaat piumasarineqarsinnaassanngilaq, pissutigalugu tassani taakkua ataatsimut akiat allassimappat naammassammat.

Suliaqarfiusumi ileqqorisat il.il. immikkoortitsissutaasut qanoq annertuginissaannik naatsorsuuteqartoqarsinnaaneranut sunniuteqarsinnaapput.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq tunisinissamik siuarsaatitut oqaatsit uukapaatitsinertut ilusilimmik atorneqassannginnerisa qulakkeernissaat, ingammik aalajangersimasumik akinut tunngasuunerinik imaluunniit tuniniaanernik pasinarsaarippata, soorlu akikillileerujussuarluni neqerooruteqarnermut imaluunniit nioqqutissanik akikilliliilluni tunisinermit/toqqortaatinik nungusaanernut. Kiisalu neqerooruteqarluni allagartaliineq il.il. akimik annikillitsisineq nioqqutissamut nalinginnaasumut naleqqiullugu pitsaassutsip annikinneruneranik patsiseqarnera isertuutissanngilaa, soorlu nioqqutissat pisoqalisut, nioqqutissat pingaannginnerit assigisaasalu tunineqarnerini.

Pisinertaaq aamma immikkut iluaqutaaffeqassaaq aammalu pilerisaarineq imaluunniit allagartalersuineq sioqqullugu pilerisaaruteqartutut niuertarfimmi piffissami sivisunerusumi nioqqutissaq imaluunniit sullississut tunisarineqarsimassalluni.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu akiliutit suunersut nassuiarneqarluni.

Akiliut tassaavoq inuussutissarsiummik ingerlataqartup nioqqutissamut imaluunniit kiffartuussissummut atatillugu akiliisitsissutigisartagaa, assersuutigalugu oqarasuaammik atuilernissamut akiliutigitinneqartarqoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq pisinermut atatillugu akiliutit suut akilerneqassanersut kiisalu akiliutinik allannguinerit imaluunniit nutaanik akiliuteqartitsilerneq pillugit atuisartut pisisartullu paasissutissinneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Aammattaaq aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq atuisartut pisisartullu siumut naatsorsuutigisaqarsinnaalernissaat, aammalu isumaqatigiissuteqarnermi akiliutissat ersitsinneqarnissaat. Atuisartoq pisisartorlu isumaqatigiissuteqarnermi, pilersitsinerinnaanngitsumi kisiannili aamma siunissami isumaqatigiissutini akiliutinik allannguisoqassappat, isumaqatigiissutip qanoq akisutigilernissaanik naliliinissamut periarfissaqassaaq. Isumaqatigiissummi atuuttumi atuisartumut pisisartumullu iluanaarutaanngitsumik akiliutit annertussusaannik allannguisinnaanissamut imaluunniit akiliisitsisinnaanissamut tunngavissarititaasut isumaqatigiissummi erseqqissumik erseqqissarneqarsimassapput.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pingaarnertigut atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuni-
niaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartar-
fittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi §
18-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq imm. 2 nutaajuvoq. Aalajangersagaq
nutaanerusumik oqaatsinut naapertuuttumik allanngortinneqarpoq, taamaalilluni
Naalakkersuisut (qallunaatuani Landsstyret) Naalakkersuisunut allanngortinneqarluni.

Aalajangersakkami ulluinnarni atugassanut pisiniarfinni, pisinermut akiusup akilersuinikkut
akilerneqarsinnaaffiini, tunisinerit tamarmik pineqartunut ilaapput, tunisisoq
piginnittussaataaannissamik taamaannginnissamilluunniit pisussaatinnersoq apeqqutaatinnagu.
Paasissutissat isumaliutersuuteqarnerup nalaani pigineqassapput, tassa imaappoq pisisartup

nioqqutissamik imaluunniit sullississummik pisinerpiaa sioqqullugu. Paasissutissat pisisoq tamatuminnga kissaateqarsimangippat, allaganngukkatut ilusilerlugit tunniunneqassanersut aammalu pisisunut assilisatut tunniunneqassanersut piumasaaqatigineqanngilaq.

Aalajangersagaq pisiassamut aalajangersimasunut atasumik akiitsornermut tunngassuteqarpoq. Kisiannili akiitsortitsisoqartartoq, kisianni akiitsorneq nioqqutissamik aalajangersimasumik pisinermut atatinngu taama pisoqartartoq, niuertarfimmi nalinginnaasumik allagarsiussaappat maleruagassaq atuutissanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu siunertaralugu atuisartooq pisisartorlu internettikkut isumaqatigiissuteqarnissamik toqqaasoq imaluunniit pisiniarfimmut ornigulluni saaffiginninnissamut periarfissaqanngitsoq, tuniniaasumut ornigullutik attaveqarnissamut periarfissaqartutuulli, akiitsorluni pisisarneq pillugu paasissutissanik taakku pissarsiaasa assinginik pissarsinissamut periarfissaqassasoq. Paasissutissat taakkua imm. 1 malillugu tunniunneqartussat, aamma ungasianiit tunisinermi tunniunneqassapput.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 19-imik ingerlatitseqqineruvoq. Aalajangersagaq nutaanerusumik oqaatsinut naapertuuttumik allanngortinneqarpoq, taamaalilluni Naalakkersuisut (qallunaatuani Landsstyret) Naalakkersuisunut allanngortinneqarluni.

Aalajangersakkami pineqarput, nioqqutissat aamma tuniniaariaatsit, akiusunik aalajangersaanerup amerlanertigut pisisup aamma tuniniaasup akiusoq pillugu oqaloqatigiinnerisigut/oqallinnerisigut imaluunniit neqerooruteqarnikkut imminnullu qaangeqattaarnerisigut pisussaanerani § 17-ip atuutsinnissaa naleqqutissanngippat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq piginnaatitsissummumut maleruagassaavoq, taamaalillutik Naalakkersuisut atornikunik tuniniaaneq § 17-imi pineqartunut ilaanngitsoq maleruagassanik aalajangersaasinnaallutik.

§ 21-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut

ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 20-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami ilaatigut §§ 16-imi aamma 19-imi maleruagassat ussassaarinermut allagarsiinermullu tamatuttaa atuuksinneqarput, piumasagaatigineqarluni nioqqutissap sullississutillu akia pillugu ussassaarummi imaluunniit allagarsiissummi paasissutissiisoqassasoq. Allagarsiinikkut assigisaatigulluunniit akilersuinikkut akiusup akilerneqarnissaa pillugu paasissutissanut tunngatillugu, pingaartumik nioqqutissamut siulequtsiussatut akiliutissap annertussusissaa taamaallaat allagarsiinermi allassimatillugu, taamaattumillu akiitsorluni pisinermi ataatsimut katillugu akiumik atuisartut pisisartullu naleqquttumik naliliinissamut tunngavissinneqartinnagit, § 19-ip atorneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

§ 22-mut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 13-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami inuussutissarsiummik ingerlataqartut niuernermet ilisarnaatinik pigingisaminnik atuinissaat imaluunniit nammeneq niuernermet ilisarnaatiminnik allanut paarlaanneqarsinnaasunik atuinissaat inerteqqutigineqarpoq. Atuinerat aalajangersakkami pineqartunut ilaassappat tamanna inuussutissarsiornermik siunertaqartumik pissaaq. Aalajangersakkap atorneqarnissaanut assersuutitut taaneqarsinnaapput allagartanik, uniforminik imaluunniit assartuussinermet angallassissutini pinnersaatinik ilusilersuinerit, inuussutissarsiornermik suliffeqarfimmi atorneqartut. Taamaalilluni illersuineq ilisarnaatinut suliffeqarfiummut pineqartumut takutitsisunut, taamaalilluni suliffeqarfimmik tamanit ilisarinnitsitsilertussanut tunngassuteqarpoq.

§ 23-mut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 14-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq imm. 3 nutaajuvoq. Imm. 3 nutaajusup kingunerisaanik maannakkut imm. 3-iusoq imm. 4-inngorpoq aammalu imm. 4 inatsimmi matumani imm. 5-inngorluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami inuit kikkulluunniit atorfeqarnertik imaluunniit suleqataanertik imaluunniit suliaqarnertik tunngavigalugu inatsisinik naapertuuttumik suliffeqarfimmut isersinnaasut pineqarput.

Aalajangersakkami inuup isertuussamik nammineq ilisimannilersimanera taamatullu paasisaqartinneqarsimanera ilaatinneqarpoq. Siulliullugu taaneqartumi aamma pissutsit eqqaamasagarneq, allakkiat imaluunniit assilisat kingusinnerusukkut isertuussamik eqqaaqqinneqalersinnaasut atorneqarsinnaasullu pineqarput, kingulliullugulu taaneqartumut atatillugu amerlanertigut tassaassaq nassuiaatinik, ilusilianik, titartakkanik assigisaannilluunniit pissarsisimaneq pineqassallutik. Pissutsit taakkua pisut malillugit tillinnertut isigineqarsinnaassapput.

Inuit susassaqqanngitsut suliffeqarfimmut imminnut isersinnaalersittut aammalu taamaaliornermikku isertugaatinik ilisimasagalersut imaluunniit atuisut, aalajangersakkami pineqartunut ilaangillat, kisianni pissutsit taamaattut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi pineqartunut ilaasimasinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami isertugaatinik piginnaatitaanani ingerlatitseqqinnerit imaluunniit atuinertit pineqarput. Isertuussat ingerlateqqinneqarnissaannut atorneqarnissaannulluunniit akuersissuteqarsimappat imaluunniit tamanna suliaqarnerup malitsigisaanik pisariaqarsimappat, pissutsit taakkua aalajangersakkami pineqartut avataaniissapput.

Siullermik pingaarnertullu aalajangersagaq sulisunut imaluunniit suleqataasunut il.il. suliffeqarfiup isertuussaai pillugit paasisutissanik taassuma unammillertaannut ingerlatitseqqittunut tunngassuteqarpoq. Taamatut pisoqarnerani unioqqutitsineq suliffeqarfimmut isertuussinissamik piumasaqaateqartumut immikkut ulorianaateqarpoq. Aalajangersagaq aamma inunnut suliffeqarfimmut attuumassuteqarunnaareersunut ilisimasaminnik ingerlatitseqqittunut imaluunniit nammineq atuisunut tunngassuteqarpoq. Taamaattoq pisuni taakkunani isumaqatigiissutit immikkut ittut atorlugit tamatumunnga iliuseqarnissaq aalajangiunneqareersimassaq, assersuutigalugu unammillernermit immikkut piumasaqaatit atorlugit.

Ingerlatitseqqinnissamik imaluunniit atuinissamik inerteqquteqarneq atorfeqareernerup imaluunniit sulereernerup kingorna soraareernermit ukiut pingasut atuuppoq. Taamaattorli ilimagineqartariaqarpoq piffissaliussap taassuma naareernerata kingorna inuinnaat eqqartuussisulersuussinikkut akisussaatinneqarnerat atuussinnaasoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq pulaartut angalaarunneqarnerup nalaani suliffeqarfimmi ininit paasisutissanik pisarsineranni imaluunniit pulaartut tamatumunnga inerteqquteqaraluartoq

assiliisaarneranni atorneqassaaq. Aalajangersagaq aamma asaasutut sulisut imaluunniit assassorlutik suliaqartut suliffeqarfimmi suliaqarnermik nalaanni inuussutissarsiornermi isertugaatinik pissarsisimappata atorneqassaaq.

Imm. 4-imut

Imm. 4 malillugu illersuineq imm. 1-imi aamma imm. 2-imi pissutsinit taaneqartunit allaaneruvoq, tassani isertugaatinut tunngatillugu piumasaqaateqartoqanngimmat, kisianni taamaallaat najoqqutassat pineqartumut suliassamik suliaqarnermut atatillugu imaluunniit allatigut inuussutissarsiorneq siunertaralugu paasitinneqartut pineqarlutik. Najoqqutassat paasitinneqarnerat inatsit malillugu tassaasinnaavoq erseqqissumik oqaatiginninneq imaluunniit pisunit takuneqarsinnaallutik ersiinnartumiissimasut.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami inuussutissarsiornermi isertugaatinut tunngatillugu tillitanik tuniniaaneq pineqarpoq, pissutigalugu najoqqutassanik allamit pissarsiarineqarsimasumit atuisup eqqorneqarsinnaanissaa pisariaqarsorineqarmat. Aalajangersakkami paasissutissanik imm. 1-4-imi inunnit pineqartuneersunik atuineq kisimi eqqorniarneqarpoq. Najoqqutassat inunnit taakkunannga allaanerusuneersuuppata, pissutsit pinerluttulerinermut inatsimmi aalajangersakkat malillugit malersorneqarsinnaassaaq.

§ 24-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 21-imik ingerlatitseqqineruvoq.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat malinneqarnissaannut imm. 2-imi aamma imm. 3-imi pisut taaneqartut ilaatinngit, nakkutilliisuussaaq.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut imaluunniit Naalackersuisut tamatumunnga piginnaatitaat § 16, imm. 2-imi, nioqqutissanik Naalackersuisunit ilitersuineq malillugu poortuusersuutit pillugit aalajangersakkanut tunngasumi nakkutilliisuussapput.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut imaluunniit tamatumunnga Naalackersuisunit piginnaatitaasoq § 16, imm. 1-imi, aamma aalajangersakkanik § 16, imm. 1 naapertorlugu aalajangersagaasunik nakkutilliisuussaaq. Nunatsinni Inuussutissalerineq aamma Inuussutissat pillugit

Oqartussaaffiup nakkutilliisuunissaa naatsorsuutigineqarpoq. Uumasut nakorsaata ullussalersuineq, atasinnaassuseq, nioqqutissap suussusaanik nassuiaatit il.il. misissortassappagit naleqqutissaaq, pissutigalugu oqartussaasoq taanna nerisassanorpiaq tunngatillugu aalajangersakkanik allanik nakkutilliisuummat, taamaattumillu nerisassat tuniniaqqinneqarnerminni qanoq passunneqassanersut ilisimasaqartooreerluni.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup paasissutissanik pisariaqartunik piunasaqarnikkut atugassinneqartarnissaa qulakkeerneqassaaq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, inunnut ataasiakkaanut imaluunniit suliffeqarfimmi aningaassaqaarnikkut niuernikkullu tunngasunut tunngatillugu allagaatinik takunnissinnaanissamut illersuinissamut pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat, inummut imaluunniit suliffeqarfimmut pineqartumut aningaasaqarnermut annertuumik pingaaruteqartumik pisoqarsimappat, atorneqarsinnaassammata.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq Naalakkersuisut imaluunniit Naalakkersuisunit piginnaatitaasup paasissutissanik pisariaqartunik atugassinneqartarnissaa. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, inunnut ataasiakkaanut imaluunniit suliffeqarfimmi aningaassaqaarnikkut niuernikkullu tunngasunut tunngatillugu allagaatinik takunnissinnaanissamut illersuinissamut pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat, inummut imaluunniit suliffeqarfimmut pineqartumut aningaasaqarnermut annertuumik pingaaruteqartumik pisoqarsimappat, atorneqarsinnaassammata.

§ 25-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 23-imik ingerlatitseqqineruvoq. Taamaattorli aalajangersagaq kapitalinut aggulunnera malillugu iluarsanneqarpoq. Taamaattoq imm. 2 nutaajuvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup suliassaq eqqartuussivimmut suliakkiussinnaagaa imaluunniit inatsimmi pineqaatissiiisarnermut aalajangersakkat naapertorlugit uparuaaqquisinnaalluni. Oqaatigineqassaaq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup taanna eqqartuussivimmut suliakkiutilersaanngippagu, inuussutissarsiummik ingerlataqartut kalluarneqartut namminneerlutik suliamik eqqartuussivimmut tunniussinissamut periarfissaqarmata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu aalajangersarneqarluni Naalackersuisut imaluunniit Naalackersuisut uumasut nakorsaqaqarnermut oqartussaasutut toqqagaat, taamatullu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik imm. 1 naapertorlugu suliamik eqqartuussivimmud suliaakkiissuteqarsinnaammata imaluunniit inatsimmi pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat naapertorlugit uparuaaqquisinnaalluni. Taamaattoq pisussaataasooq taamaallaat § 16, imm. 1-ip imaluunniit maleruaaqusat § 16, imm. 1-imi inatsisitigut tunngaveqartut unioqqutinneqarnerat pillugu suliaakkiissuteqarsinnaavoq imaluunniit uparuaaqquisinnaalluni.

§ 26-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuussutissarsiummik ingerlataqartut tuniniaanissamik nittarsaassinermiinnut atatillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit sioqqutsisumik nalunaarfigineqarnissamik periarfissaqartinneqarnissaannik siunertaqarluni.

Aalajangersakkami inuussutissarsiummik ingerlataqartut tuniniaanissamut najoqqutassat tamanut saqqummiunneqarsimangitsut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut saqqummiussinissaannut aammalu suliniut inatsisinut atuuttunut naapertuuttutut aqutsisoqarfimmit isigineqarnersoq pillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup oqaaseqarfiginninnissaanut periarfissiisoqarpoq.

Isumalluutissat atugassiissutigineqartut killissaasa iluanni siunertamik sapinngisamik pitsaanerpaamik naammassinninnissaq siunertaralugu, inatsisip siunertaanut naapertuuttumik suliaqarnerup aqqiissuunnissaa Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nammineerluni isumagissavaa. Taamaattumik suliffeqarfiit sioqqutsisumik nalunaarfigineqarnissamik killeqanngitsumik piumasaqarsinnaanngillat, kisianni taamaallaat suliaqarneq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi isumalluutissanut atugassiissutigineqartunut naleqqussarneqarsinnaappat tamatuminnga qinnuiginninnerup akuerineqarnissaa piumasarinnaallugu.

Sioqqutsisumik nalunaaruteqarneq tuniniaanissamik nittarsaassinissamik eqqarsaatigineqartup inatsisinut naapertuunneranik Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup isiginninnera pillugu oqaaseqaateqarnermik malitseqassaaq. Nalinginnaasumik aperisunut soqutiginaateqartoq tassaavoq suliniutaasussaq inatsisinut naapertuunnersooq. Tamatumunnga erseqqissumik isummerneq naatsumik tunngavilersuutitaqartillugu, nalinginnaasumik akissutitut naammaginartuussaaq. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik isumaqarpat, taamatut nalunaaruteqarnissaaq ajornartoq, aperisooq allamik aammalu pisut tunngavissatut pigineqartut

tunngavigalugit nalilersuinermi ilaatinneqartut ilimagineqarsinnaasut pillugit naatsumik ilisimatinneqarnermik annertunerusumik piunasaqarsinnaanngilaq.

Sioqqutsisumik nalunaaruteqarneq saqqummiunneqartut inatsisinut naapertuunnerat pillugu nalunaarutaavoq, aammalu atorsinnaassuseqarnerannik nalilersuinerunani, taamatullu inatsisinik unioqqutitsinerup qanoq pinngitsoorneqarsinnaaneraniq ilitsersuisoqarnissaq naatsorsuutigineqarsinnaanani.

Sioqqutsisumik nalunaaruteqarneq ilisimatitsissutaavoq aammalu inatsisinut naapertuunneranik pituttuisumik isummernerunani. Tassaniippoq assersuutigalugu ussassaaruteqarnermik ingerlassap naammassineqarnerani ingerlassaqarnerup inatsisinut naapertuuttuunneranik naliliinermut tunngavigisamik allannguisunik pisut saqqummersinnaaneri imaluunniit pinngorsinnaaneri. Taamaattorli sioqqutsisumik nalunaaruteqarneq imatut paasillugu pituttuissaaq, inuussutissarsiummik ingerlataqartup kingusinnerusukkut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit aalajangiussaq sioqqutsisumik nalunaarutaasumut naapertuuttunngornissaa tunaartarisinnaassagaa, ingerlassap imarisaanut imaluunniit naammassineqarnerata ilusaanut pingaarutilinnik nutaanik paasissutissanik takkuttoqassanngippat.

Imm. 2-mut

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik sioqqutsisumik iluarinnittumik nalunaaruteqareerpat, aqutsisoqarfik nammineq iliuuseqarnermigut, suliniuteqarnerit sioqqutsisumik nalunaaruteqarnermi pineqartut aammalu nalunaaruteqareermermi piffissap naleqquttup iluani aallartinneqartut tunngavigalugit, inuussutissarsiummik ingerlataqartumut suliniuteqarluni akuliussinnaanngilaq, pissutsit iluarinnittumik nalunaaruteqarnerup nalaanut tunngavigisatut naleqqiullugit pingaarutilimmik allaanerusutut ilissanngippata.

Neqerooruteqarluni ingerlassaq piviusunngortinneqarpat iluarinnittumik sioqqutsisumik nalunaaruteqartoqaraluartoq suliffeqarfiup pineqartup akuerisariaqarpaa inuussutissarsiummik ingerlataqartut allat imaluunniit atuisartut pisisartullu suliniuteqarnerup inatsisinut naapertuunneranik maalaaruteqarneq aqqutigalugu apeqquusiisinnaanerat. Taamaattorli taamatut pisoqartillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nalinginnaasumik suliamik isumaginninnerup pisariillisakkap kingornatigut maalaarutaasoq itigartitsissutigissavaa, tamannali pissanngilaq suliniut maalaarutaasoq oqaaseqarfigineqartumit annertuumik allaassuteqartuuneranut najoqqutassaqaassappat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup sioqqutsisumik nalunaaruteqartarnissaanut akiliutinut tunngatillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami sioqqutsisumik nalunaaruteqarnermi suliassanik suliarinninnermut tunngatillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Aalajangersagaq maleruagassanik inuussutissarsiummik ingerlataqartup piffissap naleqquttup iluani sioqqutsisumik nalunaaruteqarfigineqarnissaanik qulakkeerisunik aalajangersaasoqarnissaanik qulakkeereqataassaaq.

§ 27-mut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 26-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq naammagittaalliuutaasut Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliamit suliarineqartarunnaarput, kisiannili Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit suliarineqartalerlutik.

Aalajangersakkami Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiisinnaatitaaffii, nioqqutissanut, sullississutinut kiffartuussissutinullu atuisartunit pisisartunillu naammagittaalliuutinut tamanut tunngasut nassuiarneqarput.

§ 28-mut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 27, imm. 7-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit taarserneqarpoq.

Aalajangersakkami nassuiarneqarpoq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut naammagittaalliuutinik, inatsisit allat naapertorlugit allanik naammagittaalliortarnermut maleruagassanik aalajangersaaffiusimasunik imalluunniit allanik naammagittaalliortarfeqartinneqartunik, suliaqarnissamut aalajangiisinnaatitaaffeqanngitsoq.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 28,

imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit taarserneqarpoq.

Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut naammagittaalliutinik suliaqarnissamut aalajangiisinnaatitaaffeqarnerat isumaqatigiissutigut killilerneqarsinnaanngitsoq. Taamatut killileequisissut assersuutigalugu pisinermi isumaqatigiissummi imaluunniit nalinginnaasutut niuernermit atugassarititaasuni imaritinneqassappat atuuttuusussaassanngilaq, piviusuunngitsuusutullu isigineqassalluni. Tamanna killiliissutinut sunulluunniit tamanut atuuppoq, aamma assersuutigalugu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunut maalaarutaasoq aatsaat suliffeqarfiup suliamut isummernissaanut periarfissereerneratigut pisinnaaneranut immikkut piumasqaateqartoqarpat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 28, imm. 2-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit taarserneqarpoq.

Aalajangersakkami suliap uppersaait apequtaallutik qanoq inerneqassanersoq aalajangerneqartussaanerani Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiisinnaanngitsutut imminnut isigigunik, Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut naammagittaalliortumik piumasqaateqarnerminik eqqartuussivinni nalinginnaasuni suliakkiinissamut innersuussinissaat periarfissiissutigineqarpoq. Aalajangersakkami aamma suliat inatsisitigut nalornissutaasunik apequtinik imaqtut, Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiiffigisinnaanngisamisut isigisaat pineqartunut ilaapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 28, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit taarserneqarpoq.

Aalajangersakkami Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut naammagittaalliutaasoq erseqqissumik tunngavissaqanngitsoq isumaqarunik, Atuisartut

Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit aalajangiinertaqanngitsumik, naammagittaalliummik Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut itigartitsisinnaanerit periarfissinneqarpoq.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuussutissarsiummik ingerlataqartup atuisartunit pisisartunillu naammagittaalliuutigineqarneranik suliassani Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiisinnaanissaannut inatsisitigut tunngavissaliilluni.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu kikkut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortanik toqqaanissamut pisinnaatitaanersut kiisalu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortat qassit toqarneqassanersut aalajangersaaviulluni. Kattuffiit inassuteqarsinnaatitaasut tamanna kissaatigineqarsimappat, ilaasortat taakkua Unammilleqatigiinnermi Aalajangiisartuni aamma Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortaasussatut inassuteqarnissamut periarfissaqarput. Aamma ilaasortamik allamik, ilaasortamit kattuffiup Unammilleqatigiinnermi Aalajangiisartunut inassuteqaatigisaanit allaanerusumik inassuteqarnissaq periarfissaqassaaq. Aqutsisoqarfimmi pisortaq suliame aalajangiiffiusussami attuumassuteqarsimappat, Aqutsisoqarfimmi pisortap tullersortini toqqarsinnaassavaa. Aammattaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit ilaasortaq inassutigineqartoq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni siulittaasuussasoq. Tamanna aamma Aqutsisoqarfimmi pisortap suliamut attuumassuteqarnerata malitsigisaanik tullersortimik toqqaasoqarsimatillugu atuutissaaq.

Imm. 3-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu ilaasortat piffissamut ukiunik sisamanik sivisussuseqartumut toqarneqartassasoq aalajangersaaviulluni. Ilaasortaq piffissap ingerlanerani tunuarnissamik kissaateqarpat, kattuffik attuumassuteqartoq ilaasortassamik nutaamik toqqaasussaassaaq. Ilaasortap nutaap piffissamut atuuffissaanut ilaasortat sinnerisa piffissaq atuuffissaat malinneqassaaq, taamaalilluni piffissat atorunnaarfiat ataatsikkut pissalluni.

Imm. 4-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut qanoq aalajangiinerminnik ingerlatsisassanersut aalajangersaaviulluni. Siulittaasoq naliliippat naleqqutissasoq imaluunniit suliassat aalajangiisartut naapillutik ataatsimiinnissaannut tunngavilersuutaasinnaasut naammattumik amerlassuseqarpata

Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiissinnaasut aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq.

Suliassaq ilaasortanut allakkatigut taasinikkut aalajangiiffigisassanngorlugu saqqummiunneqartussanngorlugu nassiunneqarnissaanut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni siulittaasoq tamatuma saniatigut periarfissaqarpoq, tamatuma kingorna ilaasortat saqqummiussinermut oqaaseqaateqarsinnaallutik. Taasineq saqqummiussap allakkatigut imaluunniit e-mailikkukt nassiunneratigut pisinnaavoq. Saqqummiussineq naammassippat ilaasortat oqaaseqaatigisimasinnaasaat aalajangiinermi allanneqassapput, tamatuma kingorna taanna atuisartumut taamatullu inuussutissarsiortumut nassiunneqassalluni. Allakkatigut taasinissamut periarfissaq, suliassat ataasiakkaat sukkanerusumik suliarineqartarnissaat qulakkeerniarlugu pissaaq, taamaalilluni suliassat tullianik ataatsimiinnissamut utaqqissunneqartussaassanatik.

Aammattaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut ukiumut minnerpaamik ataasiarlutik naapillutik ataatsimiittassasut, tassani ilaasortat ineriartornermik nutaanerpaamik paasitinneqartassallutik, kiisalu suliassanik aalajangiisarneq qanoq ineriartorsimanersoq pillugu ilisimatinneqartassallutik.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut nammineerlutik suleriaasissaminnik aalajangersaassasut aalajangersaaviulluni. Suleriaasissami Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut suliassanik suliarinnittarnermut tunngatillugu malittarisassanik arlalinnik aalajangersaanissamut periarfissaqassapput, allattoqarfik maalaarutininik Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni suliarineqartussatut naleqqutinngitsutut nalilerneqartunik itigartitsinissamut piginnaatinnissaanut periarfissaqassallutik, ilaasortaq pisussaaffimminik sakkortuumik sumiginnaasimappat il.il. Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortanik ilaasortaajunnaarsitsinissamut periarfissaqassallutik.

Imm. 6-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunut allattoqarfittut suliaqarnissaq Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqassasoq aalajangersaaviulluni.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut

ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 30, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit taarserneqarpoq.

Suliap eqqartuussivimmi imaluunniit isumaqatigiisitsiniartarfimmi naammassereersup Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartuni suliarineqarsinnaannginnera aalajangersakkami nassuiarneqarpoq.

§ 32-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inuussutissarsiummik ingerlataqartut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit aalajangiinnermit pituttorsimanissamik kissaateqanngikkunik, piffissaliussap aalajangersimasup iluani qisuariarnissaannik pisussaaffiliinissamik siunertaqarluni.

Aalajangersakkap malitsigisaanik atuisartuq pisisartorlu tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit taparserneqarsimatillugu, inuussutissarsiummik ingerlataqartup aalajangiinnermit pituttorsimanissamik kissaateqanngikkuni, tamatuma Atuisartuqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut aalajangiinnerup nalunaarutigineqareerneranit ullut 30-it iluanni allaganngorlugu nalunaarutigisussaavaa. Nalunaaruteqarneq allaganngorlugu tunniunneqassaaq, kisiannili tunngavilersuutitaqartariaqarani. Nalunaaruteqarneq allakkatigut nalinginnaasutigut aamma elektroniskimik, soorlu e-mail-ikkut imaluunniit telefax-ikkut nalunaarutigineqarsinnaavoq. Nalunaaruteqarneq Atuisartuqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmi inatsimmi piffissaliussatut aalajangerneqartup naannginnerani tiguneqareersimassaaq, tamannalu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinneranni nalinginnaasutut erseqqissaavigineqarsimassaaq.

Piffissaq eqqorlugu nalunaaruteqarnerup kingunerisaanik inuussutissarsiummik ingerlataqartoq aalajangiinnermut pituttorsimassanngilaq, taamaattumillu taanna pinngitsaaliissummik atuutsinneqarsinnaassanani. Atuisartup pisisartullu taamatut pisoqartillugu suliamik ingerlatitseqqinnissaaq kissaatigiguniuk, atuisartuq pisisartorlu inuussutissarsiummik ingerlataqartumut inuinnaat akornanni eqqartuussivimmi suliakkiissuteqartariaqassaaq.

§ 33-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu atuisartup pisisartullu Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit aalajangiinnermi tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit

tapersernejarsimatillugu, inuussutissarsiummik ingerlataqartup suliamik aallartitseqqinnissamut periarfissaqarneranut tunngalluni.

Piffissaliussap § 32 malillugu piffissaliussap assingaa taamaalillunilu taamatuttaaq aalajangiinerup nalunaarutigineqarsimanissaa tiguneqarsimanissaalu piunasaqaataalluni. Suliakkiissuteqarneq piffissaq eqqorlugu saqqummiunneqarsimappat, tassalu allaganngorlugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut ullut 30-it piffissaliussat naannginneranni tunniunneqarsimalluni, suliakkiissuteqarneq kinguartitsisutut sunniuteqassaaq. Tamatuma kingorna § 32 malillugu piffissamit suliamik aallartitseqqinnissamik piunasaqaateqarnerup itigartinneqarneranit imaluunniit Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut suliamik aallartitseqqinnissamut tunngasumi aalajangeereernerannit, piffissaliussaq naatsorsorneqassaaq. Ullut 30-it piffissaliussap naareernerata kingorna suliaq aallartinneqaqqissinnaajunnaassaaq. Atuisartup pisisartullu suliamik aallartitseqqinnissamik piunasaqarsinnaanera maleruagassami pineqartunut ilaanngilaq taamaattumillu ullunik 30-inik piffissaliussinermi killilersorneqarani.

Imm 1-imi oqaatigineqartutut kinguartitsisutut sunniutaasoq taamaallaat suliap aallarteqqinnissaa pillugu piunasaqarneranut siullermiinnaq atuutilerpoq. Taamaattumik piffissamut killeqanngitsumut aalajangiussinerup inatsisitigut atuutsinneranik suliamik aallartitseqqeqqusisaqattaarnerit ikiorsiullugit inuussutissarsiummik ingerlataqartoq kinguartitsisinnaanngilaq.

§ 34-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu aalajangiinerup atuisartup pisisartullu tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit tapersernejarfigisaata, §§ 32-imi aamma 33-imi piffissaliussat naareernerisa kingorna pinngitsaaliissummik atuutsinneqalersinnaanissaannik qulakkeernissamik siunertaqarluni.

Taamaattorli § 32 naapertorlugu inuussutissarsiummik ingerlataqartoq tamanna sioqqullugu allaganngorlugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut nalunaaruteqarsimappat, pineqartup aalajangiinnermit pituttorsimanissaq kissaatiginngikkaa, pinngitsaaliissummik atuutsitsinissamut periarfissaq atuutissanngilaq. Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup piffissaliussap naannginnerani inuussutissarsiummik ingerlataqartumit aalajangiinnermit pituttorsimanissani kissaatiginagu allaganngorlugu nalunaarut tigusimappagu, atuisartup pisisartullu suliaq eqqartuussivinnut suliakkiissutigisariaqassavaa aammalu inuussutissarsiummik ingerlataqartup eqqartuunneqarnissaa angullugu, taamaaliornikkut pinngitsaaliissummik atuutsitsilernissamut tunngavissaqalerluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerannik pinngitsaaliissummik atuutsitsinissaq pillugu eqqartuussivinnut atuisartut pisisartullu suliaakkiissuteqartarnerannut piumasaqaatit erseqqinnerusut aalajangersarneqarput.

Suliaakkiissuteqarnermi Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit aalajangiineq, pinngitsaaliissummik atuutsitsinissamik piumasaqarnermut tunngaviusoq kiisalu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pineqartup aalajangiinermut pituttorsimanissaq kissaatiginngikkaa § 32-imi aamma § 33-imi piffissaliussatut aalajangersagaasut iluanni nalunaaruteqarsimasoq pillugu nalunaarut ilanngunneqassapput. Inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pineqartoq aalajangiinermut pituttorsimanissamik kissaateqanngitsoq piffissaq eqqorlugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmut nalunaaruteqarsimanngippat, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik taamaalilluni atuisartumi pisisartumillu piumaffigineqarnermigut, atuisartup pisisartullu aalajangiinerup pinngitsaaliissummik atuutsinneqarnissaa pillugu eqqartuussivinnut piumasaqaateqarnerminut atatillugu atugassaanik, tamanna pillugu nalunaarummik suliaqassaaq.

§ 35-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami uniffik siulleg nutaajuvoq aammalu nassuiarlugu naammagittaalliuuteqarnermut suliami aalajangiisoqareeraangat illuatungeriit tamarmik immikkut suliaasaq eqqartuussivinnut suliaakkiissutigisinnaagaat. Aalajangersakkami uniffiup aappaa atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 31- imik ingerlatitseqqiineruvoq, tassani nassuiarneqarluni aalajangiineq malinneqanngippat Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliap suliaasaq atuisartup pisisartullu piumasaqarneratigut aammalu taanna sinnerlugu eqqartuussivinnut suliaakkiissutigisinnaagaa. Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunik taarserneqarpoq.

Aalajangersakkami naammagittaalliuuteqarnermut suliami aalajangiisoqareernerani illuatungeriit eqqartuussivinnut suliamik suliaakkiissuteqarsinnaanerat nassuiarneqarpoq.

Taamaalilluni aalajangersakkami Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup atuisartoq pisisartorlu, taanna tamatuminnga piumasaqarsimappat, sinnerlugu aggeqqusissuteqarsinnaanermut periarfissinneqarpoq. Aalajangersagaq inuussutissarsiummik ingerlataqartup § 32 malillugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu

Aqutsisoqarfimmut taassuma aalajangiinnermut pituttorsimanissamik kissaateqarani nalunaaruteqarnerani atussallugu naleqqutissaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu malitsigissallugu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiineri allaffissornikkut oqartussaasumut allamut suliakkiissutigineqarsinnaanngitsut.

§ 36-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 13. november 1986-imeersumi § 32-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersakkat oqaasertai allangortinneqarput, taamaalilluni Atuisartunut Pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliaq, atuisartunut pisisartunullu siunnersuisooqatigiit aamma Naalakkersuisut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunik taarserneqarlutik.

Aalajangersakkami siunertaavoq aalajangiinerit tamanit soqutigineqartut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit aamma Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartunit ammasumik saqqummiunneqarsinnaanerisa qulakkeerneqarnissaa, taamaalilluni atuisartut pisisartullu taamatullu inuussutissarsiummik ingerlataqartut taakkuninnga ilisimannilissallutik.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq suliat tamanut ammasumik saqqummiunneqartut suleriaaseq nalinginnaasoq malillugu kinaassuseq ersigunnaartillugu iluseqartinneqartassasut.

§ 37-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerannik malinninngitsunut allattorsimaffimmik tamanut ammasumik saqqummiinissaanut periarfissiinissamik siunertaqarluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqartup atia qaqugukkut tamanut ammasumik saqqummiunneqarsinnaanersoq. Tamanut ammasumik

saqqummiineq pisinnaavoq siusinnerpaamik § 32-imi ullunik 30-inik piffissaliussap naareernerata kingorna, kiisalu aalajangiineq piffissaliussap oqaatigineqartup iluani naammassineqarsimangippat, naammassinnissimanginneq imm. 1 naapertorlugu tamanut ammasumik saqqummiinermik malitseqarsinnaasoq, Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup piffissaliussap matuma siuliani taaneqartup naareernerata kingorna allaganngorlugu erseqqissumik inuussutissarsiummik ingerlataqartoq ilisimatereerpagu.

Aalajangersakkami tassani siunertaavoq inuussutissarsiummik ingerlataqartut sorliit Atuisartut Pisisartullu Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerinik malinnikkumannnginnersut atuisartut pisisartullu paasisaqarnissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, taamaalillunilu atuisartut pisisartullu inuussutissarsiummik ingerlataqartoq pineqartoq niueqatigissanerlugu aalajangernissamut periarfissaqartinneqarnissaa.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aalajangiineq eqqartuussivimmut suliakkiissutigineqarsimappat, eqqartuussivimmit inaarutaasumik aalajangiisoqareertinnagu, inuussutissarsiummik ingerlataqartup atia ammasumik saqqummersinneqarsinnaanngitsoq. Ammasumik saqqummiussineq piffissami aalajangiussineq eqqartuussivimmut tunniunneqarfissaani pisimassappat Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup tamanut ammasumik saqqummiussinissap kinguartissavaa. Aamma eqqartuussivinni assingusumik ajornartorsiuteqarnerni tunngasutut pisut pillugit imm. 4 takuuk.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqartup atiata tamanut ammasumik saqqummersinneqarnissaa inuussutissarsiummik ingerlataqartup piunasaqarneratigut kinguartinneqassaaq. Tamanna pisinnaavoq aalajangiinerup malinneqarnissaanut eqqartuussivimmi apeqquumi assingusumi suliamut pineqartumut pingaaruteqarsinnaasumi aalajangiisoqarnissaa utaqqineqarpat. Taamaattoqarsimappat tamanut ammasumik saqqummiineq siusinnerpaamik eqqartuussiviup aalajangeereernerata kingorna ullut 30-it qaangiunneranni pisinnaavoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq inuussutissarsiummik ingerlataqartup aalajangiineq malillugu naammassippagu, inuussutissarsiummik ingerlataqartoq atiminik tamanut ammasumik saqqummiunneqarsimasoq pillugu paasisutissat Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup allattuiffianit peerneqassasoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq suliaq pillugu paasissutissat ukiumit ataatsimit sivilunerusumik allattuiffimmi tamanut ammasumik saqqummersinneqartumi allassimasinnaangitsut, aalajangiussaqaarneq malittarineqarsimagaluarpalluunniit. Tamanut ammasumik saqqummiineq aalajangiinernik arlalinnik malinneqanngitsunik tunngaveqarpat inuussutissarsiornermik ingerlataqartup aqqa aatsaat suliarisani kingullerpaaq ukiumik ataatsimik pisoqaassuseqalerpat allassimajunnaarsimassaaq.

§ 38-mut

Eqqartuussiviit aggeqqusineq atorlugu iliuuserineqartut inatsisartut inatsisaannut imaluunniit aalajangersakkanut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aalajangersagaasunut akерliusut inerteqquteqarfigisinnaagaat aalajangersakkami allassimavoq.

Imm. 2-imut

Siunnersuutigineqarpoq suliat inerteqquteqarnermut tunngasut siullertut suliarinnittussatut Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni suliakkiissutigineqartassasut.

§ 39-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami unioqqutitsinerit suut akiligassiivigalugit pineqaatissiiviusinnaanersut allanneqarpoq.

Imm. 2-mut

Maleruaqqusani Inatsisartut inatsisaat malillugu aalajangersagaasuni akiliisitsinertut iluseqartumik pineqaatissiisoqarsinnaasoq pillugu aalajangersaasoqarsinnaasoq, aalajangersakkami inatsisitigut tunngaviususaaq oqaatigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pisinnaatitaallutillu pisussaataasut Inatsisartut inatsisaanik imaluunniit maleruaqqusani taanna malillugu aalajangersagaasunik unioqqutitsinermut akiligassinneqarlutik pineqaatissinneqarsinnaasut inatsisitigut tunngavissinneqarpoq.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkami qulakkeerniarneqarpoq akiligassiissutit inatsit manna imaluunniit aalajangersakkat inatsit manna malillugu aalajangersagaasut malillugit pineqaatissiissutigineqartut Nunap karsianut tutsinneqartassasut.

§ 40-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq inatsit 1. juli 2015 atuutilissasoq.

Imm. 2-mut

Inatsisip matuma atuutilernerani atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 13. november 1986-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Inatsisip matuma atuutilernerani siusinnerusukkut maleruagassat atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma atuisartunut pisisartunullu maalaaruteqartarfittut ataatsimiititaliat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 13. november 1986-imeersoq tunngavigalugu aalajangersarneqartut, maleruagassanik inatsimmi matumani inatsisiniluunniit allani aalajangersaanikkut taarserneqarnissamik imaluunniit atorunnaarsinneqarnissamik tungaanut atuutiinnassapput.